

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**GYMNÁZIUM JANA BLAHOŠLAVA
A STŘEDNÍ PEDAGOGICKÁ ŠKOLA,
PŘEROV, DENISOVA 3**

Předškolní a mimoškolní pedagogika (dálkové, zkrácené studium)

Platné od 1. 9. 2025

počínaje 1. ročníkem studia

1 Identifikační údaje

1.1 Identifikační údaje školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro střední odborné vzdělání

Název ŠVP: „Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Obor vzdělání: 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Stupeň vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň: EQF4
Studijní forma vzdělání: dálková, zkrácené studium
Délka vzdělání: 3 roky

Předkladatel:

Název: Gymnázium Jana Blahoslava
a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3
Sídlo: Denisova 3, 750 02 Přerov
Právní forma: příspěvková organizace Olomouckého kraje
IČO: 61985759
RED IZO: 600 017 842
IZO: 000842818
Ředitelka školy: Mgr. Romana Studýnková
Telefon: 581 291 200
Fax: 581 291 204
E-mail: info@gjb-spgs.cz
WWW: www.gjb-spgs.cz
Koordinátor ŠVP: Mgr. Pavel Železný

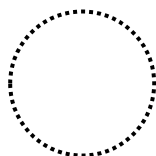
Zřizovatel:

Název: Olomoucký kraj
Sídlo: Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc
IČO: 60609460
Kontaktní osoba: Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA.
telefon: +420 585 508 856
fax: +420 585 508 564
WWW: www.kr-olomoucky.cz

Platnost dokumentu: Od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Číslo jednací: GJBaSPgŠ/346/2025

Školní vzdělávací program byl schválen členy Školské rady dne 25. 6. 2025

razítko školy

Mgr. Romana Studýnková
ředitelka

2 Charakteristika školy

Střední škola Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola vznikla v roce 2008 sloučením dvou samostatně existujících vzdělávacích institucí s poměrně bohatou historií. Střední pedagogická škola byla založena v roce 1950, Gymnázium Jana Blahoslava vzniklo v roce 1992.

Škola nabízí k 1. 9. 2025 tyto obory studia:

Studijní obor/Školní vzdělávací program	Ukončení studia	Forma studia	Stupeň středního vzdělání
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	zkrácená dálková	střední vzdělání s maturitní zkouškou
78-42-M/03 Pedagogické lyceum ŠVP „Pedagogické lyceum“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/61 Gymnázium (šestileté studium) ŠVP „Šestileté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) ŠVP „Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou

Zejména v oborech vyučovaných na Střední pedagogické škole má škola vysoce nadregionální charakter. Školu navštěvuje nemalé procento žáků z okolních krajů (především Moravskoslezského, Zlínského a Jihomoravského). Zájem o studium každoročně převyšuje kapacitní možnosti školy.

Škola se nachází ve dvou budovách v Přerově a v jedné budově (elokované pracoviště) v Olomouci.

Ředitelství školy má sídlo v Přerově v budově Denisova 3, gymnaziální obory jsou kmenově umístěny v budově Generála Štefánika 10. Budovy v Přerově jsou v těsné blízkosti a vytvářejí jeden společný areál. Přejít mezi budovami neomezuje přechod žádné veřejné komunikace. Celkem je pro výuku k dispozici v obou budovách 45 učeben, z toho 14 je odborných, 4 učebny informatiky a výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy máme jednu velkou tělocvičnu, dvě malé tělocvičny a dvě hřiště ve dvorním traktu budov.

V obou budovách jsou učebny vybaveny multimediální technikou, většina učeben je vybavena dataprojektory, dvě z nich interaktivními tabulemi (učebny IVT). Vybrané kmenové učebny jsou tematicky zaměřeny a vybaveny k odborné výuce geografie, dějepisu, biologie, chemie a cizích jazyků. V celé budově je rozvedena počítačová síť v podobě strukturované kabeláže i bezdrátového připojení. Výuka odborných předmětů a jejich metodiky probíhá ve specializovaných učebnách.

Elokované pracoviště v Olomouci se nachází v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, tř. Spojenců 745, 779 00 Olomouc.

Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP Olomouc (12. 2. 2008) a od roku 2023 také Fakulty tělesné výchovy a sportu UP Olomouc. Plnit svou pedagogickou praxi na naší škole mají možnost studenti nejen uvedených fakult.

Kombinace studijních oborů, vyučovaných předmětů a velikost školy umožňuje nabídnout žákům odborný, stoprocentně aprobovaný tým pedagogů a dostatečné prostorové i technické zázemí ke studiu.

Školní stravování probíhá v Přerově v budově Denisova 3 ve výdejně stravy. Obědy připravuje a jejich rozvoz zajišťuje Střední škola technická, Kouřilkova 8. Na elokovaném pracovišti v Olomouci ve výdejně stravy v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, dovoz stravy je zajištěn ze školní jídelny Gymnázia, Olomouc-Hejčín.

Žáci oborů SPgŠ a vyššího stupně gymnázia mají možnost zajistit si ubytování v domovech mládeže jiných středních škol v Přerově, nejbližší se nachází cca 5 minut chůze od budovy školy.

Velkou výhodou školy je blízkost autobusového a vlakového nádraží (do pěti minut chůze), žáci školy tedy využívají dobré dopravní obslužnosti.

3 Profil absolventa

3.1 Základní identifikační údaje:

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	Od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

3.2 Popis uplatnění absolventa v praxi:

Absolvent se uplatní jako učitel mateřské školy nebo jako vychovatel ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (zejména ve školních družinách, školních klubech a ve střediscích volného času), ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních s výjimkou školských výchovných a ubytovacích zařízení nebo jejich oddělení zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a středisek výchovné péče.

Absolvent se dále uplatní jako pedagog volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost v zájmovém vzdělávání ve školách a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání.

Absolvent se uplatní také v neškolských zařízeních, např. v sociálních nebo zdravotnických zařízeních, kde se pro výkon výchovné a vzdělávací činnosti vyžaduje pedagogická způsobilost.

Může se dále vzdělávat studiem na vysoké škole, vyšší odborné škole nebo v kurzech pořádaných v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

3.3 Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové a odborné kompetence.

3.3.1 Klíčové kompetence

S ohledem na specifika vzdělávání dospělých se předpokládá, že požadovaného stavu bylo dosaženo v předchozím vzdělávání. Případná potřeba zařazení klíčových kompetencí je zohledněna v učebních osnovách předmětů.

3.3.2 Odborné kompetence

a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tedy aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znali systém péče státu o zdraví pracovníků (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;
- vedli děti k bezpečnému chování a k dovednostem vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, činnosti organizace nebo poskytování služeb, tedy aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů, plánů apod.) kvality vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňovali oprávněné zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců.

c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tedy aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- vedli děti k ekonomickému a ekologickému chování.

c) Připravovat, realizovat a evaluovat výchovně vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku, tedy aby absolventi:

- připravovali samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- volili vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- chápali a systematicky rozvíjeli dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- sledovali a vyhodnocovali změny ve vývoji svěřených dětí a dokázali na ně odpovídajícím způsobem reagovat;

- dokázali řídit a vyhodnocovat učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhnout jejich řešení;
- ovládali základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřeně věku dětí a využívali vlastní dispozice v těchto oblastech;
- sledovali průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- měli vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem.

3.4 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Studium se ukončuje maturitní zkouškou; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí Školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Stupeň dosaženého vzdělání je střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

Žáci dálkového studia skládají maturitní zkoušku pouze v profilové části MZ

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze tří povinných zkoušek. Žák může navíc vykonat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Aktuální nabídku předmětů a další podmínky profilové části maturitní zkoušky zveřejní ředitel školy v souladu se školským zákonem nejpozději 7 měsíců před konáním první profilové zkoušky.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Identifikační údaje:

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

4.2 Celkové pojetí vzdělávání

Vzdělávání probíhá v dálkové zkrácené formě studia převážně v oblasti odborného vzdělávání. Odborné předměty jsou prostředkem k získání kompetencí uvedených v profilu absolventa a jsou realizovány formou teoretické výuky a pedagogické praxe.

Základním principem, který uplatňujeme v dálkové formě vzdělávání, je oprostit se od snahy dospělého žáka vychovávat a formovat, neboť každý dospělý se vzdělává sám. Ve výuce dodržujeme principy vědeckosti, spojování teorie s praxí, participativnosti, soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu, názornosti a trvanlivosti.

Pokud jde o didaktické metody, ty se uplatňují za konkrétních učebních podmínek a jsou úzce spojeny s naplňováním vzdělávacích cílů a s obsahem vzdělávání. Oblast vzdělávání dospělých by měla být průnikem klasických školských metod a vhodně zvolených metod jiných, které byly vyvinuty především pro další profesní vzdělávání. Významný podíl zde má samostudium žáků, proto ve výuce věnujeme náležitou pozornost metodám učení se.

Významným prostředkem ve vzdělávání dospělých jsou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka se školou z domácího prostředí.

Žák oboru, který je vyučován podle ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“ je pro své budoucí povolání připravován nejen v rámci povinných a volitelných předmětů. V průběhu celého studia vyžadujeme a podporujeme jeho další aktivity a činnosti. Odbornou přípravu nelze realizovat pouze teoretickou výukou. Proto jsou nedílnou součástí výuky i jiné aktivity, které se staly nedílnou součástí vzdělávání v oboru:

Exkurze do jiných typů škol a zařízení než jsou mateřské školy, v nichž mohou absolventi také po ukončení studia působit

- SŠ, ZŠ a MŠ Přerov;
- SONS Přerov;
- Středisko environmentální výchovy Sluňákov, Horka nad Moravou;

- Středisko volného času Atlas a BIOS, Přerov;
- Dětský domov Přerov;

Další aktivity, které podporují rozvoj klíčových kompetencí absolventa oboru:

- vlastní výtvarná, hudební, dramatická nebo tělesná příprava či činnost ve veřejných zájmových organizacích, spolcích, sdruženích (nebo školních kroužcích);
- škola organizuje pro žáky školy kurzy znakové řeči;
- žákům je nabízen nepovinný předmět speciální pedagogika.

4.3 Organizace výuky

4.3.1 Teoretické vyučování

Teoretické vyučování je realizováno především formou konzultací, samostatné práce a samostudia. Z použitých metod převládají výklad, řízený rozhovor, vysvětlování, diskuze, zařazujeme sebereflexi, prožitkové učení. Zadáváme referáty nebo projekty s využitím multimediální a digitální techniky a jiné aktivizující metody. Zařazujeme metody a aktivity podporující rozvoj digitálních kompetencí žáků. Vyučující využívají metody přiměřené probíranému učivu, výuka je doplňována o odborné exkurze, návštěvy výstav, přednášek, besedy.

Zvláště ve výuce odborných předmětů zařazujeme názorné ukázky (instruktáž), práci s textem a odbornou literaturou, samostatné předvedení praktické činnosti, samostatnou či skupinovou práci, interpretaci uměleckého díla, vlastní uměleckou tvořivost či činnost, prožitkové učení, brainstorming.

Teoretická výuka je pro žáky oboru základem pro výkon pedagogické praxe. Proto jsou její obsah, formy i metody v odpovídající míře podřízeny rozvoji odborných kompetencí žáka.

4.3.2 Pedagogická praxe

Pedagogická praxe probíhá formou kurzů. Během studia musí žák absolvovat pedagogickou praxi v rozsahu 5 týdnů ve dvou rozdílných školských pracovištích. V případě, že žák vykonává pedagogickou práci, jsou tři týdny plněny v tomto zařízení, zbývající dva týdny absoluuje v jiném typu školského zařízení. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin přímá práce s dětmi a 1 hodina rozboru.

Pedagogická praxe probíhá pod vedením pedagogů cvičných zařízení.

Bližší specifika jsou uvedena v ŠVP v učebních osnovách předmětu Pedagogická praxe.

4.3.3 Výchovně vzdělávací strategie

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem odborného vzdělávání rozvíjíme klíčové kompetence žáků, které odpovídají profilu absolventa. V průběhu studia by se jejich úroveň měla přiblížit žádoucímu stavu popsanému ve výše uvedeném dokumentu.

Zatímco děti a mladiství si v průběhu vzdělávacího procesu vědomosti, dovednosti a postoje odpovídající klíčovým kompetencím teprve vytvářejí, u dospělých, díky jejich životním a profesním zkušenostem, by měla být valná část z nich odpovídajícím způsobem již utvořena. Zaměřujeme se tedy na ty z nich, kde tomu tak doposud není, popřípadě je funkčně rozvíjíme, jak to vyžaduje výkon povolání nebo pracovní pozice, pro které se připravují. K jejich dosažení volí všichni učitelé různé výchovné a vzdělávací strategie. V dálkovém studiu výchovně vzdělávací strategie přizpůsobujeme dosaženému vzdělání, znalostem, životním zkušenostem, věku,

a dosavadní praxi žáků. Za nejdůležitější, vedoucí k cílenému rozvoji kompetencí, považujeme zejména tyto:

K učení – učitel

- uplatňuje individuální přístup k žákům;
- poskytne žákům přehled látky a studijní literatury, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- zadáváním referátů, prezentací a samostatných prací a projektů vede žáka k aktivnímu učení, vyhledávání a třídění informací;
- zadává žákům práci tak, aby tvořivě využívali informace z odborné literatury, tisku, internetu a dalších zdrojů, kriticky je hodnotili a třídili.

K řešení problémů – učitel

- zadává žákům úkoly, při kterých žáci rozvíjí mezipředmětové vztahy;
- umožňuje jim rozvíjet vlastní zkušenosti a dovednosti, navrhnout originální postupy, nacházet různé alternativy a varianty postupů;
- vede žáka k využívání tvořivého myšlení s využitím představivosti a intuice a ke kritickému myšlení při posuzování skutečnosti;
- zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalení záměrných chyb.

Komunikativní – učitel

- vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému vyjadřování, které přizpůsobují různým věkovým skupinám;
- učí žáky vyjádřit vhodnou formou své názory a následně je obhajovat;
- vede žáky k vhodnému vyjadřování přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a učí je vhodně se prezentovat.

Personální a sociální – učitel

- zadává cvičení a úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci nesou zodpovědnost za společný výsledek.

Občanské a kulturní povědomí – učitel

- podporuje zájem žáků o umění;
- upevňuje v žácích vztah k životnímu prostředí a kulturním hodnotám;
- informuje žáky o dění ve veřejném životě a snaží se je přivést k jeho cílenému sledování;
- zařazuje metody, prostřednictvím kterých žák dostává příležitost posilovat vnímání kulturních a duchovních hodnot, poznávat a respektovat jejich specifika, uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, včetně pochopení významu tradic a role společenských norem.

Matematické – učitel

- vede žáky ke správné a přesné interpretaci informací daných v tabulkách, diagramech či v grafické podobě;
- společně s žáky vytváří algoritmy řešení, které potom slouží jako pomůcka k řešení situací obdobných.

Digitálních – učitel

- při výuce i samostudiu žáků podporuje využívání různorodých digitálních zařízení;

- zařazuje činnosti spojené se získáváním a zpracováváním, ověřování a sdílením informací z různých digitálních zdrojů;
- zařazuje činnosti, při kterých žáci pracují s elektronickými učebnicemi, slovníky, překladači a dalšími aplikacemi, které je podporují v učení;
- vede žáky k využití nástrojů umělé inteligence a ke kritickému zhodnocení, třídění a využití takto získaných výstupů a informací;
- vede žáky při práci s digitální technikou a jejím využívání v online prostředí k etickému chování a ohleduplně, respektování autorských práv a respektování druhých;
- zařazuje činnosti spojené s tvorbou vlastního digitálního obsahu, vede žáky k jeho reflexi, úpravě, změně, vylepšení a zdokonalování s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- motivuje žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce a zefektivnění jejich pracovních postupů;
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví;
- vyžaduje u žáků využívání metodických internetových portálů k projektování jejich vlastní výchovně vzdělávacích činností;
- vede žáky k tvorbě vlastního portfolia s využitím digitálních technologií.

Za nejdůležitější strategie, vedoucí k cílenému rozvoji odborných kompetencí, považujeme zejména tyto - učitel:

- provádí se žáky činnosti, při kterých si osvojí praktické dovednosti;
- předvádí žákům využívání specifických podmínek k zesílení prožitku dětí při různých činnostech;
- vyžaduje od žáků vytváření bezpečného, důvěryhodného a podnětného prostředí;
- nabízí dostatečné množství podnětů pro přípravu a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce pro skupiny s dětmi se zřetelem na věk;
- učí žáky komplexně propojovat všechny praktické činnosti v různých formách výchovné práce v předškolních, školních i mimoškolních zařízeních;
- vede žáka k tomu, aby sledoval průběžný vývoj pedagogické teorie, změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- vede žáka k respektování pracovních norem a pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- vyžaduje na pedagogické praxi sledování a analýzu projevů chování dítěte i vztahy v dětském kolektivu s cílem jejich pozitivního ovlivňování a předcházení negativním jevům (stresům a fobiím dětí, šikanování, zneužívání a týrání dětí, drogovým a jiným závislostem, dětské kriminalitě atp.).

4.3.4 Realizace průřezových témat

I když tato témata mají výrazně formativní charakter, ani ona by neměla být ve vzdělávání dospělých zcela opomenuta, především témata Člověk a životní prostředí a Informační a komunikační technologie. Ve školním vzdělávacím programu jsou průřezová témata zohledněna v rámci konkrétních vyučovacích předmětů tak, aby odpovídala věku a zkušenostem dospělých a zprostředkovávala jim nové a aktuální poznatky. S příslušným taktem a empatií je každý vyučující přizpůsobuje tak, aby dospěle vhodným a odpovídajícím způsobem seznámil s těmi poznatky, které jsou pro ně nové, a tedy významné.

Průřezová témata integrujeme do jednotlivých vyučovacích předmětů. V jednotlivých ročnících jsou také podle možností školy realizována jako součást vzdělávacích akcí mimo pravidelné konzultace, zejména při exkurzích, kurzech a pedagogické praxi. Integraci průřezových témat do jednotlivých předmětů reprezentuje následující tabulka.

Některá témata nemusí být s ohledem na věk a předchozí vzdělání žáků zařazena. Tato skutečnost je patrná z tabulky.

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti													
	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace
4.3.4.1.1 osobnost a její rozvoj (sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, základní existenční otázky – hledáme odpovědi a řešení)		X	X	X		X	X	X	X	X		X	X
4.3.4.1.2 komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů		X	X					X	X	X			X
4.3.4.1.3 společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství					X				X			X	
4.3.4.1.4 historický vývoj (především v 19. a 20. století)													X
4.3.4.1.5 stát, politický systém, politika, soudobý svět													

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
4.3.4.1.6 masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby)		X		X					X			X			X
4.3.4.1.7 morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita		X				X		X	X		X			X	X
4.3.4.1.8 potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život						X								X	

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. předtav	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
Biosféra v ekosystémovém pojetí															
4.3.4.2.1 abiotické a biotické podmínky života	X														
4.3.4.2.2 ekologická přizpůsobivost	X														
4.3.4.2.3 vzájemné vztahy organismů a prostředí	X				X								X		
4.3.4.2.4 struktura a funkce ekosystémů, význam biodiverzity	X														
4.3.4.2.5 ochrana přírody a krajiny	X								X						
Současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí															
4.3.4.2.6 klimatické změny	X														
4.3.4.2.7 ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace	X														
4.3.4.2.8 vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví	X	X	X	X		X			X		X	X		X	
Možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě															
4.3.4.2.9 nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační	X														
4.3.4.2.10 prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů	X	X				X		X	X	X					X
4.3.4.2.11 principy udržitelnosti rozvoje	X														

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. předtav	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
4.3.4.2.12 souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy	X														
4.3.4.2.13 samostatné a aktivní poznávání okolního prostředí, získávání informací v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů	X														
4.3.4.2.14 základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání	X					X		X	X	X					X
4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí	X			X	X		X	X	X			X	X		X

4.3.4.3 Člověk a svět práce

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
Individuální příprava na pracovní trh															
4.3.4.3.1 sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení		X	X		X			X	X	X	X		X		X
4.3.4.3.2 písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení			X					X							X
4.3.4.3.3 vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení															
4.3.4.3.4 aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu		X									X				
Svět vzdělávání															
4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart	X	X	X	X	X		X	X	X	X			X		X
4.3.4.3.6 formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace		X													X
4.3.4.3.7 ověřené kariérové informace jako podmínka rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.															
Svět práce															
4.3.4.3.8 trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů															

4.3.4.3 Člověk a svět práce

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
4.3.4.3.9 nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí								X							X
4.3.4.3.10 technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností									X						
4.3.4.3.11 pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností	X	X						X			X				X
4.3.4.3.12 zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele															
Podpora státu ve sféře zaměstnanosti															
4.3.4.3.13 služby kariérového poradenství															
4.3.4.3.14 zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce															

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
V dálkovém studiu je realizováno zařazování činností, které využití těchto technologií vyžadují. Příkladem je vyhledávání a třídění informací při samostudiu, jejich zpracování a prezentace, komunikace se školou z domácího prostředí při samostudiu atd.															
Aplikace v konkrétních vzdělávacích oborech															
Jazykové vzdělávání a komunikace 4.3.4.4.1 využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.		X						X	X						X
Společenskovední vzdělávání 4.3.4.4.2 postavení, role či vliv digitálních technologií a práce s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.		X	X												
Přírodovědné vzdělávání 4.3.4.4.3 práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.	X									X					
Matematické vzdělávání 4.3.4.4.4 práce s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.										X					

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
Estetické vzdělávání 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.				X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
Vzdělávání pro zdraví 4.3.4.4.6 dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.	X					X		X						X	X
Informatické vzdělávání 4.3.4.4.7 principy, na kterých pracují digitální technologie; rozvoj informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.										X					
Ekonomické vzdělávání 4.3.4.4.8 využití vhodných nástrojů pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.); použití dostupných aplikací k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.															
Odborné vzdělávání 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.			X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Aplikace průřezové															
4.3.4.4.10 vyhledávání příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;		X	X												

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
4.3.4.3.10 kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika															
4.3.4.4.11 kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika	X														
4.3.4.4.12 běžné a samozřejmé využití vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; nastavení a změna použití digitální technologie podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;															
4.3.4.4.13 využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;			X					X							X
4.3.4.4.14 vytváření a správa své digitální identity; aktivní péče o svou digitální stopu (vlastní i vytvořenou jinými)															
4.3.4.4.15 ochrana sebe a ostatních před možným nebezpečím v digitálním prostředí; ochrana digitálních zařízení, digitálního obsahu i osobních údajů v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzování jejich spolehlivosti a postup vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;															
4.3.4.4.16 při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobení svého digitálního i fyzického pracovního prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;	X		X												

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

	Biologie a hygiena	Pedagogika	Psychologie	Hudební výchova s metodikou	Výtvarná výchova s metodikou	Tělesná výchova s metodikou	Hra na hudební nástroj	Dramatická výchova s metod.	Literární a jazykové praktikum	Metodika matemat. představ	Pedagogická praxe	Hud. výchova -specializace	Výt. výchova - specializace	Tělesná výchova - specializace	Dramatická vých. - specializace
4.3.4.4.17 právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;															
4.3.4.4.18 respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí; respektování kulturní rozmanitosti; aktivní vystupování proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním práce s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;															
4.3.4.4.19 bezpečná řešení prostřednictvím digitálních technologií, která pomohou vylepšit postupy či technologie; rada druhým s vyřešením technických problémů;															
4.3.4.4.20 vyjádření se za pomoci digitálních prostředků a vytváření a úprava vlastního digitálního obsahu v různých formátech; změna, vylepšení a zdokonalování obsahu stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;								X							X
4.3.4.4.21 získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;	X							X		X					X
4.3.4.4.22 přizpůsobení organizace a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;															
4.3.4.4.23 komunikace prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobení prostředků komunikace danému kontextu;															
4.3.4.4.24 sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.	X							X		X					X

4.4 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí Školního řádu Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy, Přerov, Denisova 3. Tento samostatný dokument je k nahlédnutí na [www stránkách školy](http://www.stránkách školy), případně v kanceláři školy a u třídních učitelů.

Uvedená společná strategie je specifikována s ohledem na věk a praxi žáků dálkového studia v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

4.5 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence:

Na základě platných právních předpisů zajišťuje škola BOZP žáků jak v praktickém, tak v teoretickém vyučování standardním způsobem. Škola využívá dalších možností k tomu, aby žák získal kompetence k odpovědnosti za bezpečnost a zdraví své a především za svěřené osoby. Žáci jsou pravidelně proškoleni o bezpečnosti v souladu s platnou legislativou. Zařazení problematiky se projevuje v osnovách většiny předmětů, ve zvýšené míře v Pedagogické praxi a Tělesné výchově s metodikou. V průběhu i po ukončení studia žák:

- dodržuje hygienické předpisy a bezpečnost práce;
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a působí v tomto směru na svěřené děti;
- vede děti k dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví;
- poskytne první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění na pracovišti;
- preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminuje zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- vystupuje v roli partnera, vytváří prostředí důvěry, úcty, empatie, solidarity.

4.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

V oboru dálkového studia jsou pravidla, průběh, realizace a vyhodnocování PLPP a IVP přizpůsobovány i vzhledem k věku, životním a pracovním zkušenostem žáků dálkového studia.

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje škola v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Při koordinaci realizace podpůrných opatření škola využívá své poradenské pracovníky, kterými jsou výchovný poradce, školní psycholog a školní metodik prevence a kariérový poradce.

Spoluprací se školským poradenským zařízením je ve škole pověřen výchovný poradce.

4.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V procesu výuky počítáme se skutečností, že někteří z žáků potřebují pedagogickou podporu. Při zjištění individuálních potřeb žáka přistupuje škola k realizaci opatření:

- individualizace výuky;
- plán pedagogické podpory;
- individuální vzdělávací plán;

K individualizaci výuky přistupujeme v okamžiku, kdy učitel zjistí u žáka mírnou potřebu poskytnutí podpůrného opatření v rámci jednoho předmětu a není třeba koordinovat podporu mezi více učiteli nebo ve více vyučovacích předmětech. Ve spolupráci s výchovným poradcem využije potřebná podpůrná opatření v oblasti metod a organizace výuky.

V případě, že speciální potřeby žáka jsou rozsáhlejší, zasahují více předmětů nebo vyžadují komunikaci více učitelů, sestavuje se pro žáka PLPP (plán pedagogické podpory). PLPP je pro žáka realizován také zejména na základě doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy, realizace a vyhodnocování PLPP a koordinuje společné schůzky s pedagogy, vedením školy, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.“

Obdobně škola postupuje v případě tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán). PLPP a IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a realizaci PLPP a IVP spolupracuje škola s dalšími organizacemi, které poskytují související služby z oblasti sociální, zdravotnické, preventivní nebo poradenské, zpravidla na doporučení školského poradenského pracoviště.

Podle přiznaného stupně podpory a na doporučení školského poradenského zařízení využíváme zejména podpůrná opatření uvedená v příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním přizpůsobujeme individuálním potřebám žáka. Škola vychází z pokynů a doporučení uvedených v rámcovém vzdělávacím programu v průřezovém tématu Člověk a digitální svět (část Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním).

4.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem mimořádně nadaného žáka (zletilým žákem). Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka (nebo zletilého žáka), bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka (zletilým žákem) a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (zletilého žáka) předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje naše škola například s vysokými školami a organizacemi zaměřenými v oblasti nadání žáka (JAMU, DAMU, ARTAMA, UK Praha, UP Olomouc, ZUŠ, Jednota českých matematiků a fyziků, Středisko volného času Atlas a Bios Přerov, Goethe-Institut, Microsoft a další).

V případě provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky se řídí škola doporučením školského poradenského pracoviště a přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Mimo tato opatření nabízíme standardně také:

- možnost odlišné úpravy organizace vzdělávání pro žáky s mimořádným nadáním v umělecké oblasti nebo pro žáky vykonávající sportovní přípravu;
- přípravu a účast na soutěžích;
- přípravu a vykonání mezinárodních certifikátů z cizích jazyků;
- vhodnou nabídku volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit;
- podpora účasti žáků na akcích jiných organizací v oblasti jejich nadání;
- rozšířením obsahu a rozsahu učiva nad rámec ŠVP.

5 Učební plán

5.1 Identifikační údaje učebního plánu

Název a adresa školy:	Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3 Denisova 3 750 02 Přerov
Název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
Kód a název oboru vzdělání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
Platnost ŠVP:	Od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kvalifikační úroveň:	EQF 4

5.2 Tabulka hodinových dotací

Vyučovací předměty	Počet hodin konzultací v ročníku			
	1.	2.	3.	Celkem
Odborné předměty				
Biologie a hygiena	15	25	20	60
Pedagogika	15	30	30	75
Psychologie	15	30	30	75
Hudební výchova s metodikou	30	20	20	70
Výtvarná výchova s metodikou	30	20	20	70
Tělesná výchova s metodikou	30	30	15	75
Hra na hudební nástroj	30	30	20	80
Dramatická výchova s metodikou	30	20	20	70
Literární a jazykové praktikum	15	-	-	15
Metodika matematických představ	-	-	15	15
Pedagogická praxe (seminář)	-	-	10	10
Volitelné předměty - specializace	10	15	20	45
CELKEM	220	220	220	660

5.3 Poznámky k učebnímu plánu

- Dělení vyučovacích hodin na skupiny stanovuje ředitelka školy v souladu s §2, písm. b), vyhlášky č. 492/2005, o krajských normativních, v platném znění.
- Biologie a hygiena - vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání (Biologické a ekologické vzdělávání) a Vzdělávání ke zdraví.
- Pedagogika – vyučovací předmět Pedagogika vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání.
- Psychologie – vzdělávací předmět vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání.
- Hudební výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Z uvedeného vzdělávacího oboru zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy.
- Tělesná výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností.
- Hra na hudební nástroj – vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Z uvedeného vzdělávacího oboru zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy. Pro žáky se specializací HVM je povinným maturitním předmětem.
- Výtvarná výchova s metodikou - vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností. Obsah předmětu je tvořen praktickou složkou (výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce), teoretickou složkou (vybrané kapitoly z dějin umění, teorie) a metodikou výtvarné výchovy v předškolních a mimoškolních zařízeních.
- Dramatická výchova s metodikou – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností.
- Literární a jazykové praktikum – vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a komunikace a Estetické vzdělávání.
- Metodika matematických představ – vzdělávací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností.
- Pedagogická praxe – vychází z obsahového okruhu Pedagogicko-psychologické vzdělávání a Didaktika pedagogických činností. Pedagogická praxe probíhá formou kurzů. Během studia musí žák absolvovat pedagogickou praxi v rozsahu 5 týdnů ve dvou rozdílných školských pracovištích. V případě, že žák vykonává pedagogickou práci, jsou tři týdny plněny v tomto zařízení, zbývajících dva týdny absolvuje v jiném typu školského zařízení. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin přímá práce s dětmi a 1 hodina rozboru.
- Specializace (výchovy) – volitelné jsou realizované ve vyučovacích předmětech Hudební výchova - specializace, Výtvarná výchova - specializace, Tělesná výchova -specializace a Dramatická výchova - specializace. Zvolený předmět zakládá žákovi povinnost z něj složit maturitní zkoušku. Povinné aktivity, které musí žák absolvovat v rámci specializace a podmínky maturitní zkoušky, jsou uvedené v charakteristice jednotlivých předmětů v kapitole Učební osnovy.
- Vzdělávání distančním způsobem:
 - Ve vymezených mimořádných situacích stanovených v §184a zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), v platném znění, které jsou důvodem omezení osobní přítomnosti žáků ve škole, zajišťuje škola vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání se uskutečňuje podle příslušného RVP a ŠVP v míře, odpovídající okolnostem.
 - Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem je stanoven ve školním řádu.

- Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu ŠVP pro případy dlouhodobého zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá delší dobu a kvůli kterému nelze realizovat např. některé zásadní (pro absolvování oboru povinné) očekávané výstupy dle ŠVP, jsou uvedené v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

5.4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do školního vzdělávacího programu v dálkovém zkráceném studiu

Rozpracování učiva v dálkové zkrácené formě vzdělávání nelze tabulkově specifikovat. Vychází však z rozpracování v denním studiu (viz ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“ pro denní formu vzdělávání). Odpovídá přibližně jak rozsahem učiva, tak zařazením vzdělávacích oborů.

6 Učební osnovy

6.1 Biologie a hygiena

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	60 (15+25+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Biologie je součástí přírodovědného vzdělávání, které přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů. Vede k tvorbě potřebných vztahů k přírodnímu prostředí. Cílem předmětu je vychovat pedagoga dobře orientovaného v oblasti botaniky, zoologie, ekologie, anatomie a fyziologie člověka se zřetelem ke zvláštnostem jednotlivých věkových kategorií, v oblasti zdravého životního stylu, zdravotní výchovy, genetického minima a který je schopen specifické vědomosti a dovednosti využívat. Probírané učivo klade důraz na praktickou použitelnost při práci učitelů v mateřských školách, vychovatelů ve školských a mimoškolních zařízeních. Vyučovací předmět Biologie a hygiena navazuje na základní vědomosti z biologie na základní a střední škole.

Charakteristika učiva

Biologie a hygiena plní svou funkci v několika ekvivalentních rovinách. Úvodem se žáci orientují v systému flóry a fauny s důrazem na praktické poznávání přírodnin. Těžiště základů anatomie a fyziologie člověka je v ontogenetickém vývoji jedince, kde je zdůrazněn význam prevence a možných odchylek od normy včetně rizik. Žáci si prohloubí znalosti z genetiky, důraz bude kladen zvláště na genetiku člověka, vrozené vývojové vady a nejčastější anomálie gonozomů a autozomů. Dále si žáci doplní znalosti z ekologie a ochrany životního prostředí. Žáci se také naučí poskytnout první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění. Jednotlivé učební celky jsou proloženy metodikou.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- doplnil a upevnil vědomosti získané z vyučování přírodopisu na základní škole a biologie na střední škole;
- prohloubil znalosti z anatomie a fyziologie člověka se zřetelem ke zvláštnostem jednotlivých věkových kategorií;
- měl přehled o nejzávažnějších rizikových faktorech podmiňujících rozvoj, časnost a frekvenci civilizačních onemocnění;
- rozpoznával infekční choroby a předcházel jim;
- získal přehled o vrozených a získaných odchylkách a onemocněních a jejich prevenci;
- ovládal zásady racionální výživy se zřetelem ke svému zdraví a ke zdraví svých svěřenců;

- poskytoval první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění;
- uměl připravit cílené vycházky a používat názorné ukázky a techniku, zvládnul základy laboratorních metod;
- porozuměl vztahu člověka a přírody;
- řešil otázky a úkoly při seznamování dětí s přírodou a vytváření kladného citového vztahu dětí k přírodě a k životnímu prostředí;
- znal životní prostředí včetně možných rizik při pobytu dítěte v přírodě;
- přijal za své principy udržitelnosti života na Zemi a udržitelného rozvoje společnosti;
- ctil život jako nejvyšší hodnotu;
- pracoval s odbornými texty a literaturou.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Učivo je rozděleno do tří základních bloků – Základní biologie, Ekologie a Člověk a životní prostředí. Výuka je pojata formou konzultací, které jsou postaveny na formě výkladu doplněného názornými prezentacemi. Nedílnou součástí předmětu Biologie a hygiena jsou praktické ukázky přírodnin a práce žáků na projektech. Významnou součástí vzdělávání jsou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka s vyučujícím z domácího prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Biologie a hygiena klademe důraz na:

- správné používání odborné terminologie;
- samostatné práce a práce na projektech;
- odborné zvládnutí praktických kompetencí uvedených a požadovaných v charakteristice učiva;
- schopnost aplikovat teoretické znalosti v prosazování zdravého způsobu života a trvale udržitelného rozvoje.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- vyhledává a vybírá informace (populárně naučná literatura, odborné časopisy, internet);
- samostatně pozoruje, zpracovává výsledky a vyhodnocuje, organizuje si pracovní činnost;
- pracuje na problémových úlohách.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí;
- formuluje a obhájí své názory a postoje.

Personálních a sociálních – žák

- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti.

Kompetence digitální – žák:

- Žák využívá digitální zařízení a aplikace (aplikace pro určování druhů, elektronickou učebnici, AI nástroje) při zkoumání a prezentaci biologických jevů;
- Vyhledává, posuzuje a sdílí biologické informace a data pomocí vhodných digitálních nástrojů;
- Vytváří digitální obsah s biologickou tematikou a využívá jej k vyjádření poznatků;
- Při digitální spolupráci a komunikaci jedná eticky, dodržuje pravidla a respektuje ostatní;
- Chápe rizika spojená s digitálními technologiemi, chrání své zdraví a uplatňuje zásady digitální hygieny i poznatky biologie o zdravém životním stylu.

Vyučovací předmět se podílí na rozvoji odborných kompetencí – žák:

- vede děti k bezpečnému chování a k dovednostem vyhledat nebo poskytnout první pomoc;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc poskytnout sám;
- osvojil si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti;
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti vliv na životní;
- vede děti k ekonomickému a ekologickému chování;
- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;

Uplatnění průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- abiotické a biotické podmínky života;
- ekologická přizpůsobivost;
- vzájemné vztahy organismů a prostředí;
- struktura a funkce ekosystémů, význam biodiverzity;
- ochrana přírody a krajiny;
- klimatické změny;
- ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace;
- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační;
- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů;
- principy udržitelnosti rozvoje;
- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- samostatné a aktivní poznávání okolního prostředí, získávání informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a digitální svět

- práce s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobení svého digitálního i fyzického pracovního prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost;
- sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií; využití digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

Rozpis učiva

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými vývojovými teoriemi	• teorie vzniku života na Zemi	
• popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav • pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav, odliší je od neživých	• obecné vlastnosti živých soustav uspořádání živých soustav	
• objasní stavbu a funkci buněčných struktur	• struktura buněk	
• odliší prokaryotní a eukaryotní buňku	• stavba prokaryotické buňky	
• odliší buňku rostlinnou, živočišnou a buňku hub • nakreslí a popíše stavbu eukaryotické buňky	• stavba eukaryotické buňky	
• pojmenuje základní buněčné organely a popíše jejich význam a funkci v buňce	• funkce organel	
• popíše stavbu viru • popíše virové infekce a některé způsoby přenosu virů • uvede příklady virových onemocnění člověka	Biologie virů • stavba, funkce a rozmnožování virů • formy infekce • virová onemocnění	PT: 4.3.4.2.3

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje způsoby přirozené obrany proti virům • posoudí rizika a vysvětlí význam prevence		
• charakterizuje bakterie • zhodnotí základní vlastnosti bakterií jako prokaryotických organismů • popíše stavbu bakteriální buňky	Biologie bakterií a sinic • stavba a funkce bakterií	PT: 4.3.4.2.3
• uvede příklady ekologického využití bakterií • zhodnotí zdravotnický a hospodářský význam vybraných zástupců bakterií	• význam bakterií	
• vyjmenuje příklady bakteriálních onemocnění člověka, způsoby léčby a způsoby jejich přenosu, vysvětlí význam prevence • zhodnotí pozitivní a negativní význam bakterií v přírodě	• bakteriální nákazy	
• uvede význam sinic a vyjmenuje některé zástupce	• sinice	
• určí, které organismy patří do skupiny chromist • poukáže na hlavní znaky říše	Chromista	
• charakterizuje houby v rámci systému organismů	Biologie hub • charakteristika hub	PT: 4.3.4.2.3
• popíše stavbu těla hub • vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub	• stavba a funkce hub	
• pozná nejhojněji se vyskytující významné zástupce hub podle obrázků	• systém hub	
• posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub • vypracuje a prezentuje metodické listy	• význam hub • metodika seznamování dětí s houbami	
• charakterizuje stavbu těla lišejníků • uvede významné zástupce lišejníků a rozpozná nejrozšířenější zástupce podle nákresů nebo fotografií • zhodnotí roli lišejníků v přírodě	• lišejníky	

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše stavbu a funkci vegetativních a generativních orgánů rostlin - objasní přeměny rostlinných orgánů a uvede jejich hospodářský význam	Biologie rostlin Základy anatomie a morfologie rostlin rostlinné orgány	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.1
- vysvětlí vedení vody rostlinou - objasní princip fotosyntézy a dýchání rostlin s ohledem na jejich význam - rozliší a na konkrétních příkladech uvede různé způsoby výživy u rostlin	fyziologie rostlin	
- vysvětlí rozdíly mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním - vysvětlí proces opylení a oplození	rozmnožování rostlin	
- vyjmenuje společné i rozdílné fyziologické vlastnosti vyšších a nižších rostlin - porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin - charakterizuje základní znaky, významné skupiny a využití řas - popíše stavbu těla a zhodnotí význam a rozšíření kaprad'orostů a mechorostů - popíše a porovná rozlišovací znaky a ekologické nároky nahosemenných a krytosemenných rostlin - porovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin - určí a popíše významné zástupce jednoděložných a dvouděložných rostlin - uvede a objasní rozdíly ve flóře v jednotlivých ročních obdobích - vypracuje a prezentuje metodické listy	- systém rostlin se zaměřením na území ČR - metodika seznamování dětí s rostlinami	PT: 4.3.4.2.13

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- popíše stavbu a funkci vybraných protist - zhodnotí ekologické postavení protist v ekosystému - na příkladech vysvětlí zdravotnický a hospodářský význam protist	Biologie protist - stavba a funkce protist - prvoci	PT: 4.3.4.2.3
- rozliší hlavní živočišné kmeny a rozpozná jejich významné zástupce - uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky jednotlivých taxonů - popíše a porovná způsoby pohlavního i nepohlavního rozmnožování - porovná vnitřní a vnější oplození a vysvětlí význam vnitřního oplození - porovná přímý a nepřímý vývoj, proměnu dokonalou a nedokonalou	Biologie živočichů - systém a evoluce živočichů - morfologie a anatomie živočichů - fyziologie orgánových soustav živočichů - rozmnožování živočichů	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.13
- uvede nejvýznamnější nemoci člověka způsobené parazity a uvede možnosti ochrany - uvede a objasní rozdíly ve fauně v jednotlivých ročních obdobích - vypracuje a prezentuje metodické listy	- význam živočichů - metodika seznamování dětí se živočichy	
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra), a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny	PT: 4.3.4.2.1 4.3.4.2.2 4.3.4.2.3 4.3.4.2.4

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe, navrhne řešení vybraného environmentálního problému • vypracuje a prezentuje metodické listy	Člověk a životní prostředí • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • globální problémy • ochrana přírody a krajiny • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí • metodika seznamování dětí s EVVO	PT: 4.3.4.2.3 4.3.4.2.6 4.3.4.2.7 4.3.4.2.9 4.3.4.2.10 4.3.4.2.11 4.3.4.2.12 4.3.4.2.14 4.3.4.2.15

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší jednotlivé typy tkání podle jejich stavby a vlastností - uvede příklady jednotlivých epitelů, pojiv a svalové tkáně	Biologie člověka - tkán, histologie - epitely, pojiva, nervová tkáň, svalová tkáň	PT: 4.3.4.2.3
popíše kosti a svaly jako součásti pohybové soustavy	Orgánové soustavy člověka - opěrná a pohybová soustava - choroby opěrné a pohybové soustavy a jejich prevence	PT: 4.3.4.4.16
- vysvětlí význam jednotlivých složek krve, popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci - nakreslí a popíše stavbu srdce, zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy, zhodnotí význam jednotlivých částí mízní soustavy	- oběhová soustava - mízní soustava - choroby oběhové a mízní soustavy a jejich prevence	
popíše orgány dýchací soustavy, vysvětlí princip dýchání, vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka	- dýchací soustava - choroby dýchací soustavy a jejich prevence	PT: 4.3.4.2.10
popíše orgány trávicí soustavy, vysvětlí proces trávení, vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami, dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy, je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy	- trávicí soustava - choroby trávicí soustavy a jejich prevence	
popíše orgány vylučovací soustavy, vysvětlí funkci ledvin, zdůvodní význam pitného režimu	- vylučovací soustava - choroby vylučovací soustavy a jejich prevence	
popíšeme stavbu a funkci kůže a kožních derivátů, vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže	- kožní soustava - choroby kožní soustavy a jejich prevence	
- vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení - učí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu - vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a periferního nervstva - orientuje se v poruchách duševního zdraví (únava, stres)	- nervová soustava - endokrinní soustava - choroby nervové a endokrinní soustavy a jejich prevence	PT: 4.3.4.2.10

Předmět: Biologie a hygiena		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů	- smyslová soustava - choroby smyslové soustavy a jejich prevence	
- popíše a vysvětlí pohlavní soustavy - uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami	- pohlavní soustava - choroby pohlavní soustavy a jejich prevence	
- orientuje se v základní genetické terminologii - řeší jednoduché genetické příklady - charakterizuje mutace a geneticky podmíněné nemoci - objasní význam genetiky	Dědičnost a proměnlivost - základní genetické pojmy - řešení genetických příkladů - mutace a geneticky podmíněné nemoci - význam genetiky	PT: 4.3.4.2.8
- definuje zdraví a nemoc - dokáže prakticky uplatnit znalosti první pomoci	Zdraví a nemoc, první pomoc zdraví a nemoc první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	PT: 4.3.4.2.8

6.2 Pedagogika

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	75 (15+30+30)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Odborný předmět pedagogika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro pedagogickou činnost. Důraz je kladen nejen na rozvíjení klíčových a odborných kompetencí, ale i vytváření postojů k inovačním změnám a činnostem v procesu edukace. Vytváří základ hodnotové orientace a etické zodpovědnosti pedagogického pracovníka.

Charakteristika učiva

Náplň studia pedagogiky tvoří jak základní pedagogické disciplíny, tak i obory hraniční a související. Seznámení s učivem základních pedagogických disciplín vede žáky k individuálnímu rozvoji pedagogických dovedností, hodnotové orientaci, sebereflexi, sebehodnocení, motivaci a napomáhá ke komplexnímu pohledu na vzdělávací proces.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- s porozuměním odborné pedagogické terminologii se vyjadřoval jazykově správně;
- vytvářel citlivý a chápavý vztah k potřebám dětí, plně je uspokojoval;
- rozvíjel dovednost sebereflexe a sebehodnocení;
- přispíval k uplatňování hodnot demokratičnosti;
- respektoval právní normy a pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví;
- ovládl základní vědomosti a dovednosti potřebné k projektování výchovně vzdělávací práce.

Výukové strategie

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu pedagogika komplexní výukové metody. Kromě klasických výukových metod (vysvětlování, výklad, rozhovor) začleňujeme i aktivizující metody (brainstorming, diskuze, práce s kazuistikou, práce s portfoliem, řešení problémových úloh, práce na projektu, práce s odbornou literaturou, využití praktických zkušeností), které učí novým pedagogickým dovednostem a vytvářejí podmínky pro samostatné studium.

Výuka může být doplněna o videonahrávky a PowerPointové prezentace.

V průběhu studia vykonají žáci odbornou praxi ve školském zařízení v celkovém rozsahu pěti týdnů, z toho dva týdny vykonají na jiném zařízení než na jejich vlastním pracovišti.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat je při řešení problémů;
- aktivní a správné využívání pedagogické terminologie;
- schopnost kooperace při řešení problémů v projektech a schopnost vzájemné komunikace;
- dovednost práce s odborným textem;
- propojování teorie s praktickými zkušenostmi.

V teoretické výuce budou žáci hodnoceni na základě písemných a ústních zkoušek různými formami jako je známkování, slovní hodnocení. Součástí hodnocení budou referáty, samostatné domácí práce, aktivita při řešení úloh.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující přizpůsobí vzdělávací postupy a organizační formy podmínkám distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k učení – žák

- pracuje s odbornou pedagogickou literaturou, příslušnými právními normami a s jinými zdroji informací.

Kompetence k řešení problémů – žák

- aktivně a s porozuměním přistupuje k řešení problémových úloh v pedagogice, získává informace k řešení problémů;
- volí vhodné prostředky a způsoby práce s tělesně a zdravotně postiženými, s dětmi a klienty s poruchami chování;
- řeší případové situace k integraci jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami;
- problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními lidmi.

Komunikativní kompetence – žák

- s porozuměním odborné pedagogické terminologii se vyjadřuje jazykově správně;
- prokáže znalost komunikace s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- zná vhodné způsoby spolupráce s rodiči a poskytuje zpětnou informaci dítěti a jeho rodičům.

Personální a sociální kompetence – žák

- respektuje pravidla při práci v týmu, uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti;
- přispívá k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, hodnotí a interpretuje odborné pedagogické informace a zdroje v online prostředí;
- používá digitální nástroje pro komunikaci a spolupráci;
- vytváří výukové materiály pomocí digitálních nástrojů (např. Canva, powerpoint, aj.);
- zohledňuje věk, potřeby a úroveň cílové skupiny (děti, žáci) při tvorbě digitálního obsahu;
- chápe možnosti a limity využití digitálních technologií ve vzdělávacím procesu;
- rozumí principům digitální etiky – ochrana osobních údajů, autorská práva, online chování;
- analyzuje vliv digitálních médií na vývoj dítěte a dospívajícího (např. digitální závislosti, multitasking, vliv influencerů, apod.);
- diskutuje o výzvách digitální doby pro roli pedagoga a školy;
- využívá online prostředí k vedení jednoduché pedagogické dokumentace (např. plánování, reflexe, aj.).

Odborné kompetence – žák

- dokáže analyzovat pedagogické problémy a navrhnout jejich řešení
- připravuje, realizuje a hodnotí výchovně vzdělávací a zájmové činnosti v souladu s cíli, podmínkami a strategiemi pedagogické práce;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů, plánů apod.) kvality ve vzdělávání v daném typu školy nebo školského zařízení, zohledňuje oprávněné zájmy dítěte a jeho zákonných zástupců;
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie, změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

4.3.4.1.1 osobnost a její rozvoj (sebevědomí, sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, základní existenční otázky – hledáme odpovědi a řešení)

4.3.4.1.2 komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů

4.3.4.1.6 masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby)

4.3.4.1.7 morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

4.3.4.2.8 vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

4.3.4.2.10 prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů

Člověk a svět práce

4.3.4.3.1 sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení

4.3.4.3.4 aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu

4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart

4.3.4.3.6 formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace

4.3.4.3.11 pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností

Člověk a digitální svět

Jazykové vzdělávání a komunikace

4.3.4.4.1 využití digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Společenskovední vzdělávání

4.3.4.4.2 postavení, role či vliv digitálních technologií a práce s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

4.3.4.4.10 vyhledávání příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;

4.3.4.4.11 kritické posuzování vývoje technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvážení příležitosti a rizika, minimalizace rizika

4.3.4.4.13 využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budování si osobní vzdělávací prostředí; rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientace v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; schopnost podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;

Rozpis učiva

Předmět: Pedagogika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• užívá správně odbornou terminologii, dovede ji objasnit • objasní funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě i v životě společnosti, vysvětlí význam celoživotního vzdělávání • charakterizuje základní didaktické prostředky • uvede možnosti získání stupně vzdělání a odborné kvalifikace v ČR	1 Obecná pedagogika • základní pedagogické pojmy • základy didaktiky • výchovně vzdělávací soustava • osobnost pedagoga a jeho profesní kompetence	PT 4.3.4.1.1 PT 4.3.4.1.7 PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.3.4 PT 4.3.4.3.5 PT 4.3.4.3.6 PT 4.3.4.3.11

Předmět: Pedagogika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje úkoly a činnost školských zařízení ve vztahu ke svému uplatnění • popíše vlastnosti pedagoga MŠ a ŠD důležité pro jeho činnost a požadavky na jeho profesní kompetence • pracuje s odbornou pedagogickou literaturou, pořizuje výpisky		
• charakterizuje funkci a variabilitu rodiny a její vliv na dítě • popíše proměnu současné české rodiny a její důsledky pro výchovu dětí a práci školy • analyzuje vliv mimoškolního prostředí na dítě a na práci pedagoga • popíše systém náhradní rodinné péče a její úkoly • definuje základní pojmy – osvojení, pěstounská péče, ústavní péče • popíše sociálně patologické projevy chování dětí, objasní jejich příčiny, způsoby prevence (zejména ve vztahu ke své pedagogické činnosti) • objasní úlohu a postup školy a pedagoga v oblasti prevence rizikového chování dětí a zajištění jejich bezpečí • charakterizuje multikulturní specifika, která je třeba při vzdělávání dětí respektovat • vyhledá informace a materiály týkající se začleňování dětí – cizinců a dětí s odlišným mateřským jazykem do předškolního vzdělávání • objasní a doloží příklady přístupu ČR ke vzdělávání příslušníků národnostních menšin a cizinců • seznámí se se základními dokumenty a organizacemi zabývajícími se problematikou lidských práv	2 Sociální pedagogika • rodina a rodinná výchova náhradní rodinná péče • sociálně negativní jevy ohrožující děti a možnosti prevence, sociálně právní ochrana dětí • multikulturní výchova a vzdělávání • základní dokumenty a organizace zabývající se problematikou lidských práv	PT 4.3.4.4.2
• vymezení pojmu sociální a pedagogická komunikace	3 Sociální a pedagogická komunikace	PT 4.3.4.3.1 PT 4.3.4.4.1.

Předmět: Pedagogika		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
vyjadřuje se a jedná v souladu s principy a normami kulturního chování, popíše a respektuje zásady a podmínky správné a bezpečné komunikace se zákonnými zástupci dítěte, chrání osobní a citlivé informace o dětech		PT 4.3.4.3.10 PT 4.3.4.4.11

Předmět: Pedagogika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- objasní na základě znalosti kurikulárních dokumentů i teoretického poznání cíle, obsah a prostředky předškolního vzdělávání - porovná a vhodně zvolí vzdělávací metody, zásady, organizační formy a činnosti adekvátní dětem ve věku 2-6/7 let - zdůvodní důležitost hry a hrových činností a význam hračky - charakterizuje organizační strukturu a právní úpravu předškolního vzdělávání - vysvětlí funkci dalších profesí podílejících se na péči o děti a vzdělávání dětí v předškolních zařízeních - na příkladech uvede zásady efektivní spolupráce s dalšími pedagogickými pracovníky a rodiči dítěte	4 Předškolní pedagogika - předškolní vzdělávání a jeho specifika a instituce - obsah a formy předškolního vzdělávání - základní metody předškolního vzdělávání - pedagogický asistent - spolupráce a komunikace v prostředí MŠ - vývoj veřejné předškolní výchovy v českých zemích - alternativní koncepce předškolního vzdělávání	PT 4.3.4.2.8

Předmět: Pedagogika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• porovná pedagogické koncepce a formy vzdělávání dětí v předškolním věku		
• charakterizuje význam a funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé • analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí • porovná specifika jednotlivých organizačních forem zájmového vzdělávání a subjektů, které jej nabízejí • charakterizuje na základě ŠVP činnost a organizaci školských zařízení, která osobně poznal • používá vhodné metody vzhledem k cílům a specifickým potřebám skupiny a jednotlivců • vyhledá příklady nových metod a forem volnočasových aktivit pro děti (outdoorové, zážitkové, interaktivní) • osvojí si postupy při řešení typických problémů ve výchovně vzdělávacích a zájmových činnostech • cílům a podmínkám předškolního a zájmového vzdělávání	5 Pedagogika volného času • výchova a vzdělávání ve volném čase • školská zařízení pro zájmové vzdělávání • obsah a formy vzdělávání ve volném čase • metody zájmového vzdělávání	PT 4.3.1.6 PT 4.3.4.2.10
• vysvětlí vztah RVP, školních a třídních vzdělávacích programů • zpracuje písemně přípravu výukové jednotky podle třídního vzdělávacího programu • osvojí si zásady a postupy plánování a projektování výchovně vzdělávacích aktivit pro děti ve školských zařízeních i jejich evaluace • pracuje se základní pedagogickou dokumentací mateřské školy a školského zařízení, a to i v elektronické podobě	6 Pedagogické projektování • RVP PV a RVP ZV jako východisko k tvorbě vzdělávacích programů • vztah mezi RVP a ŠVP • tvorba projektů	PT 4.3.4.4.13

Předmět: Pedagogika		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozumí odborným pojmům pedagogického projektování a správně je používá		
• vysvětlí funkci hodnocení ve výchovně vzdělávací činnosti, uvede metody a formy pedagogické diagnostiky • posoudí nastavení pravidel hodnocení dětí v ŠVP • zná vhodné způsoby spolupráce s rodiči a ví, jak poskytovat zpětnou informaci dítěti a jeho rodičům • objasní možnosti diagnostikování nadání • orientuje se v síti pedagogicko-psychologických poradenských zařízení	7 Pedagogická diagnostika a hodnocení • metody pedagogické diagnostiky	PT 4.3.4.1.2

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• objasní specifika vzdělávání dětí se SVP ve vztahu k práci učitele MŠ, vychovatele a pedagoga volného času • vysvětlí pojmy a uvede důvody, proč je třeba dětem s SVP věnovat zvýšenou pozornost • uvede zásady komunikace s dětmi se smyslovým nebo tělesným postižením, objasní zásady komunikace s dětmi s PAS a s dětmi – cizinci s nedostatečnou znalostí češtiny • zvolí vzdělávací činnost adekvátně dítěti se SVP nebo s nadáním a daným podmínkám	8 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami • nadané, s odlišným mateřským jazykem, školní nezralost, alergie, astma, epilepsie, poruchy autistického spektra, specifické poruchy učení, syndrom CAN, ADHD, děti ze sociálně vyloučeného prostředí, děti chronicky nemocné	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky - objasní podstatu a účinnost metod - objasní podstatu a význam včasné depistáže a diagnostiky pro další vývoj - zdůvodní závislost socializace na druhu defektu, psychice a kvalitní výchově - objasní pojmy vzdělávání, integrace, inkluze, podpůrná opatření	9 Speciální pedagogika - speciální pedagogika jako vědní disciplína - základní pojmy - přehled základních zdravotních postižení	PT 4.3.4.4.10
- vysvětlí příčiny mentálního postižení a možnosti prevence - charakterizuje stupně mentálního postižení - zdůvodní konkrétní výchovně vzdělávací péči vzhledem ke stupni mentálního postižení	10 Psychopedie - příčiny mentálního postižení - prevence - vzdělávání	
- specifikuje základní vady a poruchy hybnosti - objasní způsoby a význam prevence - řeší případové situace k integraci jedinců s tělesným postižením - prokáže znalost komunikace s jedincem s tělesným postižením	11 Somatopedie - příčiny vad a poruch, prevence - klasifikace vad - děti se zdravotním znevýhodněním	
- porovná sluchové vady a uvede jejich příčiny - prokáže dovednost využití orientační zkoušky sluchového vnímání - vysvětlí důsledky sluchových vad pro rozvoj řeči - zdůvodní výchovný přístup, význam všech prostředků dorozumívání - vyvodí zásady komunikace s jedincem se sluchovým postižením	12 Surdopedie - sluchové vady a jejich příčiny - důsledky sluchových vad - vzdělávání jedinců se sluchovým postižením	
- vymezí předmět logopedie - rozliší základní hlediska pro posouzení kvality řeči - charakterizuje jednotlivé vady řeči a jejich příčiny	13 Logopedie - příčiny a charakteristika vad řeči - klasifikace vad řeči - logopedická péče	
rozliší jednotlivé poruchy vidění, jejich příčiny	14 Tyflopédie - klasifikace poruch - vzdělávání a integrace	

Předmět: Pedagogika		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje specifika práce s jedincem se zrakovým postižením, možnosti integrace • objasní možnosti komunikace		
• definuje vědní obor etopedie, předmět zkoumání • vysvětlí základní pojmy • charakterizuje poruchy chování a jejich příčiny, zdůvodní speciálně výchovné přístupy, právní důsledky • vysvětlí nejdůležitější složky prevence • objasní úlohu a postup školy v oblasti prevence, spolupráci s rodinou, charakterizuje úlohu poradenství, spolupráci lékařů, městských úřadů	15 Etopedie • předmět zkoumání, základní pojmy • klasifikace poruch a jejich příčin • výchovný přístup, prevence	
• definuje předmět a význam dějin pedagogiky • objasní pedagogické názory J. A. Komenského a jejich význam pro současnou pedagogiku a výchovu	16 Vybrané kapitoly z dějin pedagogiky • J. A. Komenský	
• uvede východiska a hlavní znaky reformní pedagogiky • zdůvodní přínos světové reformní pedagogiky pro naše školství, popíše nový model reformy školství • zhodnotí snahy o reformu mateřských škol (I. Jarníková, A. Süssová aj.)	17 Reformní hnutí ve světě a v českých zemích poč. 20. stol. • kulturní, společenské, školské změny v pedagogické teorii poč. 20. stol.	
• definuje pojem alternativní školy • popíše společné rysy, význam • charakterizuje a srovná principy, obsah, metody a formy výchovně vzdělávací práce • charakterizuje vybrané pedagogické směry a zaujme stanovisko k možnostem jejich využití ve vlastní pedagogické práci	18 Alternativní školy • význam alternativních škol • alternativní modely	

6.3 Psychologie

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet vyuč. hodin za studium:	75 (15+30+30)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Psychologie jako odborný předmět poskytuje žákům základní odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro jejich budoucí profesi. Ovlivňuje a rozvíjí profesní připravenost, kultivuje jejich postoje a hodnotovou orientaci.

Charakteristika učiva

Těžiště učiva tvoří vědomosti a dovednosti, které budou žáci využívat při svém výchovně vzdělávacím působení, při sociálním kontaktu s jednotlivci i sociálními skupinami. Učivo je velmi úzce propojeno s pedagogikou a pedagogickou praxí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní orientaci v psychologii;
- získané teoretické poznatky uplatňoval jako dovednosti v praktickém životě;
- byl schopen kriticky pracovat s informacemi;
- nenechal sebou manipulovat a vytvořil si vlastní úsudek;
- toleroval a respektoval názory druhých;
- byl schopen empatického a kreativního přístupu.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Důraz je kladen na pojetí psychologie jako disciplíny. Učivo ovlivňuje chování, jednání a postoje žáků. Jsou podporovány metody vedoucí k prohloubení sebepojetí a sebehodnocení, rozvíjejí se dovednosti potřebné k sebereflexi. Pozornost je věnována rozvoji schopností a osobních předpokladů nezbytných pro získání praktických dovedností. Součástí výuky jsou cvičení a tréninkové aktivity.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na obsahovou správnost myšlenek, schopnost formulovat myšlenky, komunikovat, obhájit své názory, schopnost aplikovat získané vědomosti při řešení problémů, využívat příkladů z praxe.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující přizpůsobí vzdělávací postupy a organizační formy podmínkám distanční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

K učení - žák

- poslouchá mluvený projev a pořizuje si poznámky;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, své zkušenosti i zkušenosti druhých lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu, určuje jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému a navrhuje způsob řešení;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativních – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí;
- dodržuje odbornou terminologii.

Personálních a sociálních – žák

- posuzuje své duševní možnosti, odhaduje důsledky svého chování;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje postoje a jednání druhých lidí;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;

Kompetence digitální – žák:

- samostatně využívá digitální zařízení v rámci výuky i přípravy na výuku;
- vytváří a propojuje digitální obsah, volí strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vyhledává a sdílí informace a digitální obsah z různých informačních zdrojů, sleduje trendy v oboru psychologie, vytvoří prezentaci;
- elektronicky zpracovává kazuistiku a zakládá do deníku praxe (portfolia);
- předchází situacím ohrožující bezpečnost v rámci duševního zdraví a zdraví ostatních;
- v rámci psychologie komunikuje elektronickou poštou.

Odborné kompetence – žák

- připravuje, realizuje a provádí evaluaci výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby dětí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, vede je k prosociálnímu chování;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji dětí a přiměřeně na ně reaguje
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci a krizový plán školy

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- osobnost a její rozvoj;
- Člověk a životní prostředí;
- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu.

Člověk a svět práce

- charakteristické znaky práce – vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem a vlastnostem žáků

Člověk a digitální svět

- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odbornou činnost;
- využití digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- při pohybu v on –line světě a při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožující tělesné a duševní zdraví;
- respektování pravidel chování a jednání a etika při interakcích v digitálním prostředí.

Rozpis učiva

Předmět: Psychologie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vymezí psychologii jako vědní disciplínu • užívá správně odbornou terminologii, vysvětlí vybrané psychologické pojmy • charakterizuje psychické procesy a stavy	• předmět psychologie • disciplíny psychologie • metody psychologie • směry v psychologii • psychika člověka • psychické procesy a stavy • vnímání • paměť • představy a fantazie • myšlení a řeč • city	PT: 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18

Předmět: Psychologie		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje osobnost člověka • charakterizuje strukturu osobnosti a činitele jejího utváření osobnosti • ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti	• vůle a volní procesy • pojetí osobnosti • struktura osobnosti • schopnosti • rysy • temperament • charakter • motivace • zájmy, hodnoty • aspirace, cíle • sebevědomí • sebepojetí • sebereflexe	PT: 4.3.4.1.1. 4.3.4.3.1 4.3.4.4.2

Předmět: Psychologie		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka od početí do konce života • charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka a životního cyklu, zejména ve vztahu ke své profesi • popíše vlastnosti osobnosti (zájmy, temperament, charakter) • vymezí socializaci osobnosti v návaznosti na jednotlivé etapy vývoje • popíše specifika procesů, stavů a vlastností	• problematika vývojové psychologie • vývoj a jeho zákonitosti • prenatalní období • psychohygiena matky • perinatální období • období novorozence a kojence • období batolete • období předškolního věku • období mladšího školního věku • období pubescence • období adolescence • období dospělosti • období stáří	pedagogika, pedagogická praxe PT: 4.3.4.4.2 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18
• vysvětlí význam motivace a její využití v pedagogické činnosti, volí metody a způsoby motivace adekvátně k dětem • objasní proces učení a výběr učebních strategií v předškolním a zájmovém vzdělávání • popíše základní poruchy chování se kterými se lze setkat v pedagogické praxi a možnosti jejich ovlivňování • charakterizuje psychosociální aspekty patologických jevů a ví, kde vyhledat odbornou pomoc	• problematika pedagogické psychologie • metody pedagogické psychologie • osobnost učitele a žáka • základní lidské činnosti (hra, učení, práce) • psychosociální aspekty patologických jevů	pedagogika PT: 4.3.4.3.1. 4.3.4.3.5.
• zpracuje podklady pro pedagogickou charakteristiku osobnosti dítěte	• pedagogicko-psychologické metody poznávání osobnosti žáka • diagnostika a charakteristika žáka	

Předmět: Psychologie		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vymezí socializaci osobnosti • identifikuje na příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka a vysvětlí, jak ovlivňovat postoje dětí • rozpozná sociální vztahy ve skupině dětí se kterou pracuje, volí prostředky pro rozvoj či ovlivňování sociálních vztahů, klimatu a sociální dynamiky	• problematika sociální psychologie • socializace • sociální učení • předsudky, stereotypy • sociální skupina, dynamika • sociální interakce • sociální percepce • sociální komunikace • asertivita, asertivní jednání	PT: 4.3.4.1.2 4.3.4.3.2 4.3.4.4.2 PT: 4.3.4.4.9 4.3.4.4.10. 4.3.4.4.13 4.3.4.4.16 4-3.4.4.18
• identifikuje konfliktní situace a rozpozná jejich příčiny, navrhuje možnosti jejich řešení a předcházení konfliktům • vysvětlí pojem stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky, popíše některé způsoby prevence a vyrovnání se s náročnými životními situacemi • osvojí si zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod	• náročné životní situace a jejich řešení • konflikty, stres • syndrom vyhoření • duševní hygiena	PT: 4.3.4.3.1. 4.3.4.2.8

6.4 Hudební výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	70 (30+20+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hudební výchova s metodikou je předmět, v němž žáci rozvíjejí své hudebně-estetické schopnosti, osvojují si hudební vědomosti a dovednosti a připravují se na úkol přivádět k hudbě děti předškolního i školního věku a mládež.

Charakteristika učiva

Předmět Hudební výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinné odborné předměty.

Předmět zahrnuje okruh pěveckých dovedností a návyků, hudební nauku, dějiny hudby a poslechovou činnost a metodiku hudební výchovy. Obsah učiva je rozložen do tří ročníků v rozsahu třiceti konzultací za rok tak, aby se uvedené okruhy prolínaly.

Důraz je kladen na dokonalé zvládnutí reprodukčních dovedností a na schopnost jejich aplikace při práci s dětmi a mládeží v rámci pedagogické praxe.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického vnímání a prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentálním, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije pro rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- získal pedagogické, hudebně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti, potřebné k hudebně výchovné práci s dětmi a mládeží.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáků a vyučuje se v rozsahu třiceti konzultací v 1. ročníku a dvaceti konzultací ve 2. a 3. ročníku.

Všechny dovednosti, schopnosti a vědomosti si žáci osvojují ve vzájemném prolínání všech hudebně výchovných složek. Výuka je realizována frontálně v celé třídě a probíhá v učebně vybavené pomůckami pro hudební výchovu. Upřednostňovanou formou realizace tohoto předmětu je konzultace. Důležitým prostředkem k výuce je samostudium a prožitkové učení. V dějinách hudby se klade důraz na práci s poslechovou skladbou. V oblasti metodiky hudební výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických ukázek. Aktivita žáků je

podněcována zadáváním referátů. Žáci pracují často ve skupinách a ze samostatné práce vyvozují vlastní závěry.

Předmět velmi úzce souvisí s předmětem Hra na hudební nástroj.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu Hudební výchova s metodikou při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost porozumět sdělení obsaženému v hudebním díle;
- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v praxi;
- schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty.

Hodnocení výsledků žáků se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace jsou referáty, hodnocení samostatné domácí práce a metodických listů. Důraz se klade jak na teoretické znalosti žáka, tak na praktické dovednosti. Učitel také využívá formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka.

Na závěr každého pololetí, v němž se uvedený předmět vyučuje, skládají žáci písemnou nebo ústní zkoušku v souladu s požadavky předmětové komise a s ohledem na individualizaci závěrečného hodnocení žáka.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku bude ŠVP splněno za předpokladu, že učitel zredukuje rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Většinu učiva lze realizovat v rámci distanční výuky (dějiny hudby, poslech hudby, vybrané kapitoly z hudební nauky a metodiky HV). Obtížněji lze vyučovat žáky praktické činnosti (hra na Orffovy nástroje, metodické výstupy) a intonaci. V tomto případě je možné přizpůsobit učivo daným podmínkám, anebo jej odložit na prezenční výuku. Distanční výuku lze organizovat formou synchronní online výuky prostřednictvím platformy MS Teams. Učitelé mají možnost využít širokou nabídku výukových aplikací (LearningApps, Bookwidgets aj.). Studijní materiály žáci sdílejí v aplikaci OneDrive a na webových stránkách školy v úložišti Výukové materiály. Žáci pracují samostatně s vlastními zpěvníky a aplikacemi běžně dostupnými na internetu (YouTube). Učitel posílá žákům úkoly na jejich školní emailovou adresu. Tyto úkoly následně kontroluje a poskytuje žákům zpětnou vazbu. Převažuje formativní typ hodnocení nad hodnocením sumativním. Učitel zohledňuje kvalitu samostatné práce žáků, odevzdávání úkolů, jejich aktivitu v online výuce a při týmové práci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji:

Kompetence k učení – žák

- využívá estetického prožívání a vnímání hudebního umění a kultur jako zdroje poznání světa.

Kompetence k řešení problémů – žák

- analyzuje umělecká díla s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní – žák

- používá odbornou terminologii;
- argumentuje a utváří samostatný úsudek;

- formuluje a obhajuje své názory a postoje, srovnává je s normou;

Kompetence personální a sociální – žák

- uvědomuje si pozitiva práce v týmu;
- s pedagogickým taktem a kultivovaně jedná s lidmi v souladu s obecně platnými i profesně-etickými normami;

Kompetence digitální – žák:

- využívá metodické internetové portály v rámci sebevzdělávání jako zdroj inspirace pro projektování vlastní výchovně vzdělávací činnosti;
- využívá digitální technologie v hodinách Hudební výchovy a při tvorbě metodických listů.

Odborné kompetence – žák

- využívá komplexní propojení všech složek hudebních činností (zpěv, poslech, pohyb a hra na hudební nástroj) v různých formách hudebně výchovné práce;
- rozlišuje specifika hudebně výchovné práce v předškolním, školním i mimoškolním zařízení;
- uplatňuje při práci s dětmi a mládeží vhodné pedagogicko-psychologické přístupy a rozmanité výchovně vzdělávací metody, formy a prostředky stimulující schopnosti každého jedince a jeho aktivitu;
- samostatně i týmově pracuje s dětmi, jejich rodiči a s odborníky;
- racionálně a efektivně organizuje a řídí pracovní a výchovnou činnost;
- používá metody a techniky sebepoznání, seberegulace a sebevýchovy, zvládání stresu a problémů povolání;
- dokáže poskytnout první pomoc při úrazu, vede děti k bezpečnému chování;
- dále se vzdělává a získává nové dovednosti potřebné pro svou pedagogickou praxi.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především 19. a 20. století);
- masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby).

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů;
- esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

- uvědomuje si význam celoživotního učení a rekvalifikace jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti.

Člověk a digitální svět

efektivně využívá digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• dodržuje správné pěvecké dovednosti a návyky • reprodukuje hlasová a dechová cvičení • dodržuje hygienické zásady při zpěvu • zpívá jednoduché písně podle notového zápisu	Pěvecké dovednosti a návyky • hlasová výchova • intonace v durovém tónorodu	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8
• používá základní prvky notopisu • orientuje se v G a F klíči teoreticky i na klaviatuře • určuje a tvoří enharmonické tóny • rozlišuje pojmy metrum a rytmus, používá základní takty • pracuje s italským názvoslovím • odvozuje durové stupnice s křížky a béčky, orientuje se v kvintovém a kvartovém kruhu • určuje základní intervaly • sestavuje durový kvintakord • používá základní harmonické funkce v durových tóninách	Hudební nauka • základy notopisu • metrum, rytmus • italské hudební názvosloví • durové stupnice • intervaly • akord • základy harmonie	
• vymezí hlavní vývojové epochy evropské a české hudby z hlediska obecně historického, kulturně historického a hudebně imanentního • seznamuje se s nejstaršími hudebními památkami • uvědomuje si rozdílnost hudby světské a duchovní v raném středověku • vnímá znaky rozvíjejícího se vícehlasu a vokální polyfonie • seznamuje se s hudbou husitského hnutí • má přehled o významných osobnostech a dílech evropského i českého hudebního baroka	Dějiny hudby • periodizace dějin hudby • starověké kultury • hudba středověku • hudba renesance • hudba baroka	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.6 4.3.4.2.15
• seznamuje se s úkoly hudební výchovy a charakteristikou hudebně výchovného procesu v mateřské škole, základní škole	Metodika hudební výchovy • cíle a význam hudební výchovy • složky hudební výchovy a vymezení jejích cílů a úkolů • pěvecké činnosti	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.3.5 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uplatňuje didaktické principy v hudební výchově a využívá hudební aktivitu a tvořivost • charakterizuje pěvecké dovednosti a návyky • vybírá vhodné písně s ohledem na věk dítěte • určuje metodický postup při nácviku písně • sestavuje metodický zásobník písní pro předškolní věk, mladší a starší školní věk a mládež	• poslechové činnosti	

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozvíjí a prohlubuje získané pěvecké dovednosti a návyky - zdokonaluje hlasovou techniku, správně frázuje, vyrovnává vokály a zpívá s výrazem - rozšiřuje hlasový rozsah - upevňuje intonační dovednosti v dětských písních - zpívá v lidovém dvojhlase - doplňuje repertoár o písně určené pro děti v mateřské škole, pro mladší a starší školní věk a mládež	Pěvecké dovednosti a návyky - hlasová technika - intonace	PT 4.3.4.1.1
- rozlišuje mollové stupnice s křížky a béčky - využívá pentatoniku a hru na tělo - pracuje s říkadly, melodizuje texty podle modelů	Hudební nauka - mollové stupnice - pentatonika - melodizace říkadel	
- má přehled o významných osobnostech a dílech hudby klasicismu, romantismu a hudby na přelomu 19. a 20. století - jmenuje základní znaky hudby klasicismu, romantismu a hudby na přelomu 19. a 20. století - oceňuje sběratelství lidových písní - rozlišuje hudbu absolutní a programní - popisuje počátky české národní hudby	Dějiny hudby - hudba klasicismu - hudba raného romantismu a novoromantismu - lidová píseň, sběratelství - česká hudba na přelomu 19. a 20. st.	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15
- vybírá vhodné skladby pro poslechové činnosti a formy poslechu pro různé věkové kategorie - ovládá metodiku práce s poslechovou skladbou - vybírá formy hudebně-pohybové výchovy - sestavuje metodický zásobník poslechových skladeb a hudebně-pohybových her pro předškolní věk, mladší a starší školní věk a mládež	Metodika hudební výchovy - poslechové činnosti - hudebně-pohybové činnosti	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• intonuje v součinnosti s nácvikem písní • zpívá spirituály, folkové písně a písně středního proudu v návaznosti na dějiny hudby	Pěvecké dovednosti a návyky • hlasová a pěvecká technika • intonace	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.8
• používá akordické značky • řídí pěvecký kolektiv a používá základy taktovací techniky • rozděluje hudební nástroje z hlediska jejich vývoje a zařazení do nástrojových skupin	Hudební nauka • harmonie – rozšíření poznatků • akordické značky • taktovací technika • rozdělení hudebních nástrojů	
• určuje hlavní znaky impresionismu a expresionismu • Jmenuje základní znaky jazzové hudby • definuje hudební pojmy nonartificiální hudby 20. století	Dějiny hudby • hudba v období impresionismu a expresionismu • vývoj jazzové hudby • moderní populární hudba 20. století	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.2.15
• seznamuje se s Orffovou metodou • ovládá techniku hry na dětské nástroje Orffova instrumentáře • plánuje metodický postup práce s Orffovým instrumentářem pro předškolní a školní zařízení • využívá v pedagogické praxi zpěvníky i vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí • využívá komplexního propojení všech složek hudebních činností v různých formách hudebně výchovné práce	Metodika hudební výchovy • Orffova metoda • instrumentální činnosti • hudebně pohybové činnosti • systematizace poznatků	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.4.9

6.5 Výtvarná výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	70 (30+20+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova s metodikou je předmět, v němž žák rozvíjí své výtvarně-estetické schopnosti, osvojuje si výtvarné vědomosti a zkvalitňuje dovednosti, připravuje se na skutečnost přivádět k výtvarnému umění děti předškolního i školního věku a mládež. Důležitým momentem předmětu je tvořivost a invence žáka. Rovněž si klade za cíl prohlubovat u žáka samostatný, tvůrčí a kritický náhled na širokou oblast výtvarné kultury lidstva. Jako vzdělávací obor ukazuje vedle racionálního vnímání světa i potřebu a užitečnost vnímání citového a estetického. Jeho významnou vlastností je všeobecný přesah do ostatních oblastí života. Vedle vlastní produkce zprostředkovává žákovi historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury (dějiny výtvarné kultury) a umožňuje mu aplikovat získané poznatky a dovednosti v jeho učitelské nebo vychovatelské profesi vzhledem k věku dítěte či mládeže. Stěžejním cílem předmětu je podpora veskrze poučené a citlivé osobnosti, která disponuje odbornými kompetencemi a je schopna a ochotna předávat principy individuální tvořivosti a kultivovaného životního stylu jak dětem předškolního a školního věku, tak mládeži.

Charakteristika učiva

Předmět Výtvarná výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a vede žáky k všestrannému rozvoji, jak po stránce estetické, tak po stránce teoretických poznatků. Je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva je koncipován tak, aby odpovídal učebnímu plánu oboru, aby se žáci v rámci konzultací seznámili jak se základními výtvarnými technologiemi, tak s věkovými zvláštnostmi dětí, ze kterých musí vycházet při výběru obsahu učiva, organizaci výtvarné činnosti, zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek. Vedle konzultací preferuje předmět především samostudium a předpokládá samostatné výtvarné praktické i teoretické aktivity žáků, jejichž rozsah je stanoven učebním plánem oboru.

Učivo je realizováno ve třech oblastech:

Výtvarné zobrazování, dekorativní a materiálové práce

- uskutečňují se podle modelu i z představy (vnější a vnitřní model) v základních druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, modelování, kombinované techniky, nová média...);
- jsou postaveny na zvládnutí základů výtvarného vyjadřování, jako jsou perspektiva, proporce, barevná harmonie, různé materiály a techniky, schopnost výtvarné zkratky-stylizace, výtvarná hra a experimentování v návaznosti na jednotlivé umělecké epochy vše

s ohledem na specifika různých věkových skupin dětí předškolního a školního věku a mládeže;

- akceptují osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, využívají znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjadřování své představy.

Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění

- jsou založeny na získání základního přehledu z vybraných kapitol dějin umění, který lze konstruktivně využít jako jednu z motivací výtvarných činností v MŠ;
- umožňují žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury;
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých slohů či směrů;
- reagují na aktuální umělecké dění;
- využívají poznatků a zkušeností z návštěv muzeí, sbírek galerií, regionálních expozic, aktuálních výstav;
- mají výrazně interdisciplinární charakter, přesahy se uplatňují zejména směrem k estetice, dějepisu, literatuře, dramatické tvorbě, hudbě.

Metodika výtvarné výchovy

- je zaměřena na obecnou problematiku vývoje a znaků dětského výtvarného projevu, výtvarnou typologii, metody práce, rozborů a způsoby hodnocení dětského výtvarného projevu s možností využití zkušeností v osobní pedagogické praxi;
- poskytuje poučení o základech výtvarné technologie, která je podstatou výtvarných činností při práci s dětmi či mládeží.
- Vede děti k bezpečnému chování a hygieně při realizaci výtvarných činností

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáků na budoucí povolání a vyučuje se v rozsahu třiceti konzultací v prvním ročníku a ve dvaceti konzultacích ve druhém i třetím ročníku. Všechny dovednosti, schopnosti a vědomosti si žáci osvojují ve vzájemném prolínání všech výtvarně výchovných složek. Výuka předmětu je realizována v odborných učebnách vybavených jednak pomůckami pro výtvarnou výchovu, jednak audiovizuální technikou potřebnou pro prezentaci vybraných kapitol z dějin umění a metodiky.

Praktické činnosti jsou v rámci konzultačních hodin realizovány ukázkově formou hromadné, skupinové i individuální práce. V průběhu praktických činností převažují zásady soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu a názornosti, rovněž výkladu, vysvětlování a diskuse. Zadané úkoly, které jsou podmínkou hodnocení za pololetí, jsou realizovány žákem individuálně převážně v domácím prostředí.

Upřednostňovanou formou realizace teoretické části dějin umění a metodiky je samostudium vycházející z konzultací, které jsou postaveny na formě přednášky, výkladu a prezentací. Významným prostředkem ve vzdělávání jsou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka se školou z domácího prostředí.

Výstupy vzdělávání v oblasti metodiky výtvarné výchovy jsou tvořeny souborem projektovaných výtvarných činností aplikovatelných v pedagogické praxi.

Výuka směřuje k tomu, aby žák

- poznal a porozuměl umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby sledováním a hodnocením umění na pozadí historických, společenských a technologických změn, chápal umění jako specifického způsobu komunikace;

- používal základní výtvarné postupy, techniky a činnosti a respektoval při jejich realizaci v praxi specifika věku dítěte či skupiny;
- po propojení hlediska tvorby, recepce a interpretace rozvíjel smyslovou citlivost a kreativitu a uplatňoval svoji subjektivitu;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije jako impuls pro osobní tvorbu, tak pro rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- spojoval odborné teoretické poznatky z metodiky výtvarné výchovy s výtvarnými aktivitami dětí předškolního a mladšího školního věku;
- měl osvojené zásady bezpečnosti a hygieny při výtvarných činnostech tak, aby v praxi zajistil vhodnou prevenci;
- nabídl dětem takové výtvarné aktivity, které naplní jejich očekávání, radostné prožívání, napětí a vzrušení, sám pociťoval radost a uspokojení z prováděné výtvarné činnosti;
- rozpoznal výtvarné možnosti dětí a respektoval jejich věkové zvláštnosti;
- ovládal odbornou terminologii;
- získal pedagogické, výtvarně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti potřebné k výtvarné výchovné práci s dětmi a mládeží.

Hodnocení výsledků žáků:

V předmětu výtvarná výchova s metodikou při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- zvládnutí a dodržování specifík základních i netradičních výtvarných technik a postupů;
- dovednost výtvarně kreativně uchopit zadané téma;
- schopnost vybrat a uplatnit odpovídající prostředky pro uskutečňování svých myšlenek a nápadů v pedagogické praxi;
- schopnost nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty a umět je adekvátním způsobem využít při práci s dětmi a mládeží.

Podmínkou hodnocení za každé pololetí je odevzdání souboru domácích prací na zadaná témata, ústní nebo písemná zkouška z teoretické části vybraných kapitol dějin umění, metodiky a vytvoření souboru projektovaných výtvarných činností. Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku nebudou ve výuce realizovány celky učiva v tabulce ***Rozpis učiva*** označené zkratkou ***DisV***, popř. budou redukovány v míře odpovídající aktuálním okolnostem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení se přes vlastní výtvarnou tvorbu;
- rozvíjí osobní kreativitu a imaginaci aktivním osvojováním výtvarných postupů, technik, materiálů a nástrojů s akcentem na jejich výrazové možnosti;
- formuje aktivní a tvořivé vnímání k uměleckým slohům, směrům a výtvarným dílům na pozadí historického kontextu.

Kompetence k řešení problémů - žák

- samostatně řeší výtvarná témata s důrazem na schopnost vyhodnotit adekvátnost výtvarného řešení a výtvarných vyjadřovacích prostředků;
- vyhledává souvislosti a vazby mezi jednotlivými druhy umění a uměleckými žánry se zřetelem na shodnost či rozdílnost znaků témat a způsobů zpracování;
- analyzuje umělecká díla i vlastní tvorbu s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní -žák

- akceptuje různé podněty k využívání umění a výtvarné kultury jako nonverbálního dorozumívacího prostředku;
- je veden k dalšímu rozvoji dovedností potřebných pro dialog či diskusi o výtvarném díle;
- seznamuje se s možnostmi artefaktických a jiných netradičních přístupů při řešení výtvarných děl a situací.

Kompetence sociální a personální - žák

- je veden k přijímání a odpovědnému plnění zadaných úkolů, k přijímání rady i kritiky.

Občanské kompetence a kulturní prostředí - žák

- se zajímá o kulturní dění a podporuje ho;
- je veden k uvědomování si plurality a multikulturního soužití vlastní kultury, národní a osobní identity;
- osvojuje si tradice a hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- si vytváří odpovědný postoj k vlastní výtvarné tvorbě a profesní budoucnosti;
- si osvojuje výtvarné postupy, techniky a nástroje podstatné pro osobní pedagogickou praxi.

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média (interpretace dějin umění při práci s dětmi);
- efektivně využívá digitální nástroje, potřebné a vhodné pro odborné činnosti; projektování výtvarných činností.

Odborné kompetence – rozvíjeny tak, aby žáci

- připravovali samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňovali při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- volili vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- chápali a systematicky rozvíjeli dispozice dětí, specificky se zaměřovali na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- ovládali základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřeně věku dětí a využívali vlastní dispozice v těchto oblastech;
- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy;

Uplatnění průřezových témat:

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti

PT: 4.3.4.1.3 společnost – jednotlivce a společenské skupiny, kultura, náboženství

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

PT: 4. 3. 4. 2. 3 vzájemné vztahy organismů a prostředí

PT: 4. 3. 4. 2. 15 esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí

4.3.4.3. Člověk a svět práce

PT: 4.3.4.3.1 sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení

PT: 4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

PT: 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria

PT: 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti

Rozpis učiva

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • zvládne tvořivě vizuálně obrazným vyjádřením témata různého charakteru • volí různé výtvarné prostředky, techniky a materiály při práci s dětmi • využívá specifických vlastností a výrazových možností nejrozličnějších materiálů, vybírá	Výtvarné zobrazování Kresba a techniky kresby • studijní a z představy Malba a techniky malby • Studijní a z představy Modelování a prostorové vytváření	PT: 4.3.4.2.3

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění výtvarných činností při práci s dětmi		
• užívá, identifikuje, rozliší a využije co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných • vyjádření • využívá specifických vlastností a výrazových možností plastických aj. materiálů • vybírá a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění výtvarných činností při práci s dětmi	Dekorativní a materiálové práce • plošné práce a prostorové objekty	
• poznává vývoj vybraných kapitol dějin umění dle historických období v návaznosti na obecnou historii • zná a je schopen zařadit typická výtvarná díla do jednotlivých slohových období • pochopí podmíněnost uměleckých obrazných vyjádření prostředím a dobou • orientuje se ve specifických znacích výtvarných technik a materiálů • ovládá základní terminologii z teorie výtvarného umění • volí různé výtvarné postupy, techniky, materiály a činnosti adekvátně dítěti • vede děti k pochopení výtvarného umění	Vybrané kapitoly z dějin umění • Druhy výtvarného umění • Pravěk • Starověké kultury • Umění středověku Teorie výtvarné výchovy • výtvarné techniky kresby a malby, materiály (druhy, charakteristika, užití při práci s dětmi) • nauka o barvě	PT: 4.3.4.1.3 PT: 4.3.4.4.5
• používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti, skupině dětí s ohledem na jejich věk • projektuje výtvarné činnosti a aktivity seznamující děti s výtvarným uměním	Metodika výtvarné výchovy • význam, místo, cíle výtvarné výchovy • druhy výtvarných činností • projektování výtvarných činností	PT: 4.3.4.3.1

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
adekvátně jejich věku a schopnostem, vyhodnocuje jejich efektivitu		

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů, využitelných při práci s dětmi - dokáže se projevit kreativním způsobem	Výtvarné zobrazování Kresba, grafika - studie tvarově náročnějších předmětů - studie hlavy a fragmentů lidského těla - grafické techniky využitelné při práci s dětmi	PT: 4.3.4.2.15 <i>DisV</i> <i>DisV</i>
využívá specifických vlastností a výrazových možností nejrozličnějších materiálů, vybírá a kombinuje materiál a prostředky dle vlastních preferencí k uskutečnění výtvarných činností při práci s dětmi	Dekoratивní a materiállové práce - Dekoratивní práce a písmo - Textilní techniky	 <i>DisV</i> <i>DisV</i>
- orientuje se v historii výtvarného umění - vnímá kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti - zná a je schopen zařadit typická výtvarná díla k slohovému období, projektuje výtvarné činnosti seznamující děti s výtvarným uměním - orientuje se ve specifických znacích výtvarných technik a materiálů a využije je jako prostředky k sebepoznání, vzdělávání a při projektování výtvarných činností	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění - Renesanční umění - Barokní umění - Umění 19. století - Grafika - Nauka o písmu	PT: 4.3.4.1.3

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- chápe a umí pojmenovat specifika vývoje dětského výtvarného projevu - učí děti bezpečnému chování a hygieně při výtvarných činnostech - při projektování výtvarných činností volí adekvátní metody a zohledňuje didaktické zásady k rozvoji kreativity dětí - uvede příklady bezpečnostních rizik a nejčastějších příčin úrazů při pedagogické činnosti - používá vybavení školy / školského zařízení, didaktické pomůcky, přístroje a jiná zařízení v souladu s předpisy a pracovními postupy	Metodika výtvarné výchovy - vznik a rozvoj výtvarného projevu u dítěte, znaky dětské kresby - didaktické zásady ve výtvarné výchově - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence	PT: 4.3.4.4.9

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Výtvarné zobrazování Figurální kresba, malba studijní a z představy	PT: 4.3.4.2.3
využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy	Dekoratивní řešení plochy a písmo netradiční výtvarné techniky Prostorové a materiálové práce	
- orientuje se v historii výtvarného umění - vnímá kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti - orientuje se ve specifických znacích výtvarných technik	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění umění 20. století	PT: 4.3.4.3.5

Předmět: Výtvarná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
a materiálů a využije je jako prostředky k sebepoznání, vzdělávání a při projektování výtvarných činností		
• porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • při projektování výtvarných činností využívá ilustrace jako inspirace a prostředku pro seznámení dětí s výtvarným uměním	Metodika výtvarných činností • interpretace výtvarného díla dětem • ilustrace a ilustrátoři • hračka a její estetický význam	

6.6 Tělesná výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet vyuč. hodin za studium:	75 (30+30+15)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Tělesná výchova s metodikou vychází z potřeby poučit žáky o tělesném rozvoji a pohybové kultivaci dětí předškolního a mladšího školního věku. Předmět je zaměřen na zvládnutí didaktických a metodických vědomostí a dovedností potřebných pro práci s těmito kategoriemi. Usiluje se zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, schopnosti naučit se žít zdravým životním stylem a předávat tyto návyky, schopnost kompenzovat negativní vlivy způsobu života, spolupracovat a vést ke spolupráci na společných činnostech, dbát na bezpečnost svou i svěřených osob.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova s metodikou vede žáky k všestrannému rozvoji jak po stránce pohybové, tak po stránce teoretických poznatků. Je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva tělesné výchovy s metodikou je koncipován tak, aby se žáci seznámili s věkovými zvláštnostmi dětí, ze kterých musí vycházet při výběru obsahu učiva. Dále se žáci seznamují s organizací cvičební jednotky s ohledem na zdravotní stav dětí a se zajištěním bezpečnostních a hygienických podmínek.

Praktická část bude zajištěna tak, že v rámci konzultací se žáci naučí metodicky správně sestavit jednotlivé organizační formy, vyzkouší si jejich organizaci, uvědomí si fyziologické účinky daného cviku na organismus dětí různých věkových kategorií a na základě toho budou vybírat adekvátní cvičení.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- spojoval odborné teoretické poznatky z metodiky tělesné výchovy s pohybovými aktivitami dětí předškolního a mladšího školního věku;
- stanovil obsah pohybových aktivit s ohledem na věk a schopnosti dětí, dané podmínky a zvolil odpovídající postup nácviku a procvičování jednotlivých pohybových prvků, a tím ovlivnil zdravotní stav dětí;
- nabídl dětem takové pohybové aktivity, které naplní jejich očekávání, radostné prožívání, napětí a vzrušení, sám pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- zvolil prostředí a pomůcky s ohledem na obsah pohybových činností a schopností dětí;
- rozpoznal pohybové možnosti, případně pohybové omezení dětí, usiloval o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci jejich možností;
- ovládal názvosloví a odbornou terminologii;

- orientoval se v odborné literatuře a sledoval změny v didaktických přístupech;
- ovládal správnou dopomoc a byl schopen poskytnout záchranu a první pomoc;
- vážil si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránil, rozpoznal, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- znal prostředky, jak chránit zdraví člověka, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat pohybový projev dětí i svůj;
- racionálně jednal v situacích osobního a veřejného zdraví;
- chápal, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- využíval pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontroloval a ovládal své jednání, choval se odpovědně při pohybových činnostech, vytvářel mezi dětmi prostředí spolupráce;
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit dětí v denním režimu, eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti;
- měl vhodnou míru sebevědomí, vytvářel ji i u dětí a byl schopen sebehodnocení;
- učil děti vytvářet si vlastní úsudek.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V období distanční výuky nelze vykonávat část praktické výuky TV. Učivo atletiky, sportovních her, sportovní a rytmické gymnastiky a úpolů je redukováno na teoretické seznámení s učivem (pravidla, historie, základy techniky a taktiky).

Výukové strategie (pojetí výuky)

Tělesná výchova s metodikou je povinná pro všechny žáky a je realizována především na základě možností a podmínek školy (materiální podmínky, klimatické faktory). Respektuje pohybové a výkonnostní rozdíly dané věkem, dosavadními pohybovými a odbornými zkušenostmi žáků. Didaktické postupy, metody a zásady jsou používány v praxi. Jsou uplatňovány takové činnosti, při nichž žáci sami vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vybírat z různých alternativ řešení. Tělesná výchova s metodikou je charakteristická didaktickou transformací nově vznikajících sportů, pohybových aktivit, nového netradičního náčiní, které se uplatní v různých organizačních formách předškolní i školní tělesné výchovy. V případě dočasných zdravotních problémů je na základě lékařského doporučení žákovi přizpůsoben obsah učiva tak, aby zohledňoval jeho zdravotní stav a v rámci možností výuky kompenzoval žákovo oslabení aplikací metod a postupů zdravotní tělesné výchovy.

Vyučovací proces je založen na úzké spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu a snaze pomoci žákovi. Žák si uvědomuje roli učitele a žáka ve vyučovacím procesu.

Hlavní organizační formou tělesné výchovy je vyučovací hodina (konzultace) tělesné výchovy (praktická a teoretická), která bude probíhat formou hromadné, skupinové i individuální práce. V rámci konzultací budou uplatňovány metody výkladu, diskuze, názorného vyučování (prakticky v tělocvičně nebo pomocí audiovizuální techniky) a jejich následná analýza. Počet konzultací je vymezen učebním plánem oboru.

V rámci spojení teorie s praxí budou uplatňovány zásady soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu a názornosti. Významným prostředkem ve vzdělávání dospělých budou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka se školou z domácího prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Při hodnocení praktických činností a dovedností se bude přihlížet k individuálním schopnostem žáků, jejich postupu v daných činnostech a pili, ke zvládnutí konkrétního splnitelného cíle a k úrovni osvojených pohybových dovedností. V teoretické výuce se budou hodnotit teoretické znalosti na základě ústních a písemných projevů, schopnost obhajovat a zhodnotit své názory (autoevaluovat), schopnost samostatného úsudku, snaha o získávání nových poznatků prostřednictvím komunikačních technologií a dovednost uplatnit je v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení - žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy, např. výklad, přednášku;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

K řešení problémů - žák

- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů i s jinými lidmi (týmová práce);
- poskytne první pomoc a používá základní znalosti o stavbě a funkci lidského těla, přivolá odbornou lékařskou pomoc.

Komunikativních - žák

- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí, porad apod.);
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu ze zásad kultury projevu a chování;
- zná odbornou terminologii (názvosloví tělesných cvičení) a aplikuje ji v praktických činnostech.

Personálních a sociálních - žák

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence digitální – žák:

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji odborných kompetencí

- připravuje a realizuje výchovně vzdělávací a zájmové činnosti dětí předškolního a školního věku;
- řídí učební/zájmovou činnost, analyzuje pedagogické problémy, navrhuje a zdůvodňuje jejich řešení;
- chápe a systematicky rozvíjí vrozené i získané dispozice dětí;
- sleduje a vyhodnocuje pravidelně změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- vede děti ke zdravému způsobu života a umožňuje dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, jejich hodnotovou orientaci;
- vytváří pro děti bezpečné, důvěryhodné a podnětné prostředí podporující pohybový rozvoj každého jedince;
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- zná systém péče státu o zdraví pracovníků a dětí včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a poskytne sám první pomoc;
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce a chápe ji jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména školy;
- dbá na zabezpečování kvality procesu, zohledňuje oprávněné požadavky klienta (dětí, rodiče);
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj (zdravé sebevědomí, fair play, morální zásady, vyjednávání a řešení konfliktů)

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za zdraví)

Člověk a digitální svět

- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti;

ROZPIS UČIVA

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše pohybové schopnosti jedince a prostředky jejich rozvoje, charakterizuje možnosti pohybových činností v předškolním a zájmovém vzdělávání	Teoretické poznatky • význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, předpoklady dětí předškolního a školního věku pro provádění pohybových činností.	PT: 4.4.4.1.1
• komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• odborné názvosloví; komunikace	
• volí vhodné vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám klimatickým, materiálním, hygienickým a bezpečnostním • naučí děti zásadám bezpečného chování, poskytnutí (přivolání) první pomoci v případě úrazu a návykům zdravého způsobu života	• výstroj, výzbroj, údržba; hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace, kompenzace a relaxace	PT: 4.4.4.18
• zapojí se do organizace turnajů a soutěží, zpracovává jednoduchou dokumentaci a rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu, řídí pohybové činnosti dětí adekvátně jejich fyzickým předpokladům a podmínkám realizace	• pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování	PT: 4.4.4.1.7
• připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem a sestaví soubory pohybových cvičení, vytvoří přípravu na danou pohybovou činnost, spolupodílí se na zhodnocení pedagodem a vyvodí z něj závěry pro další práci	• zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení	
• diskutuje, analyzuje a hodnotí pohybové činnosti, uplatňuje je formou soutěží pro děti	• pohybové testy, měření výkonů	PT: 4.4.4.1.7

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	zdroje informací	PT: 4.3.4.4.9
využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, i vzhledem k požadavkům stávajícího nebo budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků	
dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, volí cvičení přiměřená věku dětí	Gymnastika gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh	PT: 4.4.4.1.7
sladí pohyb s hudbou a sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu)	rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec	
uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích a disciplínách a přizpůsobí je věku dětí	Atletika běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody	
vytváří zásobních her pro různé věkové kategorie, rozlišuje jednání fair play od nespportovního jednání a vštěpuje tyto zásady dětem	Pohybové hry drobné pohybové, průpravné a sportovní hry	PT: 4.4.4.1.1
zjišťuje úroveň své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	Úpoly pády, základní sebeobrana	
pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a hodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu vzhledem k věku, ověří úroveň tělesné zdatnosti svalové nerovnováhy	Testování tělesné zdatnosti motorické testy, měření tělesného tuku, svalové hmoty	
prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - pomoc při hromadném poranění obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život	2. ročník

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- používá ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku (zvláštnosti dětského organismu) - popíše faktory životního prostředí ovlivňující zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - použije naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - rozpozná hrozící nebezpečí a reaguje na ně	Péče o zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky dětí a dospělých, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti: sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	3. ročník PT: 4.3.4.4.6 PT: 4.3.4.4.6
- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobních výkonů z nabídky pohybových aktivit. - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví.	Zdravotní tělesná výchova* (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	

ROZPIS UČIVA - teorie

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- charakterizuje základní prvky v didaktickém procesu tělesné výchovy, má přehled o vyučovacích metodách, stylech, efektivitě vyučovacího procesu, - využívá prostředky komunikace a motivace a tak získává děti pro pohybové činnosti	- didaktika tělesné výchovy, cíle, úkoly tělesné výchovy - metody, postupy a zásady ve vyučovacím procesu	PT: 4.4.4.1.1
názvoslovně popíše a graficky znázorní jednotlivé polohy tělesných cvičení, používá názvosloví přiměřené věku dětí	názvosloví tělesných cvičení	
odliší jednotlivé organizační formy a charakterizuje vyučovací jednotku tělesné výchovy	- organizační formy tělesné výchovy ve školních a mimoškolních zařízeních - řízená činnost z tělesné výchovy, ranní cvičení, pobyt venku, tělovýchovné chvílky, zájmové pohybové činnosti v průběhu dne, zájmové kroužky, školy v přírodě	
uvědomuje si význam zdravotních a průpravných cvičení, zdůvodní jejich výběr a řazení	- zdravotní a průpravná cvičení - vedení a řízení cvičení	
sestaví zásobník cvičení a aplikuje jej v praxi	zásobník průpravných a zdravotních cvičení	
- objasní zásady bezpečnosti - charakterizuje hygienické požadavky na činnosti ve školních zařízeních - zvládá záchranu a pomoc při jednotlivých cvičeních	- bezpečnost, pomoc a záchrana - osobní hygiena, hygiena cvičebních prostorů, čistota prostředí	PT: 4.4.4.1.1 PT: 4.4.4.1.8

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje a v praxi postupuje metodicky správně při nácviku jednotlivých lokomočních pohybů (chůze, běh, skok)	• lokomoční pohyby • různé způsoby chůze, běhu, skoku, lezení, metodika nácviku	
• popíše činnosti s míčem a vysvětlí jejich použití při praktické činnosti	• činnosti s míčem • předávání, kutálení, házení, chytání • metodika nácviku	
• analyzuje akrobatická cvičení a jejich uplatnění pro různé věkové skupiny	• akrobatická cvičení • převaly, změny postojů a poloh, kotouly, statická cvičení	
• uplatňuje různé formy a metody hudebně pohybové výchovy adekvátně věku nebo zájmové orientaci dětí	• hudebně pohybová výchova • rytmizace, změny rytmu	
• diferencuje drobné pohybové hry a popíše jejich význam	• drobné pohybové hry • hry s obsahem lokomočním, manipulačním, speciálním, s dopravními prvky	
• sestaví zásobník her a aplikuje je při praktické činnosti	• zásobník drobných pohybových her	
• popíše faktory životního prostředí ovlivňující zdraví dětí a mládeže, zná základy otužování, správného životního stylu, motivuje děti pro správnou volbu pohybové činnosti	• prostředky a formy tělesné výchovy • (gymnastika, sport, hry a turistika)	PT: 4.4.4.1.1 PT: 4.4.4.2.8 PT: 4.4.4.2.10 PT: 4.4.4.2.14
• analyzuje jednotlivé fáze a průběh motorického učení	• motorické učení	
• uvědomuje si příčiny a důsledky vadného držení těla a zvolí odpovídající pohybový program, rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke svému zdraví a zdraví dětí	• správné držení těla a zdravotní tělesná výchova	PT: 4.4.4.1.7 PT: 4.4.4.2.8

Předmět: Tělesná výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• objasní stavbu a funkci orgánů, vysvětlí vliv pohybové aktivity na činnost jednotlivých soustav u dětí a mládeže, popíše odlišnosti dětského organismu • rozliší druhy únavy a hledá optimální možnosti zotavení • volí správný způsob regenerace organismu	• fyziologie tělesných cvičení (pohybová, oběhová, dýchací a nervová soustava) • únava a zotavení	
• analyzuje herní činnosti jednotlivce a aplikuje technické dovednosti a odpovídající metodiku nácviku, zná pravidla hry, upraví je vzhledem k věku dětí	• sportovní hry – volejbal (průpravná hra – přehazovaná)	
• zná základní pravidla, upraví je vzhledem k věku dětí, orientuje se v herních činnostech	• sportovní hry – basketbal (průpravná hra – přihrávaná), streetbal	
• integruje netradiční činnosti do systému školní tělesné výchovy	• netradiční sporty a hry	
• využívá alternativní přístupy v tělesné výchově	• cvičení s hudbou • cvičení s overbally • cvičení na gymnastikballech	

6.7 Hra na hudební nástroj

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet konzultací za studium:	80 (30+30+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hra na hudební nástroj je součástí odborné přípravy žáků, kteří zde získají specifické dovednosti potřebné pro práci s dětmi předškolního a mladšího školního věku. Předmět rozvíjí vztah k hudbě, vede k základním instrumentálním a pěveckým dovednostem a návykům, probouzí tvořivou činnost a dovednost předávat hudbu druhým. Výuka HHN spadá do oblasti Didaktika pedagogických činností a zahrnuje učivo Hudební a hudebně pohybové výchovy.

Charakteristika učiva

Předmět je zaměřen na reprodukci instrumentálních skladeb a písní se zaměřením na práci s dětmi a mládeží. Hra na hudební nástroj podporuje schopnosti intelektuální, motorické a estetické. Výuka probíhá formou společných konzultací.

Hlavním nástrojem je klavír a kytara, třetím nástrojem je metalofon. Učivo obsažené v osnovách je určeno začátečníkům, pokročilí žáci postupují po zvládnutí základního učiva individuálně podle požadavků svého vyučujícího. Hra písní a doprovodů může být jednotná pro všechny, pokročilí však využívají složitější způsoby doprovodu.

Žáci nemusí mít předchozí zkušenost s hrou na hudební nástroj. Za každé pololetí vykonají zkoušku, která odpovídá požadavkům pro daný ročník studia. Požadavky ke zkoušce za první a za druhé pololetí každého ročníku tvoří souhrn praktických dovedností získaných v daném ročníku. Požadavky ke zkoušce upřesňuje vyučující na začátku každého zkušebního období.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní instrumentální dovednosti;
- aby si osvojil správné návyky v technice instrumentální hry;
- byl schopen v praxi pohotově používat hudební nástroj: klavír a kytaru;
- uměl doprovodit zpěv hrou na hudební nástroje (klavír, kytara, metalofon);
- využíval dynamické, tempové a další výrazové možnosti hudby;
- získal schopnost transponovat písně do různých tónin;
- uměl vnímat hudební formu (tektoniku) interpretovaných skladeb;
- dokázal interpretovat drobné skladby různých stylů a žánrů;
- uplatnil své estetické a didaktické schopnosti v praxi;
- aby si osvojil repertoár pro práci s dětmi a mládeží.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka probíhá v učebně vybavené klavírem. Odborná učebna HHN je vybavena klavírem a keyboardy. Při výuce se střídá práce skupinová a individuální. Skupinová práce probíhá u klavíru a je vhodná pro výklad a ukázky. Potom žáci procvičují zadaný úkol individuálně na keyboardech. Konzultace probíhají paralelně ve dvou skupinách (dvě odborné učebny Yamaha). Ve skupině by nemělo být více než 8 žáků.

Učitel používá hudební nástroje a notový materiál: Klavírní škola, zpěvníky Já, písnička ad.

Organizace výuky HHN je specifická a pro učitele organizačně i odborně velmi náročná. Musí totiž aktivizovat různě pokročilé žáky, vysvětlovat techniku hry, vybírat skladby a kontrolovat správnost hry jednotlivých žáků. Z každé hodiny/konzultace vyplývá pro žáka konkrétní úkol.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci vykonají zkoušku za každé pololetí. Rozsah zkoušky sdělí učitel žákům na začátku ročníku nebo zkušebního období. Hodnotíme především osvojení si daného technického problému, nikoli absolutní výkon. Úroveň hry bude odpovídat technické vyspělosti žáků. U začínajících žáků přihlížíme ke skutečnosti, že dosud nehráli na hudební nástroj. Učitel také přihlíží k motorickým schopnostem žáků dálkového studia.

Zkouška za první a druhý ročník je ze hry na klavír, ve třetím ročníku vykonají žáci zkoušku ze hry na klavír a ze hry na kytaru. Žáci se specializací HV vykonají praktickou maturitní zkoušku ze hry na oba uvedené hudební nástroje a na metalofon.

Při hodnocení žáků klademe důraz zvláště na:

- správnost technického provedení: postavení ruky, typy úhozu, pedalizace, prstoklad;
- přesnost hry podle notového zápisu: noty v G a F klíči, rytmická správnost, tempo atd.;
- dynamické odlišení hlavní melodie a doprovodu při zpěvu a hře na klavír nebo kytaru;
- správné a včasné střídání harmonií (např. T-D, T-D-S) při hře na doprovodné nástroje;
- schopnost vhodné stylizace improvizovaného doprovodu písní (klavír a kytara);
- souhru doprovodu se zpěvem: hra na klavír, kytaru a metalofon;
- výrazové schopnosti při hře přednesových skladeb: dynamika, tempo a výraz.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka hry na hudební nástroj se přizpůsobí daným podmínkám. Žáci DS používají vlastní hudební nástroj (klavír, kytara), potřebný notový materiál (Klavírní škola a zpěvníky) a také mobilní telefon, osobní počítač a internet. Základním komunikačním kanálem je školní email, který slouží k zadávání úkolů a k další komunikaci. Učitelé mohou pro online výuku (výklad učiva a ukázky) používat také MS Teams nebo další aplikace. Zadání úkolů obsahuje slovní popis (vysvětlení úkolu a požadovaný výstup). Při nácviu mohou žáci DS používat výuková videa, která jsou umístěna ve sdílených dokumentech na webových stránkách školy. Hodnocení nahrávek je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení (upozornění na chyby). Pokud úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel k přepracování. Vzhledem k časové náročnosti této výuky (příprava, nahrávka, opravy) může dojít k částečné redukci učiva (menší počet skladeb) i požadavků ke zkoušce. Znamky z jednotlivých úkolů jsou započítány do klasifikace jako dílčí část zkoušky za dané pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k řešení problémů – žák

- hraje na hudební nástroj a současně zpívá;
- používá notové písmo k interpretaci skladeb (hra na klavír);
- používá akordové značky k improvizaci doprovodu písní (klavír a kytara).

Kompetence k učení – žák

- čte a interpretuje grafický záznam notového písma;
- aktivně se podílí na rozvoji svých hudebních schopností;
- snaží se o esteticky adekvátní výraz interpretovaných skladeb.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- rozvíjí pozitivní vztah k hudbě a k jejímu provozování;
- poznává umělecké hodnoty hudebního díla;
- vede hudební činnost dětí.

Kompetence digitální – žák:

- používá internet pro vyhledávání notových materiálů a nahrávek skladeb a písní;
- využívá digitální technologie pro nahrávání a reflexi vlastní interpretace (poslech a sebehodnocení);
- při interpretaci nebo doprovodu písní používá digitální nástroje – např. metronomy či doprovodné stopy (zejména při domácí přípravě).

Uplatnění průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti (4.3.4.1.1 osobnost a její rozvoj)

V tématu Občan v demokratické společnosti vede předmět Hra na hudební nástroj k poznávání kulturních a uměleckých hodnot prostřednictvím interpretovaných skladeb různých národů. Pomáhá žákovi orientovat se v hudbě odlišných stylů a žánrů: baroko, klasicismus, romantismus, country, jazz, rock apod. Aktivním provozováním hudby (hra na hudební nástroje, zpěv) přispívá k všestrannému a harmonickému rozvoji osobnosti.

Člověk a životní prostředí (4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a životní prostředí)

V průřezovém tématu Člověk a životní prostředí vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k formování estetických postojů a k vnímání přírody výběrem písní s přírodní tematikou. Vede žáka k aktivnímu vyhledávání písní o zvířatech a rostlinách ve vztahu k ochraně přírody.

Člověk a svět práce (4.3.4.3.5 svět vzdělání)

V průřezovém tématu Člověk a svět práce vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k pochopení významu celoživotního učení jako prostředku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti. Vede žáka k možnosti profesního restartu.

Člověk a digitální svět (4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média)

V rámci průřezového tématu Člověk a digitální svět vede předmět Hra na hudební nástroj žáka k využívání digitálních technologií při hudební interpretaci, tvorbě, i reflexi vlastní práce. Žák

používá digitální média k zaznamenání své hudební produkce, kterou poté esteticky hodnotí nebo využívá při domácí přípravě či přímo při vykonávání praxe.

Rozpis učiva

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
odliší zvukové a technické možnosti klavíru, pianina a keyboardu	Hra na klavír - seznámení s nástrojem - hlavní části nástroje - klavír - pianino - keyboard	PT: 4.3.4.4.5
postupně si utváří správné návyky pro hru na hudební nástroj / klavír	- postavení ruky - prstová cvičení	
- rozliší enharmonicky zaměněné tóny, např. fis - ges, h - ces - pojmenuje všechny bílé a černé klávesy svého nástroje - zařadí kteroukoli klávesu na klaviaturu do příslušné oktávy, např. malé c, fis dva, velké c	- orientace na klaviatuře - pojmenování jednotlivých kláves - rozdělení tónů do oktáv	
- čte noty v houslovém klíči (zatím) v rozsahu g - c2 a v basovém klíči (zatím) v rozsahu c - e1 - pozná funkci základních posuvek: křížek, béčko, odrážka a čte noty v daném předznamení (2 # atd.) - rozliší noty a pomlky různých délek: celé, půlové, čtvrté atd. - rozumí členění dob do taktů - hlasitě vypočítá délku not v taktu 2/4, 3/4, 3/8, 4/4 a 6/8 - pozná vybrané hudební pojmy: repetice, ligatura, forte a piano, legato, crescendo a decrescendo	- teoretická příprava - základní hudební pojmy - noty a pomlky - posuvky	
- hraje plynule a rytmicky správně průpravná technická cvičení - hraje drobné přednesové skladby ve vybraných tóninách - hraje technicky správně cvičení na portamento, legato, staccato, tenuto a odtahy - používá notový zápis v houslovém a basovém klíči (G a F klíč)	- hra podle not - noty v G a F klíči - druhy a typy úhozu - průpravná technická cvičení - drobné přednesové skladby	
zná hudební pojmy: tónika, dominant a subdominant	- kadence T-S-T-D-T - základní harmonické funkce - transpozice kadencí	

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zahraje kadenci T-S-T-D-T odděleně pravou a levou rukou v tónině C, D a E dur • používá akordy z harmonické kadence v doprovodu písní		
• hraje podle akordových značek • hraje a zpívá písně na T-D-T • používá základní basový tón, souzvukový akord, valčíkové příznávky a střídání okrajových tónů akordů z kadence • transponuje snadné dětské písně s předehtou do C, D a E dur • začíná v písničkách používat pedál	• klavírní doprovod písní • akordové značky • doprovodné modely • transpozice písní • předehty	
• plynule spojí pedálem akordy: T-S-T a T-D-T • zahraje s pedálem vybrané etudy, např. č. 15 a 18 z Klavírní školy	• základy pedalizace; • synkopický pedál	
• hraje vybrané durové stupnice odděleně pravou a levou rukou přes dvě oktávy nahoru a dolů: C, D, E, F, G dur • hraje vybrané durové kvintakordy s obraty odděleně pravou a levou rukou a) rozloženě, b) staccato přes dvě oktávy nahoru a dolů: C, D, E, F, G dur • používá správný prstoklad stupnic a akordů v trojhlasé úpravě	• durové stupnice • stupnice s křížky a béčky • durový kvintakord s obraty	

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje v G a F klíči podle not • zahraje vybrané etudy • hraje drobné přednesové skladby podle svých technických možností • uplatňuje dynamiku, tempo, výraz • podle potřeby používá pedál	Hra na klavír • hra podle not • technická cvičení / etudy • drobné přednesové skladby	PT: 4.3.4.4.5
• hraje všechny durové stupnice zvláště pravou a levou rukou • hraje durový kvintakord s obraty ve všech durových tóninách • podle technických možností hraje stupnice a akordy dohromady • používá správný prstoklad stupnic a akordů v trojhlasé úpravě • orientuje se v durových tóninách	• durové stupnice • durový kvintakord s obraty	
• hraje kadence pravou i levou rukou • používá kadence v doprovodech • zahraje kadenci v dur a moll • podle možností hraje půltónovou transpozici kadencí	• kadence T-S-T-D-T • hlavní a vedlejší harmonické funkce • durová a mollová kadence	
• hraje umělé písně s bohatším harmonickým doprovodem • používá akordové značky • používá v doprovodu dvojhlas nebo trojhlas v pravé ruce • používá tzv. malý rozklad akordů (trojhlasá úprava) • používá valčíkový doprovod • hraje jednoduchou přehru • zpívá a hraje na klavír vybrané písně pro děti a mládež • hraje písně v dur a moll • používá pedál	• klavírní doprovod písní • nové doprovodné modely • hlavní a vedlejší harmonické funkce • umělé písně v dur a moll • dvojhlas a trojhlas v pravé ruce • malý rozklad akordů • přehra, mezihra, dohra • transpozice písní	PT 4.3.4.2.15
• hraje vhodný ostinátní doprovod písní v sudém a lichém taktu • hraje přehru, mezihru a dohru (např.: T-T-D-T) • zpívá vybrané písně s ostinátním dvojhlasým nebo trojhlasým doprovodem na metalofon	Hra na metalofon • modelové písně • kadence T-D-T a T-S-D-T • dvojhlasý ostinátní doprovod • trojhlasý ostinátní doprovod • přehra T-T-D-T • písně v 3/4 taktu: valčík, mazurka • písně v 2/4 taktu: pochod, běh • přehra, mezihra a dohra	2-3 lekce v druhém pololetí 2. ročníku

Předmět: Hra na hudební nástroj		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• hraje přednesovou „maturitní“ skladbu v rozsahu 2 až 3 stran (pokud si zvolil maturitu z HV) • doprovází zpěv hrou na klavír • transponuje snadné písně pro děti na T-D nebo T-S-D do 5 tónin • hraje umělé písně pro mládež s bohatší harmonií (3 - 4 akordy) • zahraje na klavír obtížnější improvizovaný doprovod • používá doprovod písní v sudém a lichém taktu (2/4 a 3/4 takt) • hraje předebru, mezihru a dohru • doprovodí písně v dur a moll • používá pedál	Hra na klavír • přednesová „maturitní“ skladba (pokud si žák zvolil maturitu z HV) • klavírní doprovod písní • vlastní improvizace doprovodu • umělé písně pro praxi • malý rozklad, trojhlas v pravé ruce, široká harmonie a další doprovody (rozšíření učiva podle možnosti) • bohatší harmonie: II. -III. -VI. stupeň • transpozice písní na T-D-T, T-S-D-T	PT 4.3.4.1.1 PT: 4.3.4.4.5
• správně drží kytaru • doprovází na kytaru vlastní zpěv • doprovodí hrou na kytaru skupinu zpívajících dětí • hraje prstovou technikou pravé ruky v tónině C, G, D, A, E dur • hraje harmonické kadence: C - Ami - Dmi - G7 – C G - C - D7 – G D - Emi - A7 – D A - D - E – A E - A - H7 – E používá doprovodný rytmus ve dvou-, tří- a čtyřdobém taktu (pochodák, valčík a pionýrák) • transponuje snadné písně na T-D v sudém a lichém taktu do 3 tónin (dvoudobé a třídobé příznávky) • používá předebru	Hra na kytaru • stavba kytary • správné držení nástroje • postavení pravé a levé ruky • kadence v C, G, D, A, E dur • třídobý a čtyřdobý rozklad akordů • rytmy: pochodák, pionýrák a valčík • dvoudobé a třídobé příznávky • přednesová „maturitní“ skladba (pokud si žák zvolil maturitu z HV) • transpozice písní do tří tónin • vybrané lidové a umělé písně • zpěv s doprovodem kytary	PT 4.3.4.2.15 PT: 4.3.4.4.5

6.8 Dramatická výchova s metodikou

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet konzultací za studium:	70 (30+20+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výuka Dramatické výchovy s metodikou usiluje prostřednictvím sociálně uměleckého učení jednak o rozvoj osobnosti a prosociálního chování žáků, jednak o jejich umělecký rozvoj prostřednictvím dramatu a divadla. Cílem práce v předmětu je výchova tvořivé a vnímavé osobnosti, která je schopna předávat principy individuální tvořivosti dětem předškolního i školního věku a mládeži.

Charakteristika učiva

Předmět Dramatická výchova s metodikou vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinné odborné předměty.

Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní, sociální a umělecký rozvoj jedince prostřednictvím dramatického umění.

Učivo je tvořeno především praktickými činnostmi a z nich vyplývajícím teoretickým poučením. Obsah učiva se vzájemně prolíná.

V osobnostním a sociálním rozvoji jedince se praktická cvičení zaměřují na rozvoj pozornosti, vnímání, citů, vůle, myšlení, řeči. Sociálně-komunikativní dovednosti se zaměřují na skupinovou citlivost, partnerskou souhru a kontakt, verbální a nonverbální komunikaci. Důležitou částí osobnostního a sociálního rozvoje jedince je řešení konfliktních situací pomocí hry v roli a strukturovaného dramatu.

V metodice dramatické výchovy se žáci seznamují se systémem přípravy her, cvičení a improvizací. Učí se dovednostem vytvářet z tohoto materiálu programy s metodickou průpravou pro řízení skupiny.

Dramatická výchova s metodikou je jeden z oborů estetické výchovy (vedle výchovy literární, výtvarné hudební a pohybové/taneční), v němž se pracuje s prostředky a postupy divadelního umění.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- aplikoval na žádoucí úrovni získané poznatky a dovednosti ve své pedagogické profesi, při práci s dětmi a mládeží (metodika dramatické výchovy);
- využíval dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování;
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace;
- zvládl prvky a postupy dramatického umění;
- získal odborné vědomosti z teorie a metodiky dramatické výchovy;
- aplikoval metody a techniky dramatické výchovy v praxi;

- dokázal sebereflektovat svoji práci.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Po celou dobu studia převažují metody praktického výcviku. Součástí praktických cvičení je přiměřená míra teoretického a didaktického poučení. Podstatu praktického výcviku tvoří dramatické hry a cvičení, interpretace a improvizace, strukturované drama, dramatizace. Využívají se především skupinové formy práce. Doporučuje se organizovat výuku ve dvouhodinových souvislých blocích. Úkoly a náměty nestačí probrat jednorázově, je třeba se k nim po určité době vracet na vyšší úrovni, obohacovat je, obměňovat.

Učitelé vhodně využívají společné nebo individuální návštěvy divadelních i filmových představení, regionální recitační vystoupení.

Pro výuku je nezbytně nutná speciálně upravená místnost, vybavená kobercem a pomůckami. Žáci i učitel nosí pohodlné pracovní oblečení, které dovoluje volný a všestranný pohyb. Učitel je připraven zapojit se do hry. Vyučovací hodiny dramatické výchovy nejsou určeny pro diváky a vyžadují zapojení všech zúčastněných. Třída se dělí na dvě skupiny.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá formou slovních nebo psaných reflexí her, cvičení a dramatických celků, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí a na konci školního roku. Hodnotí jak učitel, tak žáci. V hodnocení je kladen důraz nejen na závěrečný celek (dramatický výstup), ale i na osobní přístup během tvořivého procesu.

Součástí klasifikace je vypracování a odevzdání konkrétního úkolu za každé pololetí.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka dramatické výchovy s metodikou se přizpůsobí daným podmínkám. Základním komunikačním kanálem je školní e-mail, který musí žáci denně sledovat (zadávaní úkolů a další komunikace). Učitelé mohou pro online výuku (zejména pro výklad učiva a ukázky) používat MS Teams nebo další aplikace. Výuka „na dálku“ předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka. Učitelé zadávají úkoly s přesným slovním popisem (vysvětlení úkolu) a reflektují individuální úkoly žáků. Hodnocení splněných úkolů je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení a hodnocení daného úkolu (klasifikace). Pokud odevzdaný úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel žákovi k přepracování. Vzhledem ke specifickým cílům dramatické výchovy (sociální rozvoj) nelze některé učivo odučit distančně. Učivo je pak nutno redukovat, případně odložit na prezenční výuku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

K učení – žák

- uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, je čtenářsky gramotný;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu nebo určuje jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- využívá herního a jevištního jednání k hledání a prověřování způsobů řešení problémů a konfliktů.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje;
- zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- užívá základních výrazových prostředků dramatického umění (řeč, tělo a jednání) k vyjadřování emocí, představ, myšlenek, názorů a postojů s cílem rozvíjet a zdokonalovat vlastní hlasové a pohybové dovednosti.

Sociálních a personálních – žák

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých;
- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- prostřednictvím dramatické hry a hraní rolí prozkoumává a ujasňuje si osobní postoj ke zvoleným tématům zaměřeným především na mezilidské vztahy, postoje, hodnoty i celospolečenské problémy.

Občanských a kulturních – žák

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;

- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává informace z různých zdrojů a médií (tištěných, digitálních, audiovizuálních);
- používá vhodné digitální nástroje k tvorbě a sdílení vlastního obsahu (např. text, obrázek, video, prezentace);
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- učí se pracovat s novými aplikacemi a technologiemi podle aktuálních potřeb;
- dodržuje pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí;
- v rámci výuky používá digitální nástroje k tvorbě a úpravě videí, animací, audionahrávek a fotografií (např. při přípravě loutkových představení nebo dramatických výstupů);
- reflektuje svoji práci prostřednictvím digitálních záznamů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Rozvoj odborných kompetencí – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- estetické a emocionální vnímání okolí a přírodního prostředí

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností

Člověk a digitální svět

- vyhledávání příležitostí k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
- chápání významu digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- využívání digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- budování si osobního vzdělávacího prostředí;
- schopnost rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- používání různých strategií při vyhledávání, získávání dat a informací, jejich kritické hodnocení, posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti.

Dramatická výchova v rámci environmentální výuky prostřednictvím specifických metod a technik rozvíjí u žáků odpovědný přístup k ochraně životního prostředí.

Rozpis učiva

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje cíle a prostředky výchovy prostřednictvím divadelního umění • aplikuje metody a postupy dramatické výchovy do pedagogického působení; používá	Úvod do problematiky dramatické výchovy • podstata a struktura předmětu • seznámení učitele s žáky v dramatické hře, zavádění pravidel soužití a spolupráce, překonání zábran ve vzájemném styku	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
je k rozvoji osobnosti dětí a mládeže • funkčně využívá principy dramatu a divadla pro rozvoj osobnosti; sociální percepce a zájmů dítěte nebo jemu svěřeného jedince • tvořivě pracuje s literárním dílem, výrazně čte, interpretuje je hereckými prostředky • pracuje tvořivě s uměleckým dílem jako s prostředkem pro rozvoj komunikativních, poznávacích a kreativních schopností dětí a mládeže	• seznámení učitele s jedinečností, se schopnostmi a typy žáků • vytváření kolektivu a předpoklady pro jeho fungování Objevování sebe a okolního světa • rozvíjení schopnosti fyzického a psychického uvolnění a soustředění • cvičení smyslového vnímání • rozvíjení představivosti, obrazotvornosti a fantazie Pohyb a pantomima • rozvíjení pohybových dovedností a pantomima • orientace v prostoru • základy rytmického citění Kontakt a mimojazyková komunikace • cvičení na kontakt • neverbální komunikace • partnerská a skupinová citlivost, cvičení důvěry Verbální komunikace • základy techniky řeči ve spojení s výrazem • slovní hry a cvičení s využitím jak řečových prostředků, tak i zástupné řeči • temporytmus řeči	

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• sleduje a hodnotí výsledky svého díla či dramatického projektu • využívá hru jako prostředek školního a mimoškolního vyučování; dokáže zařadit hru do pěti oblastí předškolního vzdělávání; vytváří a doplňuje zásobník her a cvičení pro svoji učitelskou či vychovatelskou praxi • zvládá základy správného tvoření hlasu, artikulace a správného držení těla, hlasem a pohybem vyjadřuje základní emoce a rozpoznává je v chování druhých • vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná • reflektuje s pomocí učitele svoji práci	Tvořivost a obrazotvornost • tvořivost slovní • tvořivost pohybová, hudební, výtvarná Improvizace • improvizace jako základní metoda dramatické výchovy • improvizace s dějem Hra – metoda vyučování • funkce hry • hra jako prostředek výchovy a vzdělávání v pěti oblastech předškolního vzdělávání • hra v mimoškolní výchově a vzdělávání • zásobník her Hra v roli a strukturované drama • simultánní situace • hra v roli • výstavba dramatu s řešením konfliktu	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova s metodikou		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• vybírá kvalitní umělecká díla dramatického díla (divadelní, filmová, televizní a rozhlasová) pro práci s dětmi • zvládá základy herecké práce • zvládá tvořivě práci s hlasem • připravuje lekce dramatické výchovy s dětmi různých výchovných zařízení • vytváří vhodné podmínky a prostředí pro výuku • zpracovává a systematicky pracuje s metodami dramatické výchovy (principy dramatu a divadla, dramatické, herní a jevištní jednání, práce s rolí, verbální a neverbální komunikace) • vybírá, formuluje a aplikuje různé činnosti adekvátně dítěti nebo skupině v rámci strukturování lekce • volí vhodné metody a postupy adekvátně tématu	Divadelní hra dle výběru • zapojení divadelní hry do literárněvědného kontextu (literárněhistorický kontext, kompozice, téma) Práce s předmětem, loutkou, divadlo pro děti • předmět a jeho oživení; reálná, zástupná a imaginární rekvizita, předmět jako loutka • dramatické hry a etudy s předmětem a loutkou • krátká divadelní představení pro děti či spolužáky Didaktika dramatické výchovy • podmínky, prostředí, organizace výuky dramatické výchovy v MŠ a jiném školském zařízení • metody dramatické výchovy • struktura lekce dramatické výchovy a její písemné zpracování • samostatné vedení pracovní skupiny	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

6.9 Literární a jazykové praktikum

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet konzultací za studium:	15 (15+0+0)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Literární a jazykové praktikum je odborný vyučovací předmět, který kultivuje komunikační schopnosti žáků tak, aby je byli schopni přiměřeně a správně aplikovat při práci s dětmi předškolního a školního věku. Předmět rozvíjí dovednost žáků kultivovaně a správně mluvit, učí žáky pracovat s textem, vhodným způsobem komunikovat a spolupracovat s dětmi. Zprostředkovává žákům potřebné informace o ústní lidové slovesnosti i literatuře pro děti a mládež. Přibližuje žákům jejich kulturní a etické hodnoty.

Cílem předmětu je funkčně rozvíjet dříve dosažené komunikační schopnosti a dovednosti žáků.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje v 1. ročníku dálkového studia formou konzultací. Obsah učiva se skládá z oblasti literárního a jazykového vzdělávání a jejich metodik.

Žák získá přehled o základních zásadách spisovné české výslovnosti, zvukové stránce jazyka, o útvarech ústní lidové slovesnosti (s důrazem na lidovou pohádku), o vybraných dílech naší a světové autorské pohádky pro děti, autorské poezii pro děti a dalších žánrech literatury pro děti a mládež (především literatura s dětským hrdinou, dobrodružná literatura, dívčí román, sci-fi a fantasy...).

Jsou prohlubovány jazykové a komunikační dovednosti ve vztahu k dětem a možnosti jejich aplikace v praxi a také metodické dovednosti při práci s textem.

Učí se vybírat, prezentovat a interpretovat umělecký text s ohledem na mentální vyspělost a zájmovou orientaci dítěte a dále s textem tvořivě pracovat. Vytvoří si zásobník textů, který se stává základním materiálem v jeho profesi.

Žák si připraví v prvním i druhém pololetí samostatný výstup, při kterém prezentuje nabyté schopnosti.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uplatnil získané jazykové dovednosti v pedagogické praxi;
- si prohloubil povědomí o literatuře pro děti a mládež a zdokonalil své čtenářské návyky;
- si vytvořil vlastní úsudek o hodnotě uměleckého díla;
- dokázal zprostředkovat citové prožitky z četby dětem;
- uznával tradice a hodnoty svého národa a chápal jeho minulost a současnost;

- podporoval hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a prohluboval svůj pozitivní vztah k nim;
- byl schopen kritického hodnocení různých informací i sebehodnocení.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je vyučován v půlených třídách kombinací výkladu a samostatných výstupů žáků, s důrazem na praktická cvičení.

Základní metodou je práce žáků s literárním textem, různá hlasová, dechová, artikulační, lexikální a řečová cvičení. Učitel zadává samostatné problémové úkoly i projekty, jejichž prostřednictvím si žáci zdokonalují své znalosti a dovednosti, analyzují je. V diskuzi učitele a žáků využívají svých zkušeností z pedagogické praxe a vzájemně se jimi obohacují.

Důraz je kladen na praktická cvičení (hlasité čtení, výrazný přednes), schopnost interpretace uměleckého textu a na metodickou práci s textem.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel hodnotí vhodnou a jazykově správnou interpretaci textu a schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty, schopnost porozumět sdělení obsaženému v uměleckých dílech, dále schopnost žáka navrhnout různé varianty řešení při práci s textem a použít v praktické činnosti, např. při simulaci modelových situací. Prověřuje teoretické znalosti potřebné k rozboru uměleckého textu.

Učitel hodnotí v 1. pololetí referát o autorské pohádce, přednes veršovaných útvarů ústní lidové slovesnosti z paměti a převyprávění předem připravených lidových pohádek.

V 2. pololetí učitel klasifikuje referát o vybraném díle autora literatury pro děti a mládež, hlasité čtení připravených úryvků z děl těchto autorů a přednes uměleckého textu pro dospělé.

V praktických cvičeních reprodukuje lidové pohádky, pověsti a drobné útvary z lyrických žánrů ústní lidové slovesnosti (říkadlo, rozpočítadlo, hádanka). Důraz je kladen na přirozený rytmus řeči a výrazný přednes.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Obsah vzdělávání se nemění. V případě přechodu na distanční výuku je látka obsahující témata hlasové výchovy, včetně praktických cvičení (fonetika, práce s hlasem, hlasová hygiena, četba, reprodukce textu, umělecký přednes) realizována formou videohovorů, audio a video nahrávek. Pololetní výstupy jsou realizovány formou videohovorů, audio a video nahrávek. Zásobník textů je zaslán elektronicky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

Kompetence k učení - žák

- uplatňuje různé způsoby práce s textem;
- s porozuměním naslouchá mluveným projevům;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování učebních cílů;
- přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů - žák

- porozumí zadání úkolu;
- určí jádro problému; navrhuje způsob řešení;
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení s jinými lidmi;

Kompetence komunikativní - žák

- se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci;
- formuluje své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně;
- obhájí své názory a postoje;
- zpracovává dokumenty nutné ke své praxi;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává podstatné myšlenky z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu;
- funkčně prohlubuje jazykovou způsobilost potřebnou pro pracovní uplatnění;

Kompetence personální a sociální - žák

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných činností;

Kompetence občanského a kulturního povědomí - žák

- uvědomuje si tradice a hodnoty svého národa;
- chápe jeho minulost i současnost;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a upevňuje svůj pozitivní vztah k nim;

Kompetence k práci s informacemi - žák

- získává informace z různých zdrojů a médií (odborná literatura, časopisy, knihovny, internet, ústní tradice);
- kriticky hodnotí informace a dále s nimi pracuje;

Kompetence k pracovnímu uplatnění – žák

- uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria;
- efektivně využívá digitální nástroje, potřebné a vhodné pro odborné činnosti;
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií – na internetu vyhledává různé druhy textů pro děti, pracuje s elektronickými katalogy knihoven;
- pracuje také s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; podle zadání vyhledává přes aplikaci YouTube animovaná a loutková zpracování pohádek vhodná pro děti předškolního věku a kompletuje z nich zásobník;
- učí se používat nové aplikace, v rámci fonetiky sestavuje tzv. mluvní rozcvičky s pomocí aplikace Logopedie – hezky česky;
- žáci v rámci LJP komunikují elektronickou poštou a využívají i další prostředky online a offline komunikace;

- žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím sítě internet; pracuje s texty vhodnými pro děti různých věkových kategorií např. z portálů Čtešrád, Čtenářská gramotnost, Veselá chaloupka a další;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých médií (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií a zároveň si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. K tomuto je ve výuce využíván např. portál Jeden svět na školách - mediální vzdělávání.

Odborné kompetence

Kompetence k bezpečnosti práce – žák

- vnímá bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků

Kompetence k ekonomickému jednání s ohledem na strategie udržitelného rozvoje – žák

- vede děti k ekonomickému a ekologickému chování

Kompetence tvořit a vést výchovně vzdělávací činnosti – žák

- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí;
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřeně věku dětí a využívali vlastní dispozice v těchto oblastech;

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- celkový rozvoj osobnosti
- rozvíjení komunikačních dovedností, účast na různých formách občanského života i mimo školu a posilování národního kulturního povědomí
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
- masová média a práce s nimi
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví
- ochrana životního prostředí, odpovědnost člověka při řešení enviromentálních problémů, rozvoj citlivého vnímání přírody a krajiny

Člověk a svět práce

- uvědomění si významu celoživotního vzdělávání pro osobní i profesní růst a reflexe vlastní práce a dovedností
- vnímání technologického vývoje a jeho využití pro pracovní cíle
- rozvíjení schopnosti formulovat a obhajovat vlastní myšlenky, osobní prezentace, doplnění znalostí a dovedností žáků o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce.

Člověk a digitální svět

- 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.
- 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Literární a jazykové praktikum		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• řídí se zásadami spisovné výslovnosti • dodržuje pravidla hlasové hygieny • na konkrétním textu aplikuje nabyté znalosti frázování, intonace, přízvuku a tempa řeči	• fyziologické základy řeči • zvuková stránka jazyka a souvislé řeči	4.3.4.2.8 4.3.4.3.5
• orientuje se v základních literárních žánrech ústní lidové slovesnosti a vývoji autorské pohádky • analyzuje a specifikuje různé druhy ústní lidové slovesnosti a dokáže je využít pro potřeby budoucí praxe • orientuje se v základních dílech a autorech české poezie pro děti • analyzuje umělecký text po stránce formální (rytmus, rým...) • osvojí si metody pro práci s dětským přednášečem • průběžně si vytváří zásobník textů • citlivě reprodukuje umělecký text • na základě vlastní četby charakterizuje vybrané dílo autorské pohádky po stránce obsahové i formální • charakterizuje vybraná díla různých žánrů literatury pro děti a mládež • vnímá estetickou hodnotu uměleckého textu • citově vnímá své okolí a přírodní prostředí • diskutuje o estetických kvalitách děl a morálních hodnotách hrdinů knih • dokáže využívat umělecký text k rozvoji kompetencí u dětí	• zvuková stránka verše (metrum, rytmus, rým, přesah..., přednes a rozbor textu) • práce s uměleckým textem (reprodukce, přednes, interpretace, metodika, příprava...) • ústní lidová slovesnost (žánry lyrické, lyrickoepické a epické, důraz na lidovou pohádku) • autorská pohádka • základy metodiky jazykové výchovy (metody rozvíjení slovní zásoby dětí a metody péče o spisovnou výslovnost, metody rozvíjení monologických a dialogických projevů a projevu souvislého) • umělá poezie pro děti • próza ze života dětí • další literární žánry pro děti a mládež (dobrodružná literatura, dívčí román, sci-fi a fantasy atd.)	4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 4.3.4.1.3 4.3.4.1.6 4.3.4.1.7 4.3.4.2.5 4.3.4.2.8 4.3.4.2.10 4.3.4.2.14 4.3.4.2.15 4.3.4.3.1 4.3.4.3.5 4.3.4.3.10 4.3.4.4.5 4.3.4.4.9

6.10 Metodika matematických představ

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet konzultací za studium:	15 (0+0+15)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Metodika matematických představ vychází ze vzdělávací oblasti Didaktika pedagogických činností z Rámcového vzdělávacího programu.

Připravuje žáky na projektování a realizaci základních druhů pedagogické činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání. Má výrazný teoreticko-praktický charakter a poskytuje žákům odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí práci pedagoga. Vede žáka k porozumění novým trendům pedagogické činnosti předškolního a zájmového vzdělávání. Ve výuce funkčně využívá vybrané učivo z dalších vzdělávacích oblastí (např. z pedagogicko-psychologického, přírodovědného a inženýrského vzdělávání). Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, jejich vztahu k dětem, k vytvoření jejich pedagogického myšlení a postojů, k ovlivňování a rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Žák analýzou a sebereflexí různých forem praktických činností ověřuje a rozšiřuje získané teoretické znalosti a zkušenosti, tvořivě rozvíjí vlastní pojetí pedagogické práce, získává pozitivní postoj k vlastnímu celoživotnímu učení. Žáci se naučí projektovat a realizovat činnosti v předškolním a zájmovém vzdělávání a hodnotit jejich výsledky. Poznatky a dovednosti z těchto oblastí se aplikují v pedagogické přípravě žáků.

Obsahový okruh rozvíjí také klíčové kompetence – kreativitu a dovednost řešit problémy, pracovat samostatně i v týmu, respektovat osobnost, potřeby a názory dětí, spolupracovníků a rodičů.

Příprava žáků na práci s dětmi předškolního a školního věku a podporu jejich zájmů by měla zohledňovat obsah vzdělávání vymezený RVP pro předškolní vzdělávání a na základní škole vymezený RVP pro základní vzdělávání.

V oblasti postojů vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci rozvíjeli všestranně osobnost dítěte, respektovali jeho individualitu, podporovali jeho samostatnost, tvořivost a kladné sebepojetí a pomáhali utvářet jeho otevřený vztah k okolnímu světu.

Charakteristika učiva

Předmět je vyučován ve 3. ročníku dálkového studia formou konzultací.

Je úzce propojen s oblastí pedagogicko-psychologického vzdělávání a didaktikami pedagogických činností. Díky tomu žáci získají teoretické znalosti týkající se psychologických zvláštěností při rozvoji matematického myšlení a diagnostiky matematického myšlení a zorientují se tak v problematice vytváření předčíselných představ v kontextu s možnou prevencí specifických poruch učení v předškolním věku.

Obsah pedagogických činností vychází ze vzdělávacích oblastí oborového vzdělávání, ale především z rámcových vzdělávacích programů a ostatních dokumentů cvičných zařízení.

Podrobněji se seznámí se základními principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a RVP ZV (1. stupeň) a propojí je v praktické aplikaci při vyhledávání principů rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti v národních kurikulích.

Obsah učiva se skládá z teoretických znalostí a praktických dovedností z metodiky rozvoje matematických představ u dětí. Důraz je kladen především na část praktickou a na její aplikaci do praxe.

Do výuky se bude začleňovat i práce s moderními digitálními nástroji (digitální mikroskop, digitální fotoaparát a jiné), stavebnicemi i aplikačním softwarem, rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- přesně a správně používal odbornou terminologii;
- pracoval s odbornou literaturou a jinými zdroji informací, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro svou práci;
- při plánování propojoval rovinu cílovou, obsahovou, tematickou;
- dokázal vzdělávací obsah připravit v přirozených souvislostech, a graficky jej zaznamenat;
- rozvíjel kladný vztah k dětem, schopnost empatie;
- vytvářel bezpečné prostředí, prostředí důvěry, úcty, solidarity;
- aktivně přistupoval k řešení problémů;
- byl schopen obhájit svou práci;
- získal důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- dovedl pracovat v týmu i samostatně;
- vytvořil si pozitivní vztah k matematice a porozuměl matematickým aplikacím v ostatních oblastech;
- byl schopen orientovat se v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života;
- získal motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při organizaci učení zařazujeme v předmětu Metodika matematických představ komplexní výukové metody, např. frontální výuku, skupinovou výuku. Kromě klasických výukových metod (vysvětlování, výklad, rozhovor) začleňujeme i aktivizující metody (brainstorming, diskuze, situační a inscenační metody, řešení problémových úloh, práce na projektu, práce žáků s odbornou literaturou), které učí novým pedagogickým dovednostem a vytvářejí podmínky pro samostatné studium.

Při výuce je důležité propojování teoretických poznatků s praktickými zkušenostmi, které žáci získávají na odborné pedagogické praxi. Důraz je kladen na praktická cvičení a schopnost interpretace.

Po celou dobu studia si žák vede a průběžně doplňuje metodický zásobník činností, cvičení a her rozvíjejících matematické představy u dětí, potřebný pro svou praxi a budoucí povolání.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel prověřuje teoretické znalosti a jejich propojení s praktickými dovednostmi.

V teoretické části výuky budou žáci hodnoceni na základě písemných a ústních zkoušek různými formami jako je známkování, slovní hodnocení. Součástí hodnocení budou referáty, samostatné domácí práce, aktivita při řešení úloh.

V praktické části výuky budou žáci hodnoceni za odevzdanou vlastní metodickou pomůcku a samostatný výstup k ní, při kterém prezentují získané vědomosti a za vedený metodický zásobník.

Při hodnocení klademe důraz na:

- hloubku porozumění poznatkům a schopnost aplikovat je při řešení problémů;
- aktivní a správné využívání pedagogické a matematické terminologie;
- schopnost kooperace při řešení problémů v projektech a schopnost vzájemné komunikace;
- schopnost matematicky přesně se vyjadřovat, číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit grafy, tabulky, diagramy;
- dovednost spojovat si poznatky z různých oblastí matematiky;
- dovednost práce s odborným textem;
- propojování teorie s praktickými zkušenostmi získanými na učební či odborné praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových a odborných kompetencí

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – žák

- efektivně vyhledává a zpracovává informace;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky;
- využívá různé informační zdroje a zkušeností své i jiných lidí;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků učení;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání ve svém oboru i povolání.

Kompetence k řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, umí je zdůvodnit, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické);
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s dalšími žáky v rámci projektové výuky.

Komunikativní kompetence – žák

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje;
- zpracovává pracovní dokumenty na odborná témata;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- porozumí běžné odborné terminologii potřebné pro pracovní uplatnění a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence – žák

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá predsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení, je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech.

Matematické kompetence – žák

- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence digitální – žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného

života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace z oblasti matematické gramotnosti a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení úloh s matematickou problematikou, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence:

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví.

Úsilí o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb – žák

- chápe kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace.

Ekonomické jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje – žák

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce;
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- nakládá s vybavením školy nebo školského zařízení, s didaktickými pomůckami, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Příprava, realizace a evaluace vzdělávací činnosti zaměřené na vzdělávání a péči o děti předškolního věku a na volný čas dětí školního věku – žák

- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;
- volí vzdělávací strategie v souladu se stanovenými vzdělávacími cíli;
- chápe a systematicky rozvíjí dispozice dětí, specificky se zaměřuje na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- dokáže řídit a vyhodnocovat učební/zájmovou činnost, analyzovat pedagogické problémy a navrhnout jejich řešení;

- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, výtvarné, matematické, pracovní technické) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech;
- sleduje průběžně vývoj pedagogické teorie a změny ve vzdělávací politice včetně legislativních změn;
- má vytvořeny předpoklady pro sebereflexi a sebehodnocení a dovednosti potřebné pro vyrovnávání se s náročností povolání a se stresem.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému, cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci. Vytváří se odpovědný přístup žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel.

Do výuky je zařazeno problémové a projektové učení s důrazem na rozvoj odpovědnosti žáků za svoje dílčí úkoly. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své výsledky, k používání sebekontroly při řešení konkrétních úloh a problémů. Při řešení úloh se učí komunikaci, vyjednávání, hledání kompromisu i řešení konfliktů. Žáci rozvíjejí svoji funkční gramotnost při porozumění, interpretaci a využití textového materiálu.

Člověk a životní prostředí

Jsou využity problémové úkoly a projekty, ve kterých je propojené odborné učivo s environmentální problematikou. Žáci jsou vedeni k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Člověk a svět práce

Důraz je kladen na reálné zhodnocení vlastních studijních a pracovních předpokladů, je rozvíjeno kritické myšlení, podporována systematická duševní práce.

Žáci jsou vedeni k uvědomění si významu celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k práci s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

V praktických činnostech efektivně využívají digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti. Využívají je i při získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí. Nedílnou součástí je používání různých strategií při vyhledávání; kritické hodnocení získaných dat a informací, posouzení jejich spolehlivost a úplnost.

Žáci jsou vedeni ke sdílení dat, obsahu a informací s ostatními prostřednictvím digitálních technologií. Využívají digitální technologie pro spolupráci a pro společné vytváření zdrojů a znalostí.

Získají dovednosti při práci s moderními digitálními nástroji, stavebnicemi i aplikačním softwarem, rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí s vazbou na odborné vzdělávání.

Rozpis učiva

Předmět: Metodika matematických představ		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- objasní a aplikuje základní principy rozvoje matematické pregramotnosti a gramotnosti ve vazbě na RVP PV a RVP ZV (1. stupeň) - popíše psychologické zvláštnosti při rozvoji matematického myšlení - charakterizuje vývoj poznávacích a početních představ u dětí v předškolním období - využívá vhodné činnosti pro základní diagnostiku matematického myšlení dětí - orientuje se v problematice vytváření předčíselných představ v kontextu s možnou prevencí specifických poruch učení v předškolním věku - objasní možnosti rozvoje jednotlivých oblastí matematických představ v souvislosti s matematickou pregramotností	- psychologické zvláštnosti při rozvoji matematického myšlení - propedeutika základních oblastí matematické (pre)gramotnosti - metody a formy práce v oblasti rozvíjení matematických představ - metodické postupy k rozvoji poznávacích a praktických dovedností dětí	PT 4.3.4.1.1 4.3.4.1.2 PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24
- volí vhodné separované a univerzální modely při vytváření názorných představ o kvantitě - využívá manipulativní činnosti, konstruktivní a pohybové hry při rozvoji prostorového vnímání dětí - volí činnosti a pomůcky rozvíjející logický úsudek, analyticko-syntetické, kombinační a strategické myšlení - využívá základní vlastnosti relací a aplikuje je při třídění, uspořádání, rytmizaci a kombinování - využívá různé konstruktivní, situační, manipulativní, badatelské a jiné hry a činnosti a pomůcky pro rozvoj matematických představ - charakterizuje netradiční metody rozvoje předmatematické gramotnosti		PT 4.3.4.2.10 4.3.4.2.14 PT 4.3.4.3.1 4.3.4.4.3 4.3.4.3.5 4.3.4.4.7

Předmět: Metodika matematických představ		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pracuje s digitálními nástroji a stavebnicemi rozvíjejícími předmatematické myšlení dětí • pracuje s matematickou a odbornou literaturou, kvalifikovaně vyhodnotí a využívá pouze vhodné metodické materiály a didaktické pomůcky • vybírá a zařazuje vhodné úlohy z oblasti rekreační matematiky pro volnočasové aktivity dětí • využívá, popř. připraví vhodné didaktické pomůcky a hry pro rozvoj matematických představ • sestaví a využívá zásobník metod a činností pro jednotlivé oblasti matematických představ v souvislosti s matematickou pregramotností		PT 4.3.4.4.3 4.3.4.4.4 4.3.4.4.7 4.3.4.4.9 4.3.4.4.21 4.3.4.4.24

6.11 Pedagogická praxe

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
rozsah praxe za studium:	10 (0+0+10) + 5 týdnů odborné praxe za studium
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Pedagogická praxe patří k základním odborným předmětům. Vede žáka k porozumění novým trendům pedagogické činnosti předškolního a zájmového vzdělávání. Využívá přitom poznatků pedagogiky a psychologie. Žák analýzou a sebereflexí různých forem praktických činností ověřuje a rozšiřuje získané teoretické znalosti a zkušenosti, tvořivě rozvíjí vlastní pojetí pedagogické práce, na základě konfrontace pedagogické teorie s pedagogickou realitou jsou rozvíjeny profesní dovednosti a postoje.

Charakteristika učiva

Obsah pedagogických činností vychází ze vzdělávacích oblastí oborového vzdělávání, především školních a třídních vzdělávacích programů a ostatních dokumentů cvičných zařízení.

Školní programy respektují hlavní vzdělávací cíle, záměry a principy předškolního a zájmového vzdělávání. Předmět je úzce propojen s oblastí pedagogicko-psychologického vzdělávání a didaktikami pedagogických činností.

Součástí odborné praxe je teoretické uvedení do praxe, které zahrnuje seznámení s metodickými a organizačními pokyny, bezpečností práce, platnou legislativou.

Praxe může být realizována v předškolních zařízeních, ve školní družině a školním klubu. Praxe je realizována individuální formou, není poskytována za úplatu. Praxe v mateřských školách musí být realizována do konce 2. ročníku, praxe ve školních družinách a školních družinách a klubech do konce 1. pololetí ve 3. ročníku.

Při nástupu na cvičné pracoviště se žák seznámí s podmínkami vzdělávání a připravuje se k vlastní samostatné činnosti

Pedagogická praxe směřuje k tomu, aby žák:

- přesně a správně používal odbornou terminologii;
- pracoval s odbornou literaturou a jinými zdroji informací, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro svou práci;
- při plánování propojoval rovinu cílovou, obsahovou, tematickou;
- dokázal vzdělávací obsah připravit v přirozených souvislostech, a graficky jej zaznamenat;
- rozvíjel kladný vztah k dětem, schopnost empatie;
- refleктоval edukační činnost;
- pracoval se školním kurikulem;

- vytvářel bezpečné prostředí důvěry, úcty, solidarity;
- aktivně přistupoval k řešení problémů;
- byl schopen obhájit svou práci;
- dovedl pracovat v týmu i samostatně.

Výukové strategie (pojetí výuky)

V předmětu Pedagogická praxe jsou používány komplexní výukové metody: pozorování, řešení problémových situací, rozhovor, inscenační metody. Důraz je kladen na využívání metod aktivizujících myšlení a jazykový projev dětí a jejich samostatnou činnost.

V rámci pedagogické praxe žáci musí vytvořit portfolio, které zahrnuje deník praxe, metodický zásobník, ukázky prací dětí, ukázky pedagogické dokumentace.

Pedagogická praxe probíhá formou kurzů. Během studia musí žák absolvovat pedagogickou praxi v rozsahu 5 týdnů ve dvou rozdílných školských pracovištích. V případě, že žák vykonává pedagogickou práci, jsou tři týdny plněny v tomto zařízení, zbývající dva týdny absolvuje v jiném typu školského zařízení. Pracovní doba žáka je 6 hodin denně, z toho je 5 hodin přímá práce s dětmi a 1 hodina rozboru.

Pedagogická praxe probíhá pod vedením pedagogů cvičných zařízení. Žáci si postupně vyzkoušejí všechny druhy činností.

Další formou pedagogické praxe jsou semináře. Jejich obsahem jsou exkurze do různých typů zařízení např.: center volného času, dětského domova, stacionáře, domova mládeže, aj. Nedílnou součástí jsou i teoretické poznatky o jednotlivých zařízeních a obhajoba seminární práce.

Podmínkou úspěšného absolvování pedagogického semináře je účast na všech exkurzích a vypracování seminární práce. Každý žák musí kromě povinných společných exkurzí navštívit jedno výchovně vzdělávací zařízení se zajímavým programem dle vlastní volby – Lesní školka, Alternativní zařízení, Domov důchodců, Speciální školy, Romská centra, Mateřská centra apod. Z návštěvy tohoto zařízení vytvoří seminární práci, která bude obsahovat popis zařízení po stránce materiální, prostorové, specifika výchovně vzdělávací práce, doplněné fotografiemi a vlastními reflexemi.

Hodnocení výsledků žáků

Do hodnocení pedagogické praxe se promítá úroveň dovednosti komunikovat, pozorovat, projektovat, realizovat a hodnotit výchovně vzdělávací činnost s vychovávanými a vzdělávanými. Bere v úvahu postupnost v utváření pedagogických dovedností, odpovědný přístup, tvořivost při přípravě i při činnostech, využívání teoretických vědomostí a celkový kulturní a společenský rozhled žáka.

Hodnocení pedagogické praxe provádí učitelka/vychovatelka formou písemného hodnocení.

Při hodnocení je kladen důraz zvláště na:

- vztah k vychovávaným a vzdělávaným;
- respektování bezpečnosti a ochrany zdraví;
- kvalitu písemné i materiální přípravy, využívání vlastního metodického zásobníku;
- využívání teoretických vědomostí z ostatních vyučovacích předmětů, odborné a jiné literatury;
- vedení deníku praxe, povinnost nosit jej na praxi s sebou;
- aktivitu při rozbořech;

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Praktické vyučování nelze v distanční výuce plnohodnotně nahradit. Pedagogická praxe v dálkovém zkráceném studiu nemá přesně stanovený termín a musí být splněna v průběhu studia, nejpozději do konce 1. pololetí 3. ročníku. Žáci absolvují pedagogickou praxi v době příznivé epidemiologické situace, kdy může praxe proběhnout prezenčně v určených školských zařízeních.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K řešení problémů – žák

- objasní podstatu problémů, navrhuje varianty jejich řešení a zvažuje jejich přednosti, rizika a negativní důsledky;
- prověřuje prakticky správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- prokáže nápaditost, inovaci při realizaci integrovaných bloků, provede grafický záznam;
- problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními pracovníky;
- řeší výchovné, vzdělávací, zdravotní a bezpečnostní problémy.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných;
- formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zpracovává písemnosti, pracovní dokumenty, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu, dosahuje jazykové způsobilosti pro pracovní uplatnění.

Sociálních a personálních – žák

- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svou práci i práci ostatních;
- konstruktivně řeší konflikty;
- kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí, nabízí vlastní pohledy na řešení úkolů, problémů a situací;
- přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry.

Občanských a kulturního povědomí – žák

- uvědomuje si odpovědnost za vlastní život i spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, hodnotí a interpretuje odborné pedagogické informace a zdroje v online prostředí;
- vytváří výukové materiály pomocí digitálních nástrojů (např. Canva, PowerPoint, aj.);
- zohledňuje věk, potřeby a úroveň cílové skupiny (děti, žáci) při tvorbě digitálního obsahu;
- chápe možnosti a limity využití digitálních technologií ve vzdělávacím procesu;
- rozumí principům digitální etiky – ochrana osobních údajů, autorská práva, online chování;
- analyzuje vliv digitálních médií na vývoj dítěte a dospívajícího (např. digitální závislosti, multitasking, vliv influencerů, apod.);

- využívá online prostředí k vedení jednoduché pedagogické dokumentace (např. plánování, reflexe, aj.).

Odborné kompetence – žák

- připravuje, realizuje a provádí evaluaci výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby dětí;
- rozvíjí u dětí pozitivní sociální vztahy, vede je k prosociálnímu chování;
- sleduje a vyhodnocuje změny ve vývoji dětí a přiměřeně na ně reaguje
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci a krizový plán školy

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, osobnost a její rozvoj

Žák je schopen řešit individuálně i týmově vzniklé problémy, spolupracovat s ostatními, dbát na dodržování společenského chování a respektovat práva druhých.

Člověk a svět práce

Uplatněním tohoto tématu, si žák doplní své dosavadní znalosti a dovednosti. Žák je veden k sebereflexi ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení, v průběhu pedagogických praxí vytváří osobní portfolio.

Člověk a životní prostředí

Žák se učí předávat získané vědomosti vhodnými způsoby dětem předškolního a školního věku.

Člověk a digitální svět

Estetické vzdělávání

4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.

Odborné vzdělávání

4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

4.3.4.4.15 ochrana sebe a ostatních před možným nebezpečím v digitálním prostředí; ochrana digitálních zařízení, digitálního obsahu i osobních údajů v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzování jejich spolehlivosti a postup vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;

4.3.4.4.22 přizpůsobení organizace a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;

Rozpis učiva

Předmět: Pedagogická praxe		Ročník: Průběžně
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- řídí edukační činnost skupiny i jednotlivce, ovlivňuje sociální vztahy a klima ve skupině - ovládá postupy pro tvorbu edukačních programů a projektů - pracuje s odbornými informacemi, učí se od zkušenějších pedagogů – sleduje a analyzuje jejich činnost, i činnost vlastní - s porozuměním pracuje se školním kurikulem	Plánování, projektování - východiska - tvorba projektů	pedagogika
- pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a jinými zdroji informací - prokáže nápaditost, inovaci při realizaci integrovaných bloků, provede grafický záznam - v rámci integrovaného bloku zpracuje záměr, dílčí cíle, očekávané výstupy, metody, organizační formy, rizika, vlastní realizaci, pomůcky	Zdroje informací - práce s odbornou pedagogickou literaturou - dětská literatura, práce s dětskými časopisy, encyklopediemi	PT 4.3.4.4.15
- stanoví a dodržuje pravidla uspořádání života v zařízení - dodržuje hygienické předpisy a bezpečnost práce - vystupuje v roli partnera, vytváří prostředí důvěry, úcty, empatie, solidarity	Podmínky vzdělávání Organizace činností	PT 4.3.4.1.7 PT 4.3.4.4.22
- didaktický obsah zpracuje přiměřeně věku a individuálním možnostem s požadavkem na reálnost, smysluplnost, užitečnost, zajímavost - připravuje bohatou vzdělávací nabídku - vytváří prostor pro činnost spontánní i řízenou - činnosti vede individuálně, - v menších skupinách, frontálně	Obsah předškolního vzdělávání: - oblast biologická - oblast psychologická - oblast environmentální - oblast sociální a kulturní - oblast interpersonální	PT 4.3.4.2.6 PT 4.3.4.2.7 PT 4.3.4.2.8 PT 4.3.4.4.5 pedagogika
- problémy řeší individuálně i týmově, spolupracuje s ostatními pracovníky - vyjadřuje se přiměřenými výrazy při komunikaci s dětmi, jedná	Komunikace s dítětem, rodiči, ostatními pedagogy - společné akce, schůzky dle potřeby - hodnocení chování i výsledků, práce - nedirektivní vedení komunikace	PT 4.3.4.1.7 PT 4.3.4.3.1

Předmět: Pedagogická praxe		Ročník: Průběžně
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- v souladu s principy a normami kulturního chování - zvládá řešení komunikativních situací s dítětem v mateřské škole, školní družině, handicapovaným jedincem, rodiči - aplikuje pravidla a strategie efektivní pedagogické komunikace na podporu komunikačních kompetencí dětí - ovládá techniky a hry k rozvoji komunikačních schopností dětí - citlivě hodnotí výkony a chování dětí, provádí motivující hodnocení - je schopen sebereflexe, kritického myšlení	zásada aktivního naslouchání	
- sleduje a hodnotí pokroky ve znalostech, dovednostech, potřebách a zájmech jedinců nebo skupin a navrhuje postup jejich dalšího rozvoje - poskytuje vhodným způsobem zpětnou vazbu dítěti, motivuje ho a vyjadřuje mu podporu - vede děti k sebehodnocení, učí je hodnotit druhé lidi - vypracuje písemné hodnocení dítěte, vede a využívá portfolio dítěte - využívá spontánních i řízených činností k pedagogické diagnostice - diagnostikuje znalosti, dovednosti, potřeby a zájmy jedince nebo skupiny a navrhuje postupy a opatření - na základě diagnostiky navrhuje plán dalšího rozvoje, provádí individuální vzdělávací činnost - orientuje se v síti pedagogicko-psychologických poradenských zařízení	Hodnocení, evaluace, diagnostika - diagnostika skupiny - skupinové vztahy - diagnostika jednotlivce, sledování individuálních pokroků jednotlivých dětí	pedagogika psychologie PT 4.3.4.4.9

6.12 Specializace

Jde o volitelný předmět. Žák volí z nabídky:

- Hudební výchova – specializace;
- Výtvarná výchova – specializace;
- Tělesná výchova – specializace.

6.12.1 Hudební výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	45 (10+15+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hudební výchova – specializace je předmět, v němž žáci prohlubují svůj aktivní vztah k hudbě, rozvíjejí své hudební dovednosti, osvojují si soubor nezbytných vědomostí a připravují se na úkol přivádět k hudbě děti předškolního i školního věku a mládež. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o studium hudební výchovy jak z teoretického, tak praktického hlediska. Cílem je odborná příprava osobnosti, která je schopna a ochotna předávat principy kultivovaného životního stylu další populaci.

Charakteristika učiva

Předmět Hudební výchova – specializace vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty.

Hudební výchova specializace probíhá po celou dobu vzdělávání jako odborný doplňující předmět se zaměřením na praktické hudební činnosti. Předmět zahrnuje okruh pěveckých činností, hudební nauku, dějiny hudby a poslechové činnosti, metodiku hudební výchovy a hru na hudební nástroj. Ve třetím ročníku žáci vykonají praktickou a ústní maturitní zkoušku z hudební výchovy v souladu s požadavky předmětové komise.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- prohluboval svůj aktivní vztah k hudbě na základě svého estetického vnímání a prožívání a na základě pronikání do podstaty hudebního sdělení a struktury hudebního díla;
- byl vybaven přiměřeným a trvalým pěveckým, instrumentalistickým, posluchačským a hudebně pohybovým repertoárem;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije pro rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- získal další pedagogické, hudebně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti, potřebné k hudebně výchovné práci s dětmi a mládeží.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáka a vyučuje se v rozsahu deseti konzultací v prvním ročníku, patnácti konzultací ve druhém ročníku a dvaceti konzultací ve třetím ročníku.

Výuka je v daném ročníku realizována ve skupině a probíhá v učebně vybavené pomůckami pro hudební výchovu. Předmět velmi úzce souvisí s vyučovacími předměty Hudební výchova s metodikou a Hra na hudební nástroj a slouží k prohloubení konkrétních hudebních a hudebně pedagogických dovedností žáka. Důležitým prostředkem k výuce je metoda procvičování, prožitkové učení, kolektivní činnosti, individuální prezentace žáků a samostudium. V oblasti metodiky hudební výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a praktických výstupů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu hudební výchova specializace při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- schopnost aplikovat teoretické poznatky v pedagogické praxi;
- schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými tématy nebo vyučovacími předměty;
- schopnost žáků nacházet v uměleckém díle estetické hodnoty;
- podněcování aktivního vztahu k hudbě.

Hodnocení výsledků žáků se v každém ročníku provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení se provádí formou testů s uzavřenými nebo otevřenými úlohami. Součástí klasifikace jsou referáty, hodnocení seminární práce a metodických listů. Důraz se klade především na praktické dovednosti. Učitel také využívá formu kolektivního hodnocení a formu sebehodnocení žáka.

Na závěr každého pololetí, v němž se uvedený předmět vyučuje, skládají žáci ústní zkoušku v souladu s požadavky předmětové komise a s ohledem na individualizaci závěrečného hodnocení žáka.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční způsob výuky je podle okolností zredukován rozsah učiva. Většinu učiva lze realizovat i v případě přechodu na distanční výuku – dějiny hudby, hudební nauka, metodika HV, hra na hudební nástroje. Podle aktuální situace je možné některé učivo odložit na prezenční výuku (např. hlasový a intonační výcvik, metodické výstupy). K formám distanční výuky patří online hodiny (např. přes MS Teams), zadávání úkolů k vypracování (přes školní email, aplikaci Bakalář), poslechu doporučených hudebních ukázek dostupných online (YouTube), natáčení a sdílení nahrávek (hra na hudební nástroj, zpěv, metodický výstup). Žáci mají na webových stránkách školy k dispozici vzorové nahrávky pro hru na hudební nástroj, vyučující případně poskytuje vzorové nahrávky podle individuálních potřeb žáků. Pro sdílení nahrávek se využívá úložiště OneDrive. Při distanční výuce se nebude realizovat hra na Orffovy nástroje a metalofon, neproběhnou exkurze, návštěvy hudebních kulturních akcí, hudební soutěže či jiné mimoškolní aktivity. Žáci budou upozorněni na možnost účastnit se online koncertů a seminářů. Vyučující poskytuje žákům individuální zpětnou vazbu školním emailem. Při hodnocení jsou využívány známky z online testů, učitel kontroluje zaslané nahrávky a správnost vypracovaných úkolů, přihlíží k plnění termínů jejich odevzdání, aktivitě v online hodinách. Převažuje formativní typ hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žák

- prostřednictvím poslechu hudebních ukázek poznává hudebně výrazové prostředky;
- využívá estetického prožívání a vnímání hudebního umění a kultur jako zdroje poznání světa.

Kompetence k řešení problémů – žák

- analyzuje umělecká díla s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní – žák

- používá odbornou terminologii;
- argumentuje a utváří samostatný úsudek;
- formuluje a obhajuje své názory a postoje, srovnává je s normou.

Kompetence personální a sociální – žák

- uvědomuje si pozitiva práce v týmu;
- s pedagogickým taktem a kultivovaně jedná s lidmi v souladu s obecně platnými i profesně-etickými normami.

Kompetence digitální – žák

- při digitální tvorbě uplatňuje estetická kritéria;
- využívá metodické internetové portály k projektování výchovně vzdělávacích činností;
- vytváří metodické listy s využitím digitálních technologií;
- vyhledává hudebně pedagogické informace v různých digitálních zdrojích.

Odborné kompetence – žák

- uplatňuje při práci s dětmi a mládeží vhodné pedagogicko-psychologické přístupy a rozmanité výchovně vzdělávací metody, formy a prostředky stimulující schopnosti každého jedince a jeho aktivitu;
- samostatně i týmově pracuje s dětmi, jejich rodiči a s dalšími odborníky;
- racionálně a efektivně organizuje a řídí pracovní a výchovnou činnost;
- používá metody a techniky sebepoznání, seberegulace a sebevýchovy, zvládání stresu a problémů povolání;
- dále se vzdělává a získává nové dovednosti potřebné pro svou pedagogickou praxi;
- Zná a uplatňuje předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a krizový plán školy;
- Vede děti k bezpečnému chování a k dovednostem vyhledat nebo poskytnout první pomoc.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- historický vývoj (především 19. a 20. století);
- masová média (orientace v mediálních obsazích, jejich kritické hodnocení a optimální využívání pro své různé potřeby);

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví a život, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů;
- esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a digitální svět

- při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňování estetických kritérií;
- efektivní využití digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• upevnil si hlasovou a pěveckou techniku • intonuje čistě a pohotově při nácviu písní v durových tóninách	Pěvecké činnosti • hlasová a pěvecká technika • rozezpívání • intonace v dur	4.3.4.1.1 4.3.4.2.8 4.3.4.2.15
• osvojil si základy taktování a řízení dětského hudebního kolektivu • jmenuje nejstarší hudební nástroje, lidové nástroje a nástroje symfonického orchestru • využívá vědomosti a dovednosti vybraného učiva z hudební nauky	Hudební nauka • taktovací technika • rozdělení hudebních nástrojů • výrazové prostředky hudby	
• má přehled o významných hudebních skladatelích a jejich dílech v období středověku, ars antiqua, ars nova, renesance a baroka	Dějiny hudby a poslechové činnosti • poslech a rozbor vybraných skladeb z období středověku, ars antiqua, ars nova, renesance a baroka	4.3.4.1.6 4.3.4.2.15 4.3.4.4.5
• doplňuje a třídí materiál • v metodickém zásobníku písní a vytváří metodické listy • využívá v pedagogické praxi zpěvníky i vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb různého žánru pro různé skupiny dětí • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti, dovednosti a návyky a využívá je při práci s dětmi • provádí rozbor výstupů svých spolužáků	Metodika hudební výchovy • pěvecké činnosti – metodické výstupy	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vytváří klavírní doprovod s využitím hlavních harmonických funkcí - tvoří přede hry, mezihry a dohry - účastní se souborové hry	Instrumentální činnosti	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- intonuje čistě a pohotově při nácviku písní v durových a mollových tóninách - improvizuje zpěv druhého hlasu k písním	Pěvecké činnosti - hlasová a pěvecká technika - rozezpívání - intonace v dur a moll	4.3.4.1.1 4.3.4.2.8 4.3.4.2.15
- ukazuje změny tempa a dynamiky - určuje nástupy jednotlivých hlasů při dirigování sborové skladby - odvozuje a tvoří harmonické funkce v durových tóninách - nachází základní principy stavby hudebního díla v konkrétních hudebních skladbách - upevňuje vědomosti a dovednosti vybraného učiva z hudební nauky	Hudební nauka - taktovací technika - základy harmonie - základní principy stavby hudebního díla	
- pozná ženské a mužské hlasy ve sboru, typy vokálních souborů, významné české a světové sólisty, pěvecké sbory, vokální soutěže - rozlišuje společenské funkce hudby; uvádí příklady skladeb, ve kterých jsou tyto funkce patrné - analyzuje vybrané skladby z dějin hudby, určuje autora, hudební sloh a popisuje hudební formu	Dějiny hudby a poslechová činnost - vokální soubory - společenské funkce hudby - poslech a rozbor vybraných skladeb z období klasicismu a romantismu	4.3.4.1.6 4.3.4.2.15
- charakterizuje hudební a hudebně pohybový vývoj dítěte a jeho vliv na plánování a realizaci hudebních, poslechových a hudebně pohybových činností - uplatňuje různé formy a metody hudebních a hudebně pohybových	Metodika hudební výchovy - poslechové činnosti – metodické výstupy - hudebně pohybové činnosti – metodické výstupy	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.4.9

Předmět: Hudební výchova - specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- činností adekvátních věku dětí, vzdělávacím cílům a podmínkám - dovede vhodně vzájemně propojovat vokální, poslechové a pohybové činnosti a uplatňovat je pro všestranný rozvoj dítěte - začleňuje vhodně hudební činnosti do volnočasových a zájmových aktivit dětí - využívá v praxi zpěvníky i vlastní portfolio říkadel, písní, hudebních skladeb různého žánru, pohybových a tanečních her pro různé skupiny dětí		
- improvizuje doprovody písní podle akordických značek - improvizuje na klavír hudební doprovod k pohybu - využívá Orffovy a jiné dětské hudební nástroje-	Instrumentální činnosti	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15

Předmět: Hudební výchova specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• plně využívá získané intonační a pěvecké dovednosti a návyky v sólovém i sborovém zpěvu • prokazuje schopnost výrazového sólového přednesu a přirozeného pěveckého projevu	Pěvecké dovednosti a návyky • hlasová a pěvecká technika • sólový zpěv lidové písně	4.3.4.1.1 4.3.4.2.8 4.3.4.2.15
• určuje jednotlivé typy stupnic • pracuje s intervaly a jejich obraty • kombinuje harmonické funkce v durových tóninách • má upevněny vědomosti a dovednosti vybraného učiva z hudební nauky • charakterizuje typy instrumentálních souborů, jmenuje významné české a světové interprety, známé hudební festivaly	Hudební nauka • stupnice • intervaly • základy harmonie • instrumentální soubory	
• analyzuje vybrané skladby z dějin hudby, určuje autora, hudební sloh a popisuje hudební formu	Dějiny hudby a poslechová činnost • poslech vybraných skladeb z období hudby 20. století	4.3.4.1.6 4.3.4.2.15 4.3.4.4.5
• dodržuje správný metodický postup při práci s písní a hře na Orffovy nástroje • využívá komplexního propojení všech složek hudebních činností (zpěv, poslech, pohyb a hra na hudební nástroj) v různých formách hudebně výchovné práce • má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně pohybové znalosti, dovednosti a návyky a využívá je při práci s dětmi • obhájí své výstupy	Metodika hudební výchovy • instrumentální činnosti – metodické výstupy • Orffova metoda • systematizace poznatků z metodiky hudební výchovy	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15 4.3.4.4.9
• hraje písně k praktické maturitní zkoušce (klavír, kytara a a metalofon) • doprovází lidové a umělé písně na kytaru • pracuje na výrazu přednes. skladby k praktické maturitní zkoušce na zvolený hudební nástroj	Instrumentální činnosti	4.3.4.1.1 4.3.4.2.15

6.12.2 Výtvarná výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	45 (10+15+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova specializace úzce navazuje od 1. ročníku na povinnou Výtvarnou výchovu s metodikou. Tam uvedené cíle platí i zde. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o vlastní výtvarný projev a výtvarné umění. Žáci si v něm prohlubují svůj aktivní vztah k výtvarné tvorbě a výtvarnému umění, rozvíjejí své výtvarné dovednosti, doplňují si soubor dosavadních vědomostí a dovedností z oblasti výtvarné praxe i teorie a připravují se na úkol přivádět k umění děti předškolního i školního věku a mládež.

Cílem předmětu je jednak skutečnost, aby byl žák schopen formulovat vlastní názory na výtvarné jevy, a také aby si uměl stanovit vlastní výtvarný program, postup či cíl. Koncepce předmětu umožňuje žákovi vedle zdokonalování vlastní produkce hlouběji poznávat historické aspekty a společenské kontexty hmotné kultury-dějin výtvarné kultury. Rovněž mu umožňuje aplikovat získané poznatky, dovednosti a názory nejen ve své tvorbě, především však v budoucí pedagogické nebo vychovatelské profesi.

Charakteristika učiva

Předmět Výtvarná výchova specializace vychází ze vzdělávacího oboru Didaktika pedagogických činností a je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty.

Výtvarná výchova specializace probíhá po celou dobu vzdělávání jako odborný doplňující předmět se zaměřením na praktické výtvarné činnosti, vybrané kapitoly z dějin umění, teorii a metodiku výtvarné výchovy. Předmět předpokládá samostatné výtvarné praktické i teoretické aktivity žáků. Jejich rozsah je stanoven požadavky vyučovacího ke zkoušce za každý ročník. Ve třetím ročníku žáci vykonají praktickou a ústní maturitní zkoušku z výtvarné výchovy v souladu s požadavky předmětové komise.

Učivo je realizováno ve třech oblastech:

Aktivní výtvarné činnosti

V plné šíři navazují na obsah předmětu Výtvarná výchova s metodikou při ještě výraznějším důrazu na samostatnost a tvůrčí iniciativu žáků. Nezanedbatelným důkazem zájmu žáka o oblast výtvarného umění jsou dle možností jeho návštěvy výstav a galerií a jiných kulturně výtvarných akcí.

Doporučené činnosti:

- uskutečňují se podle modelu i z představy (vnější a vnitřní model) v náročnějších druzích výtvarné činnosti (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, modelování, kombinované techniky, nová média...) s důrazem na individuální řešení;

- preferují dokonalejší zvládnutí výtvarného vyjadřování, jako jsou perspektiva, proporce, barevná harmonie, různé materiály a techniky, schopnost výtvarné zkratky- stylizace;
- akceptují osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, výrazně využívají znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjadřování své představy;

Vybrané kapitoly z dějin umění

- jsou založeny na přehledu vybraných kapitol uměleckých slohů a směrů 2. poloviny 20. století a regionálního umění;
- umožňují žákovi prohlubovat dosavadní povědomí o historických aspektech a společenském kontextu hmotné kultury;
- na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých slohů či směrů;
- hlouběji objasňují širší společenské a filozofické okolnosti vzniku díla;
- jejich součástí jsou PP prezentace, referáty či analýza uměleckého artefaktu;
- reagují na aktuální umělecké dění;
- předpokládají dle možností individuální návštěvy muzeí, sbírek galerií, regionálních expozic, aktuálních výstav.

Teorie a metodika výtvarné výchovy

- poskytuje poučení o náročnějších výtvarných technologiích;
- ověřuje prakticky znalosti z metodiky.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- po propojení hlediska tvorby, recepce a interpretace důsledněji rozvíjel smyslovou citlivost a uplatňoval svoji subjektivitu;
- si ověřoval komunikační účinky na jím předkládaných vizuálně obrazných vyjádření;
- používal náročnější výtvarné postupy, techniky a činnosti a respektoval při jejich realizaci v praxi specifika věku dítěte či skupiny;
- maximálně využíval samostatný osobní tvůrčí potenciál při realizaci zadaných domácích úkolů;
- byl veden k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích;
- byl veden k hlubšímu poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby a k pochopení umění jako specifického způsobu komunikace;
- spojoval odborné teoretické poznatky z metodiky výtvarné výchovy s výtvarnými aktivitami dětí předškolního a mladšího školního věku;
- rozvíjel své tvořivé estetické dovednosti, které využije jak v osobním životě, tak při rozvíjení osobnosti a zájmu dětí a mládeže;
- získal další pedagogické, výtvarně didaktické a metodické vědomosti i praktické dovednosti, potřebné k výtvarně výchovné práci s dětmi a mládeží.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáka a vyučuje se v rozsahu deseti konzultací v prvním ročníku, patnácti konzultací ve druhém a dvaceti konzultací ve třetím ročníku.

Výuka je v daném ročníku realizována ve skupině a probíhá v učebně vybavené pomůckami pro výtvarnou výchovu a potřebnou audiovizuální technikou. Předmět velmi úzce souvisí s vyučovacími předměty Výtvarná výchova s metodikou a je koncipován jako názorný a praktický cvičení k prohloubení výtvarných a výtvarně pedagogických dovedností žáka. Praktické činnosti

jsou v rámci konzultačních hodin realizovány ukázkově formou hromadné, skupinové i individuální práce. V průběhu praktických činností převažují zásady soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu a názornosti, rovněž výkladu, vysvětlování a diskuse.

V dějinách umění je z hlediska metodologického využíváno rovnoměrné propojení přednášky s prezentací. V oblasti teorie a metodiky výtvarné výchovy se uplatňuje především metoda řízeného rozhovoru, diskuse a názorné realizace náročnějších výtvarných technik a námětů.

V produkci a recepci vzdělávacího obsahu výtvarné výchovy jako komplexního předmětu se jednotlivé specifické složky (aktivní výtvarné činnosti, dějiny výtvarného umění, teorie výtvarné výchovy, metodika výtvarné výchovy) navzájem citlivě prolínají.

Hodnocení výsledků žáků

V předmětu Výtvarná výchova specializace při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- zvládnutí a dodržování specifik základních, náročnějších i netradičních výtvarných technik a postupů;
- samostatnost a dovednost kreativně uchopit zadané téma;
- schopnost nalézt, vybrat a uplatnit odpovídající prostředky pro uskutečňování svých myšlenek, nápadů, projektů;
- využití a aplikace také uměleckých vyjadřovacích prostředků současného výtvarného umění při vlastní tvorbě;
- dovednost stanovit si vlastní výtvarný program, postup a cíl;
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat o výtvarném tématu;
- schopnost porozumět a předat adekvátním způsobem dětem či mládeži sdělení obsaženému v uměleckých dílech;
- schopnost nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty a umět je adekvátním způsobem využít v rámci pedagogické praxe při práci s dětmi a mládeží.

Podmínkou hodnocení za pololetí je odevzdání souboru domácích prací na zadaná témata, ústní nebo písemná zkouška z teoretické části vybraných kapitol dějin umění, výtvarné teorie. Hodnocení je v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku nebudou ve výuce realizovány celky učiva v tabulce **Rozpis učiva** označené zkratkou **DisV**, popř. budou redukovány v míře odpovídající aktuálním okolnostem.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení se přes vlastní výtvarnou tvorbu;
- rozvíjí osobní kreativitu a imaginaci aktivním osvojováním náročnějších výtvarných postupů, technik, materiálů a nástrojů s akcentem na jejich výrazové možnosti;
- formuje aktivní a tvořivé vnímání k uměleckým slohům, směrům a výtvarným dílům na pozadí historického kontextu;
- využívá estetického prožívání a vnímání výtvarného umění a kultur jako zdroje poznání světa.

Kompetence k řešení problémů - žák

- samostatně řeší výtvarná témata s důrazem na schopnost vyhodnotit adekvátnost výtvarného řešení a výtvarných vyjadřovacích prostředků;
- vyhledává souvislosti a vazby mezi jednotlivými druhy umění a uměleckými žánry se zřetelem na shodnost či rozdílnost znaků témat a způsobů zpracování;
- analyzuje umělecká díla i vlastní tvorbu s využitím metod kritického myšlení.

Kompetence komunikativní - žák

- akceptuje různé podněty k využívání umění a výtvarné kultury jako nonverbálního dorozumívacího prostředku v osobní tvorbě i při práci s dětmi;
- rozvíjí si dovednosti potřebné pro dialog či diskusi o výtvarném díle;
- seznamuje se s možnostmi artefaktických a jiných netradičních přístupů při řešení výtvarných děl a situací.

Kompetence sociální a personální - žák

- přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, rady i kritiky;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy.

Občanské kompetence a kulturní prostředí - žák

- se zajímá o podchylování kulturního dění a podporuje ho;
- uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturu, národní a osobní identitu;
- osvojuje si tradice a hodnoty svého národa a chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- si vytváří odpovědný postoj k vlastní výtvarné tvorbě a profesní budoucnosti;
- si hlouběji osvojuje náročnější výtvarné postupy, techniky a nástroje.

Kompetence digitální – žák:

- využívá při tvořivých činnostech potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria;
- efektivně využívá digitální nástroje potřebné a vhodné pro odborné činnosti.

Odborné kompetence – žák

- získává dostatečné množství podnětů pro přípravu a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce pro skupiny s dětmi se zřetelem na věk;
- připravuje samostatně i v týmu vzdělávací programy a další projekty výchovně vzdělávací práce pro děti v mateřských školách a v zařízeních pro zájmové vzdělávání;
- zohledňuje při přípravě a realizaci projektů výchovně vzdělávací práce individuální zvláštnosti a potřeby svěřených dětí, stejně jako podmínky, ve kterých bude výchovně vzdělávací činnost realizována;

Uplatnění průřezových témat:

4.3.4.1 Občan v demokratické společnosti

PT: 4.3.4.1.3 společnost - jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství

4.3.4.2 Člověk a životní prostředí

PT: 4.3.4.2.3 vzájemné vztahy organismů a prostředí

PT: 4.3.4.2.15 esteticky a citově vnímáme své okolí a přírodní prostředí

4.3.4.3 Člověk a svět práce

PT: 4.3.4.3.1 sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení

PT: 4.3.4.3.5 význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart

4.3.4.4 Člověk a digitální svět

- 4.3.4.4.5 při tvořivých činnostech využití potenciálu, který nabízejí digitální média; při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatnění estetických kritéria.
- 4.3.4.4.9 efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Rozpis učiva

Předmět: Výtvarná výchova - specializace		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pracuje se škálou výtvarných postupů, technik a materiálů • využívá jejich výrazové možnosti • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Aktivní výtvarné činnosti • náročnější tematické práce - plošné a prostorové - studijní a podle představy • nekonvenční výtvarné postupy	PT: 4.3.4.2.3
• orientuje se v současném výtvarném umění a jeho formách • vnímá kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění • Vývoj umění 2. pol. 20. století	PT: 4.3.4.1.3

Předmět: Výtvarná výchova - specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Aktivní výtvarné činnosti • náročnější tematické práce – (např. kresba, malba na velké formáty, grafika, objekt, textilní tvorba)	PT: 4.3.4.2.15 DisV PT: 4.3.4.4.5
• orientuje se v jednotlivých uměleckých směrech a je schopen zařadit hlavní představitele • je schopen aplikovat poznatky a formy umění ve výtvarných aktivitách dětí	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění • Umění 2. pol. 20. století	

Předmět: Výtvarná výchova - specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Aktivní výtvarné činnosti • individuální práce na výtvarném projektu • náročnější tematické práce • (např. kresba, malba na velké formáty, objekt, akční tvorba, land art)	PT: 4.3.4.3.5 PT: 4.3.4.4.9
• orientuje se v jednotlivých uměleckých směrech, je schopen zařadit hlavní představitele • je schopen aplikovat poznatky v pedagogické praxi	Vybrané kapitoly z teorie a dějin umění • Vývoj sochařství a architektury 20. století • Současná umělecká tvorba ve světě i u nás • Opakování vybraných kapitol z dějin umění k maturitní zkoušce	PT: 4.3.4.3.1
• používá různé výtvarné postupy, techniky a činnosti adekvátně dítěti nebo skupině a jejich věku • ověřuje prakticky znalosti z metodiky	Metodika výtvarné výchovy • náročnější výtvarné technologie	

6.12.3 Tělesná výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	45 (10+15+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Tělesná výchova - specializace vychází z potřeby rozšířit znalosti o tělesném rozvoji a pohybové kultivaci dětí předškolního a mladšího školního věku. Rozvíjí u žáků pohybové schopnosti a dovednosti, upevňuje jejich vztah k pohybu, nabízí nové pohybové aktivity. Prohlubuje didaktické a metodické vědomosti a dovednosti potřebné pro práci s dětmi. Usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit, rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, schopnost naučit se žít zdravým životním stylem a předávat tyto návyky, schopnost kompenzovat negativní vlivy způsobu života, spolupracovat a vést ke spolupráci na společných projektech.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova - specializace vede žáky jak k všestrannému rozvoji, tak ke specializovanému po stránce pohybové i teoretické. Je součástí odborné přípravy žáků, při které získávají vědomosti a rozvíjejí a prohlubují své dovednosti. Obsah učiva tělesná výchova specializace je koncipován tak, aby žáci mohli získané vědomosti a dovednosti prohlubovat v oblastech, které je zajímají, aby dokázali volit nové alternativní postupy a metody ve výuce při zachování bezpečnostních a hygienických podmínek.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- spojoval odborné teoretické poznatky z metodiky tělesné výchovy s pohybovými aktivitami dětí předškolního a mladšího školního věku;
- volil správný metodický postup při nácviku nové pohybové dovednosti;
- již známé pohybové aktivity uplatnil v širším měřítku (plasticita);
- známé pohybové dovednosti upevnil tak, aby se staly součástí dynamického stereotypu;
- nabídl dětem takové pohybové aktivity, které naplní jejich očekávání, radostné prožívání, napětí a vzrušení, sám pociťoval radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- zvolil alternativní pomůcky s ohledem na obsah pohybových činností a schopnosti dětí;
- zvolil alternativní pohybové činnosti dětí předškolního a školního věku;
- usiloval o zvýšení pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- orientoval se v odborné literatuře a sledoval změny v didaktických přístupech;
- ovládal správnou pomoc a byl schopen poskytnout záchranu a první pomoc;
- zajímal se o sportovní dění u nás i ve světě, sledoval sportovní události a dokázal je posuzovat;

- aktivně se zapojoval do sportovních aktivit nejen v rámci školního zařízení, ale i mimo něj;
- preferoval pravidelné provádění pohybových aktivit dětí v denním režimu, eliminoval zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V období distanční výuky nelze vykonávat část praktické výuky TV. Učivo atletiky, sportovních her, sportovní a rytmické gymnastiky a úpolů je redukováno na teoretické seznámení s učivem (pravidla, historie, základy techniky a taktiky).

Výukové strategie (pojetí výuky),

Tělesná výchova specializace je určena pro žáky, kteří si ji zvolili jako jeden z maturitních předmětů. Je realizována především na základě možností a podmínek školy (materiální podmínky, klimatické faktory). Respektuje pohybové a výkonnostní rozdíly dané pohlavím, věkem, dosavadními pohybovými a odbornými zkušenostmi žáků. Jsou uplatňovány takové činnosti, při nichž žáci sami vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vybírat z různých alternativ řešení. Vyučovací proces je založen na úzké spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu a snaze pomoci žákovi. Výuka je založena na individuálním přístupu k jednotlivým žákům. Žák si uvědomuje roli učitele a žáka ve vyučovacím procesu, dokáže zvládnout obě role.

Hlavní organizační formou tělesné výchovy je vyučovací hodina (konzultace) tělesné výchovy (praktická a teoretická), která bude probíhat formou hromadné, skupinové i individuální práce. V rámci konzultací budou uplatňovány metody výkladu, diskuze, názorného vyučování (prakticky v tělocvičně nebo pomocí audiovizuální techniky) a jejich následná analýza. Počet konzultací je vymezen učebním plánem oboru.

V rámci spojení teorie s praxí budou uplatňovány zásady soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu a názornosti. Didaktické postupy, metody a zásady jsou používány v praxi. Významným prostředkem ve vzdělávání dospělých budou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka se školou z domácího prostředí.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Při hodnocení praktických činností a dovedností se bude přihlížet k individuálním schopnostem žáků, jejich postupu v daných činnostech a pili, ke zvládnutí konkrétního splnitelného cíle a k úrovni osvojených pohybových dovedností. V teoretické výuce se bude hodnotit schopnost obhajovat a zhodnotit své názory (autoevaluovat), přijímat názory a připomínky jiných lidí, samostatnost úsudku, zájem o tělesnou výchovu a sport a snaha o získávání nových poznatků prostřednictvím komunikačních technologií (samostudium). Součástí hodnocení bude i schopnost využít dříve nabytých zkušeností a vědomostí v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

K učení - žák

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, sám aktivně přistupuje ke vzdělávání;

- se zájmem o tělesnou výchovu poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), dotazuje se na dané téma;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, zvyšuje si sám cíle;
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace.

K řešení problémů - žák

- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, rozšiřuje si rejstřík metod, pomůcek;
- využívá specifických podmínek k zesílení prožitku dětí z pohybových činností;
- spolupracuje při řešení problémů i s jinými lidmi (týmové řešení), probírá řešení problémů týkajících se výuky i s učitelem;
- uplatňuje zdravý životní styl u dětí i u sebe, chápe odlišnosti v požadavcích na odpočinek a stravu dítěte a dospělého.

Komunikativních - žák

- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskuzí, porad apod.), shrne je vlastními slovy;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personálních a sociálních - žák

- sleduje jednotlivé sociální role v kolektivu, vyzdvihne pozitivní vlastnosti a využije je v rámci pohybových činností;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, zná správnou míru sebevědomí;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanských a kulturního povědomí - žák

- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, zbytečně neriskuje, nepodceňuje situace.

K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - žák

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence digitální – žák:

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji odborných kompetencí

- připravuje a realizuje a evaluuje výchovně vzdělávací a zájmové činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí předškolního a školního věku;
- řídí učební/ zájmovou činnost, analyzuje pedagogické problémy, navrhuje a zdůvodňuje jejich řešení;
- chápe a systematicky rozvíjí vrozené i získané dispozice dětí, specificky se zaměřuje na rozvoj jejich klíčových kompetencí;
- chápe odlišnosti v požadavcích na odpočinek a stravu dítěte a dospělého;
- sleduje a vyhodnocuje pravidelně změny ve vývoji svěřených dětí a dokáže na ně odpovídajícím způsobem reagovat;
- vede děti ke zdravému způsobu života a umožňuje dětem co nejvíce pohybu ve zdravém přírodním prostředí;
- používá vzdělávací strategie v souladu se stanovenými cíli a podmínkami pedagogické práce;
- ovládá základní činnosti přiměřené věku dětí a využívá vlastních dispozic v těchto oblastech;
- je schopen sebereflexe a celoživotního profesního rozvoje;
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a poskytne sám první pomoc;
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce a chápe ji jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména školy;
- dbá na zabezpečování kvality procesu, zohledňuje oprávněné požadavky klienta (dětí, rodiče).

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj (zdravé sebevědomí, fair play, morální zásady, vyjednávání a řešení konfliktů)

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za zdraví)

Člověk a digitální svět

- dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií;
- efektivní využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

ROZPIS UČIVA

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uplatňuje zásady sportovního tréninku, dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	Teoretické poznatky • význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku	PT: 4.4.4.1.1
• komunikuje při pohybových činnostech - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	• odborné názvosloví, komunikace, grafický záznam cviků	
• volí odpovídající vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	• výstroj, výzbroj, údržba; hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace, kompenzace a relaxace	PT: 4.4.4.1.8
• vede děti k dodržování zásad bezpečného chování, zajištění či poskytnutí první pomoci v případě úrazu, k péči o vlastní osobu a k návykům zdravého způsobu života	• poskytnutí první pomoci v různých situacích, různé typy úrazů • pravidelný režim dne, střídání práce a odpočinku, správné stravování, moderní trendy ve výživě	
• zapojuje se do organizace turnajů a soutěží, zpracovává jednoduchou dokumentaci a rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců nebo týmu, řídí pohybové činnosti dětí adekvátně jejich fyzickým předpokladům a podmínkám realizace	• pravidla her, závodů a soutěží, rozhodování	PT: 4.4.4.1.7
• připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem a sestavuje soubory pohybových cvičení, vytváří přípravu na danou pohybovou činnost, spolupodílí se na zhodnocení pedagogem a vyvodí z něj závěry pro další práci	• zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • kondiční cvičení	
• vyhledává potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	• zdroje informací	PT: 4.3.4.4.9

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- využívá pohybové činnosti pro všestrannou i speciální pohybovou přípravu a pro zvyšování tělesné zdatnosti, ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - popíše vývoj pohybových schopností jedince a prostředky jejich rozvoje - charakterizuje cíle a možnosti pohybových činností s dětmi ve věku 2 – 6- let	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků	
dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, volí cvičení přiměřená věku dětí	Gymnastika gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh	PT: 4.4.4.1.7
sladí pohyb s hudbou a sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu)	rytmická gymnastika, moderní gymnastika s náčiním, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem	
uplatní techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích a disciplínách a přizpůsobí je věku dětí	Atletika běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody (oštěp, granát), vrh koulí	
- participuje na týmových herních činnostech družstva a rozlišuje jednání fair play od nesportovního jednání, předvede jednotlivé herní činnosti jednotlivce, pravidla upraví pro potřeby předškolní nebo školní tělesné výchovy - volí různé formy indoorových i outdoorových her, pohybových, sportovních a zážitkových činností adekvátně fyzickým předpokladům a zdravotnímu stavu dětí, jejich zájmům a podmínkám realizace	Pohybové hry drobné pohybové, průpravné a sportovní hry (volejbal, basketbal, streetball)	PT: 4.4.4.1.1
zjišťuje úroveň pohyblivosti, ukazuje své tělesné zdatnosti a koriguje pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	Úpoly pády, základní sebeobrana	

Předmět: Tělesná výchova - specializace		Ročník: 1. - 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a hodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu vzhledem k věku, ověří úroveň tělesné zdatnosti svalové nerovnováhy	Testování tělesné zdatnosti • motorické testy, měření tělesného tuku, svalové hmoty	
• prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • vede děti k dodržování zásad bezpečného chování, zajištění či poskytnutí první pomoci v případě úrazu, k péči o vlastní osobu a k návykům zdravého způsobu života	První pomoc • úrazy a náhlé zdravotní příhody • pomoc při hromadném poranění obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život	
• používá ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku (zvláštnosti dětského organismu) • popisuje faktory životního prostředí ovlivňující zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • popisuje vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • reaguje na ně • sleduje zdravotní stav dítěte v předškolním zařízení a identifikuje příznaky běžných onemocnění • aplikuje znalosti a dovednosti z biologie člověka, hygieny, péče o zdraví a bezpečí v pedagogické činnosti	Péče o zdraví • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky dětí a dospělých, rizikové chování aj. • prevence úrazů a nemocí	PT: 4.3.4.4.6
• dokáže využít specifických podmínek k zesílení prožitku dětí z pohybových činností	Pohyby ve specifických podmínkách • zimní sporty (klouzání, sánkování, bobování, bruslení)	

ROZPIS UČIVA – teorie

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
popíše techniku atletických disciplín, zná metodický postup při nácviku, používá pravidla a dokáže vše upravit pro podmínky školní tělesné výchovy	atletika, technika a metodika jednotlivých disciplín (běhy, skoky, hody, vrhy)	
- charakterizuje složky sportovního tréninku, metody rozvoje pohybových schopností, uplatňuje je v praxi, přizpůsobuje je dle věku, výkonnosti, eliminuje předstartovní stavy, uplatňuje základy technického a taktického jednání ve hře - chápe vliv pohybu na organizmus člověka - sleduje a vyhodnocuje pohybové schopnosti a dovednosti dítěte a volí vhodné prostředky pro jejich posilování	- sportovní trénink, jeho složky, rozvoj pohybových schopností, metody rozvoje, etapizace sportovního tréninku, technika a taktika, psychologická příprava (předstartovní stavy) - trénovanost, tréninková jednotka	

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- využívá podmínek prostředí k provádění zimních činností - zorganizuje a připraví lyžařský kurz - postupuje metodicky při nácviku lyžařských dovedností - orientuje se v moderních trendech lyžování	- lyžování a zimní sezónní činnosti (koulování, bobování, sánkování, běh na lyžích) - organizace a příprava lyžařského výcviku - prvky lyžařské průpravy - základní výcvik - prvky carvingu	
- rozlišuje hry ve vodním prostředí, vysvětlí je a je schopen je aplikovat v praxi - metodicky správně vysvětlí jednotlivé styly - chápe význam plavání - vysvětlí zásady poskytnutí první pomoci ve vodě	- plavání - adaptace na vodní prostředí - hry ve vodním prostředí - dva plavecké způsoby - význam plavání - metodika jednotlivých plaveckých stylů - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího	

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- poskytne základy první pomoci v různých situacích - přivolá odbornou lékařskou pomoc - vede děti k dodržování zásad bezpečného chování, zajištění či poskytnutí první pomoci v případě úrazu, k péči o vlastní osobu a k návykům zdravého způsobu života	- základy první pomoci - stabilizační poloha, bezvědomí - umělé dýchání - první pomoc při poraněních kůže - první pomoc při poranění hlavy končetin, břicha	
- uplatňuje zdravý životní styl u dětí i u sebe - chápe odlišnosti v požadavcích na odpočinek a stravu dítěte a dospělého - zajišťuje péči o dítě od dvou do tří let	- zdravý životní styl - režim dne, stravování	PT: 4.3.4.4.6

Předmět: Tělesná výchova – specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
- orientuje se v základních poznatcích z oblasti historie tělesné kultury, sleduje současné trendy v tělesné kultuře, významné sportovní události - předává tyto poznatky dětem, motivuje je ke sportu, podporuje duch vlastenectví a národní hrdosti	- historie tělesné kultury - pravěk, starověk, humanismus a renesance, osvícenství, racionalismus, filantropismus, tělovýchovné systémy 19. století, tělesná výchova v českých zemích, starověké a novodobé olympijské hry, významní olympionici	
- chápe rozdíl mezi jednotlivými druhy kondičních cvičení, přizpůsobuje je dětem - sestaví z karet kruhový provoz, zná zásady při jeho sestavování	- kondiční cvičení - cíle, úkoly a význam kondičních cvičení, charakteristika jednotlivých druhů kondičních cvičení (aerobik, kalanetika, jóga), kruhový provoz	

6.12.4 Dramatická výchova – specializace

kód a název oboru vzdělávání:	75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika
název ŠVP:	„Předškolní a mimoškolní pedagogika“
forma vzdělávání:	dálková, zkrácené studium
délka vzdělávání:	3 roky
počet hodin konzultací za studium:	45 (10+15+20)
platnost:	od 1. 9. 2025 počínaje 1. ročníkem studia

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dramatická výchova – specializace navazuje od 1. ročníku na povinnou Dramatickou výchovu s metodikou. Tam uvedené cíle platí i zde. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o dramatickou výchovu a dramatické umění. Cílem předmětu je prohlubování vědomostí a zdokonalování praktických dovedností. Předmět umožňuje žákovi hlouběji poznávat historické aspekty a společenské kontexty divadelního umění a umožňuje mu aplikovat získané poznatky, dovednosti a názory ve své vlastní tvorbě, budoucí učitelské nebo vychovatelské profesi. Cílem je výchova především poučené a citlivé osobnosti v oblasti dramatického umění.

Charakteristika učiva

Předmět Dramatická výchova – specializace vychází ze vzdělávacího obsahu Didaktika pedagogických činností, je zařazen mezi povinně volitelné odborné předměty. Dramatická výchova – specializace probíhá po celou dobu vzdělávání jako odborný doplňující předmět se zaměřením na praktické dramatické činnosti, vybrané kapitoly z dějin divadla, teorii a metodiku dramatické výchovy. Obsah předmětu je tvořen praktickými dramatickými činnostmi (2/3 hodin) a vybranými kapitolami z dějin divadla, z teorie a metodiky dramatické výchovy (1/3 hodin). Ve třetím ročníku z tohoto předmětu vykonají žáci praktickou a ústní maturitní zkoušku.

Učivo je realizováno ve třech oblastech:

Aktivní dramatické činnosti:

- navazují na obsah povinné Dramatické výchovy s metodikou s důrazem na samostatnost a iniciativu žáků;
- realizují se náročnější projektové řady, kterým je vyhrazena delší časová dotace;
- stanovení dílčích úkolů a jejich hodinové dotace je v kompetenci učitele;
- součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení, účast na literárně-dramatických seminářích, workshopech a kurzech.

Vybrané kapitoly z dějin divadla:

- umožňují žákovi poznávat historické aspekty a společenské kontexty divadelního umění;
- hlouběji objasňují společenské a filozofické okolnosti vzniku divadelních her;
- jejich součástí jsou referáty a rozbor divadelních her;
- reagují na aktuální dění v oblasti dramatického umění;
- součástí jsou návštěvy divadelních představení;

Teorie a metodika dramatické výchovy:

- hlouběji seznamují s principy tvořivé dramatiky;

- poskytují hlubší poučení z teorie a metodiky dramatické výchovy.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl schopen poznávat a hodnotit komplikovaný svět mezilidských vztahů;
- vnímal skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientoval se v ní;
- řešil – samostatně a tvořivě – praktické problémy a konfliktní situace;
- uměl se rozhodovat a byl schopen za své rozhodnutí nést odpovědnost;
- dokázal spolupracovat s druhými na společném díle a dovedl dovést dílo od nápadu k realizaci;
- zvládl prvky a postupy dramatického umění;
- využíval dramatickou výchovu jako princip výchovné práce a metodu vyučování;
- byl schopen v závěru studia aplikovat na žádoucí úrovni získané poznatky a dovednosti ve své pedagogické profesi, při práci s dětmi a mládeží (metodika dramatické výchovy).

Výukové strategie (pojetí výuky)

Předmět je nedílnou součástí odborné přípravy žáky a vyučuje se v rozsahu deseti konzultací v prvním ročníku, patnácti konzultací ve druhém a dvaceti konzultací ve třetím ročníku. Výuka je realizována v odborné učebně vybavené pomůckami pro dramatickou výchovu a potřebnou audiovizuální technikou. Předmět je koncipován jako názorné a praktické cvičení k prohloubení dramatických a dramaticko-pedagogických dovedností žáka. Praktické činnosti jsou v rámci konzultačních hodin realizovány formou hromadné, skupinové i individuální práce. V průběhu praktických činností převažují zásady soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu, rovněž výkladu, vysvětlování a diskuse.

Učitel vede žáky k tomu, aby se účastnili mimoškolních odborných seminářů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá formou slovních nebo psaných reflexí her, cvičení a dramatických celků, před ukončením vyučovací hodiny nebo před ukončením pololetí a na konci školního roku. Hodnotí jak učitel, tak žáci. V hodnocení je kladen důraz nejen na závěrečný celek (dramatický výstup), ale i na osobní přístup během tvořivého procesu.

Součástí klasifikace je vypracování a odevzdání konkrétního úkolu za každé pololetí.

Odlišnosti ve vzdělávání v případě přechodu na distanční výuku

Distanční výuka dramatické výchovy – specializace se přizpůsobí daným podmínkám. Základním komunikačním kanálem je školní e-mail, který musí žáci denně sledovat (zadávání úkolů a další komunikace). Učitelé mohou pro online výuku (zejména pro výklad učiva a ukázky) používat MS Teams nebo další aplikace. Výuka „na dálku“ předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka. Učitelé zadávají úkoly s přesným slovním popisem (vysvětlení úkolu) a reflektují individuální úkoly žáků. Hodnocení splněných úkolů je žákům posíláno individuálně a obsahuje připomínky k provedení a hodnocení daného úkolu (klasifikace). Pokud odevzdaný úkol neodpovídá zadání, vrací ho učitel žákovi k přepracování. Vzhledem ke specifickým cílům dramatické výchovy – specializace (sociální rozvoj) nelze některé učivo odučit distančně. Učivo je pak nutno redukovat, případně odložit na prezenční výuku, nebo přesunout do dalšího ročníku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí

K učení – žák

- rozvíjí pozitivní vztah k učení prostřednictvím dramatického umění;
- uplatňuje specifické metody a činnosti dramatické výchovy;
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od vyučujícího či žáků ve skupině;
- využívá různých informačních zdrojů a zkušeností jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a budoucím povolání.

K řešení problémů – žák

- porozumí zadání úkolu nebo určuje jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- využívá herního a jevištního jednání k hledání a prověřování způsobů řešení problémů a konfliktů.

Komunikativních – žák

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje;
- zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- užívá základních výrazových prostředků dramatického umění (řeč, tělo a jednání) k vyjadřování emocí, představ, myšlenek, názorů a postojů s cílem rozvíjet a zdokonalovat vlastní hlasové a pohybové dovednosti.

Sociálních a personálních – žák

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňuje;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých;
- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;

- prostřednictvím dramatické hry a hraní rolí prozkoumává a ujasňuje si osobní postoj ke zvoleným tématům zaměřeným především na mezilidské vztahy, postoje, hodnoty i celospolečenské problémy.

Občanských a kulturních – žák

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence digitální – žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává informace z různých zdrojů a médií (tištěných, digitálních, audiovizuálních);
- používá vhodné digitální nástroje k tvorbě a sdílení vlastního obsahu (např. text, obrázek, video, prezentace);
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- učí se pracovat s novými aplikacemi a technologiemi podle aktuálních potřeb;
- dodržuje pravidla bezpečného a etického chování v digitálním prostředí;
- v rámci výuky používá digitální nástroje k tvorbě a úpravě videí, animací, audionahrávek a fotografií (např. při přípravě loutkových představení nebo dramatických výstupů);
- reflektuje svoji práci prostřednictvím digitálních záznamů;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Rozvoj odborných kompetencí – žák

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své, svěřených dětí a spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. rodičů a jiných návštěvníků);
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s multimediálními učebními pomůckami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- vede děti k bezpečnému chování a k dovednosti vyhledat nebo poskytnout první pomoc;
- ovládá základní činnosti (např. dramatické, hudební, pohybové, pracovní technické, výtvarné) přiměřené věku dětí a využívá vlastní dispozice v těchto oblastech.

Uplatnění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- osobnost a její rozvoj
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- morálka, svoboda a odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- prevence negativních jevů, vlastní odpovědnost za své jednání a aktivní podíl na řešení environmentálních problémů
- základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- estetické a emocionální vnímání okolí a přírodního prostředí

Člověk a svět práce

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi informálního učení
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení
- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností

Člověk a digitální svět

- vyhledávání příležitostí k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady;
- chápání významu digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- využívání digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- budování si osobního vzdělávacího prostředí;
- schopnost rozpoznání, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- předcházení situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- používání různých strategií při vyhledávání, získávání dat a informací, jejich kritické hodnocení, posuzování jejich spolehlivosti a úplnosti.

Dramatická výchova v rámci environmentální výuky prostřednictvím specifických metod a technik rozvíjí u žáků odpovědný přístup k ochraně životního prostředí.

Rozpis učiva

Učivo 1., 2. a 3. ročníku se prolíná a navazuje. Ještě více prohlubuje učivo 1. ročníku.

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• charakterizuje cíle a prostředky výchovy prostřednictvím divadelního umění • aplikuje metody a postupy dramatické výchovy do pedagogického působení; používá je k rozvoji osobnosti dětí a mládeže	Teorie dramatické výchovy • vybrané kapitoly z teorie dramatické výchovy (vznik dramatické výchovy, pojetí obsah a cíl, proces a produkt v dramatické výchově, složky procesu dramatické výchovy, prostředky procesu dramatické výchovy, postavení dramatické výchovy ve výchovně vzdělávacím systému)	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozlišuje a uvádí charakteristické rysy historických divadelních kultur • chápe společenský význam a funkci divadla • rozlišuje druhy a žánry dramatického umění • aktivně vyhledává kontakty s dramatickým uměním, nachází vztah s aktuálními a historickými formami dramatického umění • rozkrývá obsahové a tematické struktury díla • specifikuje výrazové prostředky dramatického umění • připravuje lekce dramatické výchovy s dětmi různých výchovných zařízení • vytváří vhodné podmínky a prostředí pro výuku	Teorie divadla a dramatu • základní dramatické názvosloví (drama, dramatično, dramatická hra, dramatická situace, děj, postava, jednání, monolog, dialog) • stavba dramatu (drama antické, epické) • základní druhy divadla a divadelní žánry • základy dramaturgie a režie • základní dramatické prostředky – divadlo jako umění syntetické • využití profesionálního divadelního představení ve výchovně vzdělávací práci Didaktika dramatické výchovy • vytváření programů dramatické výchovy pro různá výchovně-vzdělávací zařízení, pro různé věkové skupiny	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zpracovává a systematicky pracuje s metodami dramatické výchovy (principy dramatu a divadla, dramatické, herní a jevištní jednání, práce s rolí, verbální a neverbální komunikace) • vybírá, formuluje a aplikuje různé činnosti adekvátně dítěti nebo skupině v rámci strukturování lekce • volí vhodné metody a postupy adekvátně tématu	• dramatizace a improvizace jako metody výchovně-vzdělávací práce • projekty v dramatické výchově • práce na konkrétním projektu a jeho realizace	

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
• zvládá základy správného tvoření hlasu, artikulace a správného držení těla, dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých • rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry • vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná • zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání • spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních • reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)	Základní předpoklady dramatického jednání • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla • verbální a nonverbální komunikace • herní dovednosti, hra „v roli“ • improvizace • sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby a její prezentace • reflexe a hodnocení Proces dramatické a inscenační tvorby • náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování • typová postava – směřování k její hlubší charakteristice • činoherní i loutkářské prostředky • dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti	PT 4.3.4.1 PT 4.3.4.2 PT 4.3.4.3 PT 4.3.4.4

Předmět: Dramatická výchova – specializace		Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata, integrace, pozn.
	• inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu, přednes • komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe	

7 Materiální a personální zajištění výuky

7.1 Personální podmínky

Výuka oboru je zajišťována plně kvalifikovanými učiteli v souladu se zákonem č. 563/ 2004 Sb., o pedagogických pracovnících, v platném znění a dalšími navazujícími předpisy. Pedagogický sbor je věkově vyvážený, zkušenosti učitelů s delší pedagogickou praxí jsou prostřednictvím uvádějících učitelů plynule předávány učitelům, kteří nastupují po absolvování vysoké školy. Všichni pedagogové splňují podmínky požadovaného stupně vzdělání i aprobovanosti.

Všichni pedagogové se zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Plán DVPP je aktualizován každoročně a respektuje aktuální požadavky a potřeby pedagogů a školy. Ředitelka školy plně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků tak, aby se do výuky promítaly nové poznatky všech vědních oborů, moderní trendy a postupy vzdělávání žáků.

Vzhledem k velikosti školy a široké nabídce oboru vzdělání je zajištěna zastupitelnost učitelů tak, aby nebylo nutné vyučovat předměty učiteli bez odpovídající kvalifikace.

Učitelé školy, kteří disponují vysokými odbornými zkušenostmi a pedagogickou praxí, se podílejí na realizaci projektů z oblasti dalšího vzdělávání. Příkladem je licenční centrum Goethe-Institutu, licenční školicí středisko Microsoft, Tvořivé dílny pro pedagogické pracovníky mateřských škol a další.

Pedagogická praxe žáků je zajišťována ve školách a školských zařízeních na smluvním základě. Důsledně kontrolujeme, zda žáci praxi vykonávají pod vedením zkušených cvičných učitelů.

Vedení školy je tříčlenné: ředitelka školy, statutární zástupce ředitele (zároveň zástupce ředitele pro Střední pedagogickou školu), zástupce ředitele pro Gymnázium. Součástí rozšířeného vedení školy jsou předsedové předmětových komisí, kteří zodpovídají za činnost svěřených oborů vzdělávání.

Na odloučeném pracovišti v Olomouci (obor Předškolní a mimoškolní pedagogika – denní studium) je ustanovena role pověřeného učitele odloučeného pracoviště. Jeho úkolem je dohled nad každodenním provozem a koordinací pedagogických činností na tomto pracovišti, čímž zajišťuje plynulý průběh výuky.

Na škole působí výchovný poradce, metodik ICT technologií, školní metodik prevence, školní psycholog, kariérový poradce a koordinátor environmentální výchovy.

7.2 Materiální podmínky

Škola využívá tři budovy. Dvě v Přerově a jednu budovu elokovaného pracoviště v Olomouci (pro obor Předškolní a mimoškolní pedagogika – denní studium).

V Přerově se škola se nachází ve dvou budovách. Ředitelství školy a obory pedagogické sídlí v budově Denisova 3, gymnaziální obory jsou kmenově umístěny v budově Generála Štefánika 10. Budovy jsou v těsné blízkosti a vytvářejí jeden společný areál. Přejít mezi budovami neomezuje žádné veřejné komunikace. Celkem je pro výuku k dispozici 45 učeben, z toho 14 je odborných, 4 učebny informatiky a výpočetní techniky.

Pro výuku tělesné výchovy máme jednu velkou tělocvičnu, dvě malé a dvě hřiště ve dvorním traktu budov. Výuka je dále smluvně zajišťována na krytém bazénu, zimním stadionu, posilovně a atletickém stadionu.

Výuka oboru probíhá převážně v budově Denisova 3 (v případě potřeby využívá i prostorů budovy Generála Štefánika 10, ve které probíhá výuka gymnaziálních oborů).

Učebny SPgŠ jsou vybaveny multimediální technikou, celkem 9 učeben je vybaveno dataprojektory. Pro výuku odborných předmětů a specializací jsou vybudovány plně vybavené odborné učebny. Disponujeme nově zřízenou multifunkční učebnou, vhodnou i pro realizace projektů hudebních, výtvarných a dramatických.

Pedagogická praxe je realizována přímo ve školách a školských zařízeních.

V celém areálu školy je rozvedena počítačová síť v podobě strukturované kabeláže. Žáci mají k dispozici ve svém volném čase počítače na chodbách s přístupem k internetu a kopírku (zpoplatněno).

Studium všeobecně vzdělávacích předmětů probíhá s využitím učebnic, které mají platnou schvalovací doložku MŠMT ČR. V případě odborných předmětů je tato literatura podle potřeby doplňována podpůrnými texty a materiály, které pro žáky připravují vyučující. Žáci mají k dispozici školní knihovnu.

Školní stravování je zajištěno v budově Denisova 3 ve výdejně stravy. Strava je dovážena ze školní jídelny Střední školy technické, Přerov, Koubílkova 8. Na elokovaném pracovišti v Olomouci ve výdejně stravy v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, dovoz stravy je zajištěn ze školní jídelny Gymnázia, Olomouc-Hejčín.

Hygienická zařízení v budově Denisova 3 prošla v roce 2006/2007 rozsáhlou rekonstrukcí a plně splňují požadavky hygienických norem. V roce 2010 byla realizována kompletní rekonstrukce pláště budovy se zateplením. Podmínky pro duševní hygienu žáků i zaměstnanců školy plně vyhovují provozu a potřebám střední školy.

Ubytování dojíždějících žáků je možné zajistit v domovech mládeže jiných středních škol v Přerově, nejbližší v Domově mládeže Střední školy technické, Přerov, vzdáleném cca 300 m od budovy školy.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově (SRPŠ) přispívá k rozvoji vzdělávání a kulturních potřeb žáků Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy. Jeho cílem je prohlubovat modernizaci výchovně vzdělávacího procesu a dále přispívat k rozvoji umělecké, sportovní a tělovýchovné činnosti žáků.

Členové SRPŠ jsou voleni zákonnými zástupci žáků v jednotlivých třídách. Každá třída má ve Spolku své zastoupení. Zástupci tříd v SRPŠ se schází na pravidelných schůzkách jednou za měsíc.

SRPŠ se podílí na organizaci a finančním zajištění různých akcí školy. Hradí žákům ze svých prostředků jízdné a startovné na soutěže. Přispívá na kurzy, exkurze a výlety organizované školou. Podílí se na spolufinancování nadstandartních školních pomůcek např. v oblasti jazykového, uměleckého a tělovýchovného vzdělávání. Pro maturitní třídy SRPŠ organizuje a financuje společenské plesy a přispívá jim na další výdaje spojené s maturitní zkouškou.

Školská rada

Při škole je zřízena v souladu s platným ustanovením školského zákona Školská rada při GJB a SPgŠ. Ta pracuje ve složení: tři zástupci zřizovatele, tři zástupci pedagogického sboru a tři zástupci zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků. Členové tohoto poradního orgánu školy se scházejí dvakrát ročně, schvalují, v souladu s platnou legislativou, dokumenty školy a řeší aktuální problémy.

Univerzita Palackého v Olomouci

Pro školu je velkým přínosem úzká spolupráce s Univerzitou Palackého v Olomouci. Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP (12. 2. 2008). Studenti pedagogických i jiných fakult tak využívají na naší škole možnost plnění své pedagogické praxe. Škola touto spoluprací získává možnost pedagogických pracovníků z řad absolventů v případě přirozené obměny pedagogického sboru.

Výchovně vzdělávací instituce Olomouckého kraje

Soustavně rozvíjíme spolupráci s výchovně vzdělávacími institucemi Olomouckého kraje, na nichž žáci oborů Střední pedagogické školy plní průběžnou a souvislou pedagogickou praxi.

Goethe – Institut Praha

Na základě dlouhodobě spolupráce školy s pražským Goethe-Institutem, a především díky opakovaným vynikajícím výsledkům žáků při těchto zkouškách, byla našemu gymnáziu k 1. lednu 2005 udělena mnichovskou centrálou Goethe-Institutu (G-I) samostatná licence. Škola se tak stala Licenčním zkouškovým centrem. Zkoušky se zde konají jednou až dvakrát ročně, počet úspěšných absolventů zkoušek všech úrovní z řad žáků naší školy již dosahuje čísla dvě stě. V lednu 2008 byla vzhledem k úspěšnosti Licenčního centra Goethe Institutu při GJB prodloužena licence o další 3 roky a v roce 2010 byla licence udělena na dobu neurčitou.

Microsoft

Škola se stala díky úspěchům ve výuce ICT technologií školicím centrem Microsoft v rámci programu **Partners in Learning**. V rámci tohoto programu nabízí bezplatné vzdělávání pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce, přípravě na ni, při samostudiu i organizačních činnostech

na školách. Účastníkům jsou bezplatně poskytovány metodické a výukové materiály v elektronické podobě. Škola těží z možnosti účasti svých zaměstnanců v místě výkonu práce.

Asociace školních středoškolských klubů

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. Tato organizace sdružuje sportovní kluby při školách a školní kroužky. Hlavním cílem a posláním je především zaujmout žáky škol přitažlivými sportovními programy, soutěžemi, vytvářením kladného vztahu k pohybové aktivitě nebo jim poskytovat alternativu pro volný čas. Ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci a působí jako prevence kriminality a zneužívání návykových látek. Další náplní je vychovávat, propagovat a oceňovat férové a čestné jednání. Škola se spolupodílí na organizaci atletických soutěží. Pro střední školy např. Corny atletického poháru, pro základní školy Poháru rozhlasu. Dále pak organizuje turnaj pro střední školy ve volejbale neregistrovaných dívek.

Cambridge P.A.R.K.

Naše škola spolupracuje s autorizovaným zkouškovým centrem Cambridge P.A.R.K., které je největším zkouškovým centrem v ČR. Tato spolupráce nabízí řadu výhod včetně prezentací s rodilými mluvčími o zkouškách pro studenty, konání ostrých zkoušek nebo zkoušek nanečisto různých jazykových úrovní přímo v prostorách naší školy. V rámci spolupráce mají vyučující AJ možnost účastnit se akreditovaných školení a akcí, získat přístup k výukovým materiálům a také metodickou podporu a účast na konferencích P.A.R.K.

9 Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
1.1	Identifikační údaje školního vzdělávacího programu	1
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
3	PROFIL ABSOLVENTA.....	5
3.1	Základní identifikační údaje:	5
3.2	Popis uplatnění absolventa v praxi:	5
3.3	Očekávané kompetence absolventa	5
3.3.1	Klíčové kompetence.....	5
3.3.2	Odborné kompetence	6
3.4	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání.....	7
4	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	8
4.1	Identifikační údaje:	8
4.2	Celkové pojetí vzdělávání.....	8
4.3	Organizace výuky	9
4.3.1	Teoretické vyučování.....	9
4.3.2	Pedagogická praxe	9
4.3.3	Výchovně vzdělávací strategie.....	9
4.3.4	Realizace průřezových témat	12
4.3.4.1	Občan v demokratické společnosti	12
4.3.4.2	Člověk a životní prostředí	14
4.3.4.3	Člověk a svět práce	16
4.3.4.4	Člověk a digitální svět.....	18
4.4	Způsob a kritéria hodnocení žáků	22
4.5	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence:	22
4.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	23
4.6.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	23
4.6.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka	24
5	UČEBNÍ PLÁN	25
5.1	Identifikační údaje učebního plánu.....	25
5.2	Tabulka hodinových dotací.....	25

5.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	26
5.4	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do školního vzdělávacího programu v dálkovém zkráceném studiu	27
6	UČEBNÍ OSNOVY	28
6.1	Biologie a hygiena	28
6.2	Pedagogika	38
6.3	Psychologie	48
6.4	Hudební výchova s metodikou.....	54
6.5	Výtvarná výchova s metodikou.....	61
6.6	Tělesná výchova s metodikou.....	70
6.7	Hra na hudební nástroj	80
6.8	Dramatická výchova s metodikou	87
6.9	Literární a jazykové praktikum	95
6.10	Metodika matematických představ	100
6.11	Pedagogická praxe.....	108
6.12	Specializace.....	114
6.12.1	Hudební výchova – specializace	114
6.12.2	Výtvarná výchova – specializace	121
6.12.3	Tělesná výchova – specializace.....	128
6.12.4	Dramatická výchova – specializace	137
7	MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY	145
7.1	Personální podmínky	145
7.2	Materiální podmínky	145
8	SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	147
9	OBSAH	149